

The Extractive Industries Transparency Initiative Suriname (EITISR)

EITI-rapport over boekjaren 2021 en 2022

juli 2025

Dit document is uitsluitend opgesteld voor EITISR Multi-stakeholder Group (MSG).

Noch de auteurs, noch BDO Suriname aanvaarden of nemen enige verantwoordelijkheid of zorgplicht jegens derden op zich.

INHOUDSOPGAVE

Verslag van de Independent Administrator	9
1 Overzicht.....	10
1.1 Achtergrond	10
1.2 Evoluerend normatief kader (2003-2023).....	10
1.3 EITI Implementerende landen	11
1.4 Onafhankelijke evaluatie van EITI	12
1.5 Omvang van de werkzaamheden.....	12
1.6 Structuur van het verslag.....	12
1.7 Terminologie	13
2 Samenvatting	14
2.1 Totale overheidsontvangsten.....	14
2.1.1 Alle sectoren	14
2.1.2 Mijnbouw	14
2.1.3 Olie en gas	14
2.2 Reconciliatie afstemming	15
2.3 Productie.....	16
2.3.1 Mijnbouw	16
2.3.2 Olie- en gassector	16
2.4 Belangrijkste bevindingen.....	17
2.4.1 MvFP-informatie	17
2.4.2 GMD-informatie en betrokkenheid	17
2.4.3 Stand van zaken met betrekking tot de controle van de overheidsrekeningen.....	17
2.4.4 Niet-deelname van belangrijke rapporterende entiteiten	18
2.4.5 Bankrekening bij Federal Reserve, New York	18
2.4.6 Afwikkeling van geldschulden door middel van niet-geldelijke compensaties	19
3 Contextuele informatie over de Extractieve sectoren.....	20
3.1 EITI in Suriname -Tijdljn.....	20
3.2 Verdeling van de opbrengsten uit de extractieve industrieën (EITI-vereiste 5.1).....	21
3.2.1 Context van de mijnbouwsector	22
3.2.2 Context van de olie- en gassector	31
3.3 Inning en verdeling van winningsopbrengsten (EITI-vereiste 5.1)	34
3.3.1 Begroting proces.....	35
3.3.2 Inning van opbrengsten.....	36
3.4 Bijdrage van de extractieve sector aan de economie (eis 6.3).....	38
3.4.1 Bijdrage aan het BBP (eis 6.3.a).....	38
3.4.2 Bijdrage van de olie- en gassector aan de economie	38
3.4.3 Bijdrage van de mijnbouwsector aan de economie.....	40
3.5 Juridisch en institutioneel kader (EITI-vereiste 2.1)	41
3.5.1 Juridisch en institutioneel kader in de mijnbouwsector	41
3.5.2 Juridisch en institutioneel kader in de olie- en gassector.....	53
3.6 Toewijzing van contracten en licenties (EITI-vereiste 2.2)	56
3.6.1 Contract- en licentietoewijzingen in de mijnbouwsector.....	56
3.6.2 Contract- en licentietoewijzingen in de olie- en gassector.....	61
3.7 Register van vergunningen en vergunningen (EITI-vereiste 2.3).....	67
3.7.1 Register van vergunningen in de mijnbouwsector.....	67
3.7.2 Register van vergunningen in de olie- en gassector.....	68
3.8 Openbaarmaking van licenties en contracten (EITI-vereiste 2.4)	68

3.9	Participatie van de staat (EITI-vereiste 2.6)	69
3.9.1	Staatsparticipatie Mijnbouwsector	69
3.9.2	Staatsparticipatie Olie- en Gassector	71
3.10	Beneficial Ownership (vereiste 2.5)	73
3.11	Infrastructuurvoorzieningen en barterovereenkomsten (EITI-eis 4.3)	75
3.12	Transportopbrengsten (EITI-vereiste 4.4)	75
3.13	Sociale uitgaven en milieubetalingen (EITI-vereiste 6.1)	76
3.13.1	Suriname Environmental Mining Foundation (SEMiF)	76
3.13.2	Samenwerkingsovereenkomst Newmont LLC en Pamaka Foundation	78
3.13.3	Stichting voor gemeenschapsontwikkeling van Newmont Pamaka	78
3.13.4	Staatsolie Foundation	79
3.14	Milieu- en sociale effecten van winningsactiviteiten (EITI-vereiste 6.4)	80
3.15	Verkoop van het aandeel van de staat in de productie of andere in natura geïnde opbrengsten (EITI-vereiste 4.2)	81
3.16	Subnationale betalingen (EITI-vereiste 4.6)	81
3.17	Subnationale overdrachten (EITI-vereiste 5.2)	82
3.18	Quasi-fiscale uitgaven (EITI-eis 6.2)	83
3.19	Toegankelijkheid voor het publiek (voorschrift 6.4.b)	84
3.20	Exploratieactiviteiten (EITI-vereiste 3.1)	84
3.21	Productiegegevens (EITI-vereiste 3.2)	85
3.21.1	Productiegegevens Mijnbouwsector	85
3.21.2	Productiegegevens Olie- en Gassector	85
3.22	Gegevens exporteren (EITI-vereiste 3.3)	86
3.22.1	Export data Mining Sector	86
3.22.2	Exportgegevens Olie- en gassector	86
3.23	Greenhouse Gas Emissions (voorschrift 3.4)	87
3.24	Projectkosten (EITI-vereiste 4.10)	87
4	Bepaling van de reikwijdte en reconciliatiemethodologie	88
4.1	In scope stromen	88
4.1.1	Stromen die moeten worden gereconcilieerd	88
4.1.2	Stromen die alleen door de uitbetalende entiteit moeten worden gedeclareerd	89
4.1.3	Andere stromen	91
4.2	Basis van rapportage	92
4.3	Overheidsinstanties moeten worden opgenomen	93
4.4	Bedrijven die moeten worden opgenomen	93
4.4.1	Staatsbedrijven	93
4.4.2	Mijnbouw en steengroeven	93
4.4.3	Olie en gas	93
4.4.4	Samenvatting van de op te nemen entiteiten	93
4.5	Verkoop van het aandeel van de staat in de productie (eis 4.2)	95
4.6	Methodologie	95
5	Audit en assurance	97
5.1	Audit- en Assurance procedures bij bedrijven en overheidsinstanties in Suriname	97
5.1.1	Audit van particuliere ondernemingen	97
5.1.2	Controle van staatsbedrijven	97
5.1.3	Controle van de nationale financiële staten en van overheidsinstanties	98
5.2	Controle- en waarborgprocedures voor bedrijven en overheidsinstanties die deelnemen aan het EITI-rapportageproces	99
5.2.1	Overheidsinstanties	99
5.2.2	Bedrijven	99
5.2.3	Staatsbedrijven	100

5.3	Naleving van de Assurance procedures voor het EITI-SR-rapport 2022	100
5.3.1	Regering	100
5.3.2	Reikwijdte en beperkingen	101
5.3.3	Disclaimer Advies	101
5.3.4	Bedrijven en SOEs.....	101
6.	Resultaten van de reconciliatie van overheidsontvangsten uit de extractieve sector met bedragen die door de uitbetalende entiteiten zijn gerapporteerd	103
6.1	Totale ontvangsten – alle sectoren.....	103
6.2	Gereconcileerde stromen.....	106
6.2.1	Mijnbouw.....	106
6.2.2	Olie en gas	110
6.3	Eenzijdig aangegeven stromen.....	112
6.3.1	Betalingen gerapporteerd door bedrijven voor sociale en milieu-uitgaven	112
6.4	Onopgeloste discrepanties	113
6.4.1	Staatsolie: Aanpassingen en verschillen	114
6.4.2	Quasi-fiscale uitgaven	117
7.	Andere bevindingen	118
7.1	Overheidsboekhouding: Ministerie van Financiën en Planning.....	118
7.2	GMD	119
7.2.1	Betrokkenheid van de GMD bij het EITI-SR-rapport 2021/22 en de reconciliatie	119
7.2.2	GMD reorganisatie	Error! Bookmark not defined.
7.2.3	Registratie en validatie van gegevens	119
7.2.4	Rekenkamer oordeel	119
7.3	Deelname	119
7.3.1	Grassalco	119
7.3.2	Exporteurs van Goud	119
7.3.3	Kleine en middelgrote mijnwerkers.....	120
8	Aanbevelingen.....	122
8.1	Verduidelijken van de Ministeries/agentschappen die betalingen rechtstreeks van extractieve bedrijven ontvangen.....	122
8.2	Verbetering van de interne boekhouding van MvFP.....	122
8.3	De controle van nationale rekeningen moet worden geactualiseerd	123
8.4	GMD-verbeteringen.....	123
8.5	Verbeter de betrokkenheid van extractieve bedrijven	123
8.6	Verbetering van het inzicht in en de rapportage van quasi-begrotingsuitgaven.....	123
8.7	Beneficial Ownership.....	124
8.8	Status van de aanbevelingen van het verslag van het voorgaande boekjaar	125
8.8.1	Toezicht door de multistakeholder groep	125
8.8.2	Juridisch en institutioneel kader, met inbegrip van de toewijzing van contracten en licenties	131
8.8.3	Inning van inkomsten	135
8.8.4	Sociale en economische uitgaven	138
	Bijlagen	143
	Bijlage 1: Schema's van GMD-vergunningen.....	143
	Bijlage 2: Informatie over juridisch eigendom verstrekt door rapporterende bedrijven.....	143
	Bijlage 3: Verklaring over de definitie van uiteindelijk begunstigden verstrekt door MSG EITI Suriname	143
	Bijlage 4: Informatie over uiteindelijk begunstigden verstrekt door rapporterende ondernemingen	143

Bijlage 5: Narrative on Minerals institute	143
Bijlage 6: reconciliatie bladen voor elke rapporterende onderneming	143
Bijlage 7: Door ondernemingen gedeclareerde sociale en milieu-uitgaven	143
Bijlage 8: Verrekeningen van Staatsolie	143
Bijlage 9: Tekst van het advies van de hoge controle-instantie over de modellen van de regering	143
Bijlage 10: Verklaring van het SHMR-bestuur	143
Bijlage 11: Narratieve inspanningen en brief aan directeur Grassalco.....	143
Bijlage 12: Uitgaven voor sociale, milieu-, infrastructuur- en ruilregelingen in datatemplates..	143
Bijlage 13: Kopie rekeningen 2022 Stichting Suriname Environmental Mining (SEMiF).....	144
Bijlage 14: Kopie rekeningen 2022 Rosebel Community Fund.....	144
Bijlage 15: Kopie rekeningen 2022 Stichting Staatsolie Stichting voor Gemeenschapsontwikkeling.....	144

LIJST VAN TABELLEN

Tabel 1: Terminologie gebruikt voor het EITISR-verslag over de boekjaren 2021 en 2022	13
Tabel 2: Gecorrigeerde ontvangsten gerapporteerd door de overheid voor SEITI	14
Tabel 3: Overzicht van afgestemde ontvangsten van overheid en bedrijven	14
Tabel 4a: Overzicht van de afgestemde ontvangsten van overheden en bedrijven	14
Tabel 5 Dekking van de afstemming	15
Tabel 6: Produktiegegevens goud	16
Tabel 7: Productie ruwe olie 2021 en 2022 (bron Staatsolie)	16
Tabel 8: Belangrijkste lopende goudwinningsprojecten in Suriname	25
Tabel 9: Produktieperiode ruwe aardolie	33
Tabel 10: Overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen in de olie- en gassector	33
Tabel 11: Goedkeuring van de begroting door het Parlement	36
Tabel 12: Bijdrage van de minerale sector aan het bbp voor de begrotingsjaren 2021 en 2022	38
Tabel 13: Bijdrage van de olie- en gassector aan de overheidsinkomsten voor de boekjaren 2021 en 2022.....	38
Tabel 14: Bijdrage van de olie- en gasexport aan de totale export voor de boekjaren 2021 en 2022.....	39
Tabel 15: Bijdrage van de olie- en gassector aan de werkgelegenheid voor de boekjaren 2021 en 2022.....	39
Tabel 16: Bijdrage van de mijnbouwsector aan de overheidsinkomsten voor de begrotingsjaren 2021 en 2022.....	40
Tabel 17: Bijdrage van de uitvoer van mineralen aan de totale uitvoer	40
Tabel 18: Bijdrage van de mijnbouwsector aan de totale werkgelegenheid: FY2021-FY2022	41
Tabel 19: Samenvatting van de belangrijkste verantwoordelijkheden van de overheidsinstanties ..	42
Tabel 20: Overzicht van de fiscale en juridische wet- en regelgeving	47
Tabel 21: Belastingregeling voor de mijnbouwsector	50
Tabel 22: Royalty's.....	53
Tabel 23: Lijst van overheidsinstanties in de olie- en gassector.....	53
Tabel 24 – Soorten winningsvergunningen en -vergunningen	56
Tabel 25: Belangrijkste actieve overeenkomsten	58
Tabel 26: Methode voor de toewijzing van vergunningen en contracten	58
Tabel 27: Lijst van documenten voor de aanvraag van het type mijnbouwvergunning.....	58
Tabel 28: Samenvatting van de weging van de offertes.....	62
Tabel 29: Actieve olie- en gasovereenkomsten.....	63
Tabel 30: Overzicht van de activiteiten van de biedingsronde van Staatsolie (2021-heden)	64
Tabel 31: Overzicht van de gegunde exploratie- en productieovereenkomsten van Staatsolie (2021-2023).....	67
Tabel 32: Details van de staatsondernemingen	68
Tabel 33: Infrastructuurvoorzieningen en ruilovereenkomsten 2021 en 2022	74
Tabel 34: Ontvangsten en uitgaven van SEMiF.....	76
Tabel 35: Ontvangsten en uitgaven van het Fonds.....	77
Tabel 36: De niet-gecontroleerde rekeningen van de Stichting voor 2021 en 2022	79
Tabel 37: Niet-gecontroleerde rekeningen van de Staatsoliestichting	79
Tabel 38: Produktiegegevens goud	84
Tabel 39: Productie ruwe olie 2021 en 2022 (bron Staatsolie)	85
Tabel 40: Grafiek Ruwe productie Staatsolie (bron : Staatsolie)	86
Tabel 41: Staatsolie Export productvolume en waarde 2021 en 2022 (Bron: Staatsolie)	86
Tabel 42: Betalingsstromen	88
Tabel 43: Eenzijdige openbaarmaking door ondernemingen	89
Tabel 44: Bedrijven die zijn opgenomen in het EITISR-rapport 2021-2022	93
Tabel 45: Oliemaatschappijen	94
Tabel 46: Lijst van de meest recente gecontroleerde jaarrekeningen voor de staatsondernemingen in scope	97
Tabel 47: Naleving van de rapportagevereisten van de MSG door ondernemingen (met inbegrip van staatsondernemingen)	102

Tabel 48: Resultaten van de afstemming per sector	103
Tabel 49: Resultaten van de reconciliatie voor zowel mijnbouw als olie en gas, weergegeven per type stroom.....	105
Tabel 50: Gerapporteerde mijnbouwbedrijven en goudexporteurs - MVFP Data Mining 2021	106
Tabel 51: Gerapporteerde mijnbouwbedrijven en goudexporteurs - MVFP-gegevens 2022	108
Tabel 52: Gerapporteerde olie- en gasentiteiten - MVFP-gegevens Olie en gas 2021.....	110
Tabel 53: Gerapporteerde olie- en gasentiteiten - MVFP-gegevens Olie en gas 2022.....	111
Tabel 54: Bedrijven declareerden eenzijdig sociale en milieu-uitgaven	112
Tabel 55: RGM-bijdragen in 2021 en 2022.....	112
Tabel 56: Reconciliatie Samenvatting van de bruto- en nettoverschillen	113
Tabel 57: Uitsplitsing van de onopgeloste verschillen naar bron	113
Tabel 58: Lijst van niet-respondenten die templateverzoek	113
Tabel 59: Bedrijven die betalingen rapporteren die niet in de overheidsregisters zijn opgenomen	114
Tabel 60: Overheidsbetalingen in verband met het saneringsprogramma van Alcoa	114
Tabel 61: De correcties van de ontvangsten van Staatsolie, gerapporteerd door MVFP.....	114
Tabel 62: Aansluiting in de vorm van royalty's ontvangen van Rosebel Gold Mines	115
Tabel 63: De in 2021 doorgevoerde aanpassingen gerapporteerd door Staatsolie	116
Tabel 64: De in 2022 doorgevoerde aanpassingen gerapporteerd door Staatsolie	116
Tabel 65: Aanbeveling 1	125
Tabel 66: Aanbeveling 2	126
Tabel 67: Aanbeveling 3	127
Tabel 68: Aanbeveling 4	131
Tabel 69: Aanbeveling 5	131
Tabel 70: Aanbeveling 6	132
Tabel 71: Aanbeveling 7	132
Tabel 72: Aanbeveling 8	134
Tabel 73: Aanbeveling 9	135
Tabel 74: Aanbeveling 10.....	135
Tabel 75: Aanbeveling 11	135
Tabel 76: Aanbeveling 12.....	137
Tabel 77: Aanbeveling 13.....	137
Tabel 78: Aanbeveling 14.....	138
Tabel 79: Aanbeveling 15.....	139
Tabel 80: Aanbeveling 16.....	140
Tabel 81: Aanbeveling 17.....	141
Tabel 82: Aanbeveling 18.....	141
Tabel 83: Aanbeveling 19.....	142

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: Evoluerend normatief kader (2003-2023)	11
Figuur 2: Kaart van de uitvoerende landen van het EITI	11
Figuur 3: Tijdlijn	20
Figuur 4: Totale overheidsinkomsten per sector (CBvS).....	20
Figuur 5: Overheidsinkomsten mijnbouw (CBvS)	22
Figuur 6: Kaart Minerale bronnen in Suriname	23
Figuur 7: Kaart met de aardolieblokken in Suriname	33
Figuur 8: Het kader voor de inning van winningsinkomsten wordt weergegeven in de diagrammen	Error! Bookmark not defined.
Figuur 9: Proces Open Deur Uitnodiging	60

Lijst van afkortingen	
ABS	(Stichting) Algemeen Bureau voor de Statistiek
ASGM	Artisanal and Small-scale Gold Mining (Ambachtelijke en kleinschalige goudwinning)
BOPD	Barrels of Oil Per Day (olie vaten per dag)
CARICOM	Caribbean Community (CC)
CBvS/CBoS	Centrale Bank van Suriname /Central Bank of Suriname
KvK	Kamer van Koophandel en Fabrieken
CSR	Corporate Social Responsibility
DIS (MIS)	Delfstoffen Institute Suriname (Minerals Institute Suriname/MIS)
DNA	De Nationale Assemblée
E&P	Exploratie en productie
FTE	Fulltime equivalent
GB	Gouvernementsblad (een officieel staatsblad vóór november 1975)
GFS	Government Finance Statistics (Overheidsfinanciënstatistieken)
GDP	Gross Domestic Product (Bruto binnenlands product)
GLIS	Grondregistratie en Land Informatie Systeem
GMD	Geologisch Mijnbouwkundige Dienst
Grassalco	Grasshopper Aluminium Company Suriname NV (LLC)
IA	Independent Administrator (Onafhankelijk beheerder)
IOC	International Oil Company (Internationale Olie Maatschappij)
MvFP	Ministerie van Financiën en Planning
LOA	Letter of Agreement (Brief van akkoord)
MvNH	Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen
MOSPL&FP	Ministry of Spatial Planning, Land & Forest Management (Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Land- en Bosbeheer)
M.O.U.	Memorandum of Understanding
MSG	Multi Stakeholder Group
SRD	Surinaamse Dollar
SOE	State-owned Entity (Overheidsentiteit)
Staatsolie	Staatsolie Maatschappij Suriname NV
SGP	Suriname Gold Project C.V.
USD	United States Dollar
UJV	Unincorporated Joint-Venture
TIN	Tax Identification Number (Belasting nummer)

Verlag van de Independent Administrator

Aan EITI Suriname Multi Stakeholder Group
c/o Secretariaat SEITI
Mr. Jagernath Lachmonstraat 181
PARAMARIBO

Paramaribo, 15 juli 2025
A 25/59 RF/JG

BDO Assurance N.V. in Suriname is door de Multi Stakeholder Group (MSG) van het Extractive Industry Transparency Initiative voor Suriname (EITI Suriname) benoemd tot Independent Administrator voor de Republiek Suriname. Het doel is het opstellen van een EITI-rapport over betalingen die direct of indirect zijn gedaan door deelnemende oliewinnings- en mijnbouwbedrijven en daarmee samenhangende activiteiten aan de Regering van de Republiek van Suriname en opbrengsten die zijn gerapporteerd als ontvangen door de overheidsentiteiten van de bedrijven voor de boekjaren 2021 en 2022 ("Engagement").

De opdracht werd aangegaan in overeenstemming met de International Standard on Related Services die van toepassing is op overeenkomsten met overeengekomen procedures. De uitgevoerde procedures waren die welke zijn uiteengezet in de Terms of Reference dat bij dit verslag is gevoegd, tenzij anders vermeld in dit verslag met inbegrip van de bijlagen.

We zetten onze bevindingen uiteen in dit EITISR-rapport voor de boekjaren 2021 en 2022, inclusief de bijlagen. Sectie 3 "Contextuele informatie over de extractieve industrieën" valt onder de verantwoordelijkheid van de MSG van EITI Suriname en maakt geen deel uit van de opdracht. Omdat de werkzaamheden niet zijn ontworpen om een audit of beoordeling te vormen die is uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards on Auditing of International Standards on Review Engagements, geven wij geen enkele zekerheid over de transacties die verder gaat dan de expliciete verklaringen die in dit verslag worden uiteengezet. Als we aanvullende procedures hadden uitgevoerd, waren er misschien andere zaken onder onze aandacht gekomen die aan u zouden zijn gemeld.

Dit rapport is bestemd voor de MSG en de Republiek Suriname met betrekking tot de procedures en resultaten van de door de Independent Administrator verrichte werkzaamheden.

Het verslag heeft alleen betrekking op het onderwerp dat hierin specifiek is uiteengezet en heeft geen betrekking op financiële overzichten als geheel.

For BDO Assurance N.V.

R.D. Ferrier MSc CA RA
Partner

1 Overzicht

1.1 Achtergrond

Het Extractive Industries Transparency Initiative ([EITI](#)) werd voor het eerst aangekondigd op de World Summit on Sustainable Development in Johannesburg in 2002 (de Earth Summit 2002) en werd officieel gelanceerd in Londen in 2003.

Het is een wereldwijde norm ter bevordering van een open en verantwoordelijk beheer van natuurlijke hulpbronnen. Het is bedoeld om overheids- en bedrijfssystemen te versterken, publieke debatten te informeren en het vertrouwen te vergroten. In elk uitvoeringsland wordt het gesteund door een coalitie van regeringen, bedrijven die actief zijn in de extractieve sector en maatschappelijke organisaties die samenwerken.

1.2 Evoluerend normatief kader (2003-2023)

EITI-rapporten moeten worden opgesteld op basis van de EITI-standaard van 2023 (hierna de "[de EITI-standaard](#)" genoemd). Dit is de vierde versie van de Standard sinds die van 2013. Zie figuur 1 hieronder.

De EITI-standaard is geëvolueerd om in te spelen op de behoeften van belanghebbenden en een veranderende wereldwijde context. Nu bevat het een aantal nieuwe en verfijnde bepalingen die landen in staat stellen te reageren op de meest urgente uitdagingen die vandaag de dag betrekking hebben op het beheer van natuurlijke hulpbronnen.

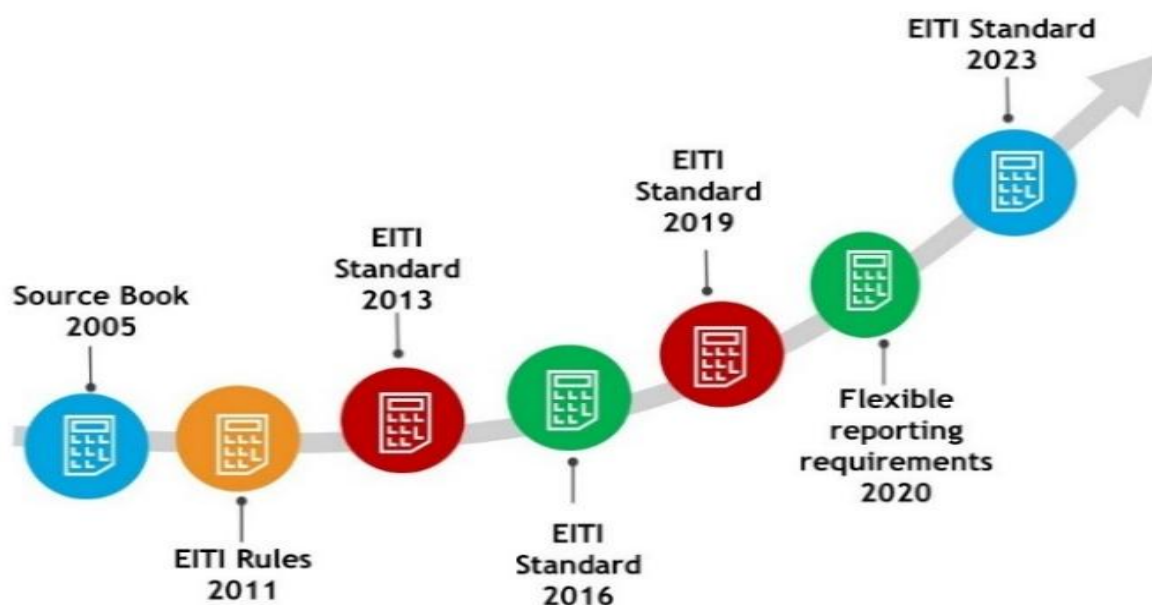
Deze bestrijken in grote lijnen vier thematische gebieden:

- **Anti-corruptie:** verbetering van het vermogen van landen en bedrijven om het EITI-platform te gebruiken voor de identificatie en het beheer van corruptierisico's in de sector van de natuurlijke hulpbronnen.
- **Energietransitie:** ondersteuning van openbaarmaking en publieke debat over de implicaties van de energietransitie door de aandacht te vestigen op relevant beleid, evenals op de inkomsten die landen kunnen verwachten van hun olie, gas en mineralen in verschillende marktsenario's.
- **Gender-, sociale en milieukwesties:** om ervoor te zorgen dat natuurlijke hulpbronnen worden beheerd in het belang van alle burgers, zijn er strengere bepalingen om een grotere diversiteit in besluitvorming en openbaarmaking te bevorderen, waarbij rekening wordt gehouden met gender-, sociale en milieukwesties.
- **Inning van opbrengsten:** nieuwe en verfijnde bepalingen vereisen uitgebreidere en gedetailleerdere openbaarmakingen, die landen kunnen helpen hun belastinggrondslag te versterken en opbrengsten te verhogen.

Voor meer informatie over de EITI-standaard 2023 verwijzen wij u naar de [samenvatting van de wijzigingen die](#) het internationale secretariaat van EITI in juni 2023 heeft opgesteld.

Meer informatie is te vinden op www.eiti.org en een exemplaar van de 2023 Standard kan worden gedownload van <https://eiti.org/sites/default/files/2023-06/2023%20EITI%20Standard.pdf>.

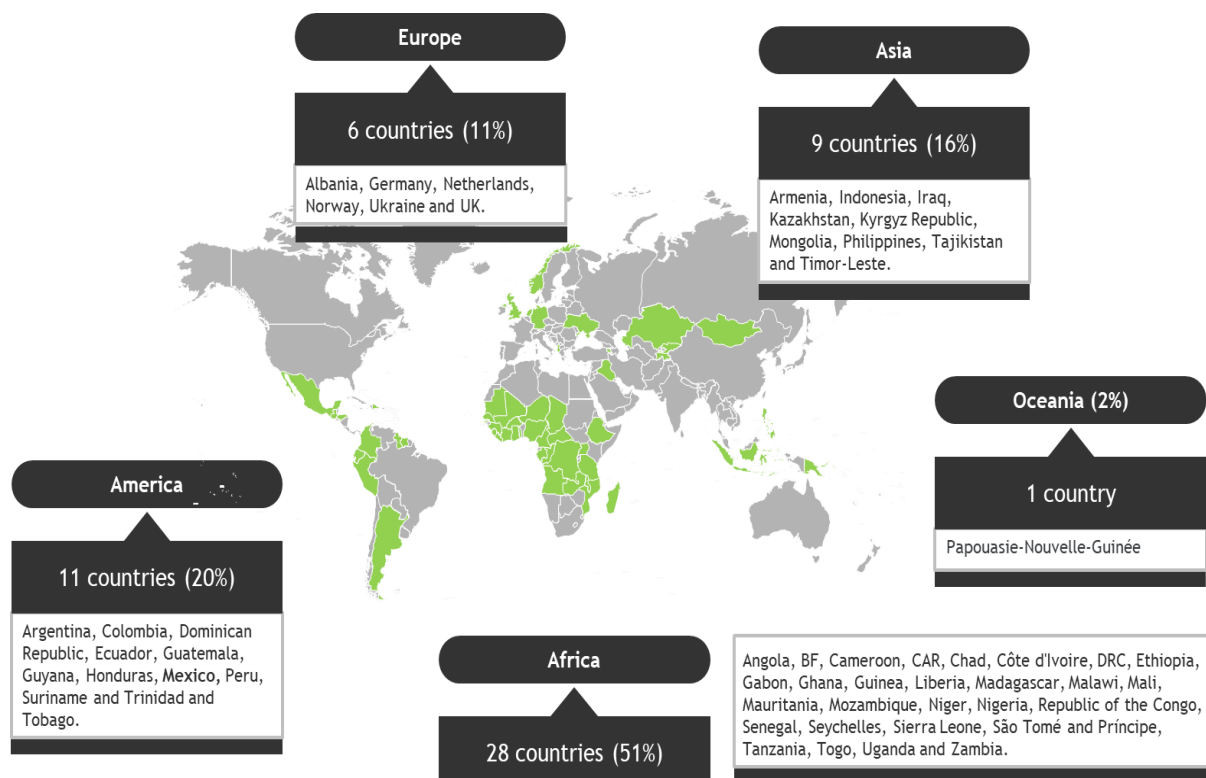
Figuur 1: Evoluerend normatief kader (2003-2023)

1.3 EITI Implementerende landen

EITI wordt momenteel geïmplementeerd in vijfenvijftig landen in Afrika, Azië, Europa, Noord- en Zuid-Amerika en Oceanië. Zie figuur 2 hieronder.

Figuur 2: Kaart van de uitvoerende landen van EITI

1.4 Onafhankelijke evaluatie van EITI

Het internationale secretariaat van EITI publiceerde in november 2022 een [independent evaluation of EITI](#). Het bouwt voort op inspanningen om de aanpak van het EITI voor het documenteren, communiceren en leren, van de resultaten van de uitvoering te versterken, in overeenstemming met de aanbevelingen van een evaluatie in 2020 van internationale best practices op het gebied van resultaatmeting en effectevaluatie.

De studie bracht enkele bevindingen naar voren op de volgende gebieden:

- Informeren over de energietransitie
- Ondersteuning van open data
- Informeren over investeringsbeslissingen
- Versterking van de mobilisatie van inkomsten
- Aanpakken van corruptierisico's
- Impact meten.

1.5 Omvang van de werkzaamheden

BDO Assurance N.V. is aangesteld als Independent Administrator om het derde EITISR-rapport over de boekjaren 2021 en 2022 op te stellen.

Deze opdracht werd uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards on Related Services (ISRS 4400 Opdrachten om overeengekomen procedures uit te voeren met financiële informatie). De uitgevoerde procedures waren die welke waren vastgelegd in de Terms of Reference, zoals omschreven in het Contract voor Consultantsdiensten.

De uitgevoerde reconciliatieprocedures waren niet bedoeld als een audit of een beoordeling in overeenstemming met de International Standards on Auditing of de International Standards on Review Engagements en als gevolg daarvan worden er geen garanties over de transacties gegeven die verder gaan dan de expliciete verklaringen die in dit verslag zijn uiteengezet.

1.6 Structuur van het verslag

Het rapport bestaat uit zeven (7) hoofdstukken die als volgt worden gepresenteerd:

- 1) Samenvatting;
- 2) Contextuele informatie over de extractieve sectoren;
- 3) Bepaling van de reikwijdte en reconciliatiemethodologie;
- 4) Audit en assurance;
- 5) Resultaten van de reconciliatie;
- 6) Andere bevindingen; en
- 7) Aanbevelingen.

Gerapporteerde gegevens, uitgesplitst naar extractieve entiteiten, overheidsinstanties en inkomstenstromen, worden gepresenteerd in de paragrafen 5 en 6 van dit verslag.

Dit rapport bevat informatie die tot 12 juli 2025 is ontvangen. Alle informatie die na deze datum wordt ontvangen, is er daarom niet in opgenomen.

1.7 Terminologie

Tabel 1: Terminologie gebruikt voor het EITISR-rapport over de boekjaren 2021 en 2022

Voorwaarde	Definities
Beneficial Owner	Een natuurlijke persoon of personen die uiteindelijk individueel of gezamenlijk stemrechten uitoefenen die ten minste vijftientig procent van het totaal aantal aandelen vertegenwoordigen, of anderszins eigendomsrechten hebben van een rechtspersoon; of eigendom van een of meer natuurlijke personen die de uiteindelijke eigenaar zijn van of zeggenschap hebben over een cliënt of de persoon namens wie een transactie wordt uitgevoerd, met inbegrip van de personen die rechtstreeks via een trustee, wettelijke vertegenwoordiger, agent of andere tussenpersoon de uiteindelijke feitelijke zeggenschap over een rechtspersoon of constructie uitoefenen. Zie bijlage 3 bij dit verslag voor de definitie van uiteindelijk begunstigden die door de EITISR MSG is vastgesteld
Contract	De volledige tekst van elk contract, concessie, productie verdelingsovereenkomst of andere overeenkomst die door de overheid is verleend of aangegaan en waarin de voorwaarden zijn vastgelegd die zijn verbonden aan de exploitatie van olie, gas en minerale hulpbronnen. Het bevat de volledige tekst van elke bijlage, addendum of aanhangsel waarin de details van de exploitatierechten zijn vastgelegd.
Extractieve entiteiten	Extractieve entiteiten in dit rapport verwijzen naar mijnbouwentiteiten, olie- en gasbedrijven en de goudhandelaren.
Licentie	EITI-vereiste 2.3 definieert de term 'licentie' als elke licentie, huurovereenkomst, titel, vergunning, contract of concessie waarmee de overheid aan een entiteit de rechten verleent om olie, gas en/of minerale hulpbronnen te exploreren of te exploiteren.
Materialiteit	Materialiteitsdefinities en -drempels worden overeengekomen door de EITISR MultiStakeholder Group en waarboven betalingen en inkomsten als materieel worden beschouwd en daarom openbaar moeten worden gemaakt. Betalingen en opbrengsten worden als materieel beschouwd indien het weglaten of afstaan ervan de volledigheid van de toelichtingen aanzienlijk zou kunnen beïnvloeden.
Multi-Stakeholder Group	Een groep die door de regering is opgericht in overeenstemming met haar toezegging om samen te werken met het maatschappelijk middenveld en extractieve entiteiten om toezicht te houden op de uitvoering van het EITI.
Systematische openbaarmaking	Verwijst naar mainstreaming van informatie waarbij aan de openbaarmakingsvereisten van het EITI wordt voldaan door middel van routinematige en openbaar beschikbare bedrijfs- en overheidsrapportage.

2 Samenvatting

2.1 Totale overheidsontvangsten

2.1.1 Alle sectoren

Gecorrigeerde ontvangsten gerapporteerd door de overheid voor EITISR waren:

Tabel 2: Gecorrigeerde ontvangsten gerapporteerd door de overheid voor SEITI

	Mijnbouw	Olie en gas	Totaal
	SRD	SRD	SRD
2021	4.075.653	1.524.140	5.599.793
2022	6.026.062	3.915.153	9.941.215

2.1.2 Mijnbouw

Een overzicht van de ontvangsten die door overheid en bedrijven zijn gerapporteerd, na reconciliatie-aanpassingen, is weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 3: Overzicht van afgestemde ontvangsten van overheid en bedrijven

Mijnbouw sector			
	Regering	Bedrijven	Verschillen
	SRD	SRD	SRD
2021	4.075.653	3.561.294	514.359
2022	6.026.062	4.931.339	1.094.723

2.1.3 Olie en gas

Een overzicht van de ontvangsten die door de overheid en bedrijven zijn gerapporteerd, na reconciliatie-aanpassingen, is weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 4: Overzicht van de gereconcilieerde ontvangsten van overheden en bedrijven

Olie- en gassector			
	Regering	Bedrijven	Verschillen
	SRD	SRD	SRD
2021	1.524.140	1.531.388	-7.248
2022	3.915.153	3.977.967	-62.814

2.2 Reconciliatie afstemming

Tabel 5: Reconciliatie afstemming

Opbrengsten gerapporteerd door de overheid na reconciliatie aanpassingen*	2021	2022
	SRD	SRD
Concessie vergoedingen	232	238
Exploitatievergoeding jaarlijks	233	468
Inkomstenbelasting	1.815.209	2.564.475
Contante dividenden	837.441	3.420.440
Loonbelasting & OP-premie (AOV)	1.040.881	1.280.084
Royalty's	1.534.349	2.362.526
Toestemming en statistische rechten	12.300	15.119
Roerende voorheffing op servicekosten	12.581	18.462
Solidariteitsbijdrage	140.180	0
Andere niet-fiscale	26	9.949
Kosten voor toestemming	206.361	269.454
Totaal betalingen gerapporteerd door MvFP voor de rapporterende bedrijven (A)	5.599.793	9.941.215
Zoals gerapporteerd in de Nationale begroting voor de winningsindustrie		
<i>Directe belastingen</i>	4.521.000	2.693.000
<i>Indirecte belastingen</i>	1.745.000	2.178.000
<i>Overige inkomsten (niet-belaste inkomsten)</i>	1.234.000	83.000
Registratie van de nationale begroting voor de winningsindustrie (B)	7.500.000	4.954.000
Reconciliatiedekking in % van de nationale begroting (A/B)	75%	201%

* Gerapporteerd op EITI-templates.

2.3 Productie

2.3.1 Mijnbouw

De Centrale Bank van Suriname rapporteert de volgende goudproductiecijfers.

Tabel 6: Productiegegevens goud

Periode	Productie van goud (kg) 2021*	Productie van goud (kg) 2022**
Rosebel Gold Mines N.V	5.035	7.016
Newmont Suriname LLC ¹	13.597	12.536
SHMR	14.323	14.024
Totaal	32.955	33.577

* Bron: Centrale Bank van Suriname²

** Bron: Centrale Bank van Suriname³

Royalty's die worden geheven op export buiten RGM en NMS worden door MvFP gerapporteerd op basis van bankafschriften van de Treasury Single Account van het Ministerie van Financiën die bij de CBvS worden bijgehouden.

2.3.2 Olie- en gassector

Tabel 7: Productie ruwe olie 2021 en 2022 (bron Staatsolie)

Maand	Jossie + TA-58 PRODUCTIE	
	Totaal	
	2021	2022
Januari	498.148	533.406
Februari	451.186	483.053
Maart	496.192	522.949
April	483.330	507.095
Mei	499.866	523.687
Juni	471.108	502.709
Juli	501.148	513.590
Augustus	193.155	515.584
September	497.871	493.188
Oktober	518.420	524.664
November	507.112	507.758
December	533.865	516.367
Totaal	5.651.401	6.144.050

¹ Newmont merkte op dat dit niet aansloot bij hun eigen records

² https://www.cbvs.sr/images/content/2024/DME2024/GoudAnalyse/Goudanalyse_2021_secured.pdf

³ https://www.cbvs.sr/images/content/2024/DME2024/GoudAnalyse/Goudanalyse_2022_secured.pdf

2.4 Belangrijkste bevindingen

2.4.1 MvFP-informatie

MvFP kon niet bevestigen dat de gegevens die waren verstrekt voor ontvangsten in 2021 en 2022 volledig waren, noch dat deze waren toegewezen aan de juiste entiteit die de betaling deed. Dit was met name een probleem voor de ontvangsten bij de Belastingdienst, die informatie over ontvangsten niet tijdig doorgeeft aan de centrale rekeningen van het MvFP en vaak niet alle details van de betalende entiteit en het belasting nummer (TIN - Taxpayer Identification Number) verstrekt. Dit zou te wijten zijn aan ontoereikende handmatige systemen.

De Rekenkamer heeft een disclaimer uitgebracht over de door het MvFP ingediende templates op grond van het feit dat "de Surinaamse Belastingdienst er niet in slaagde verifieerbare controlesporen te verstrekken om de gerapporteerde belasting- en royalty-inkomsten te onderbouwen, en dat haar gegevens geen traceerbare links bevatten naar EITI-inzendingen; het Ministerie van Financiën en Planning heeft onvolledige, inconsistente en niet-gecontroleerde cijfers ingediend, zonder onderliggende documentatie om EITI-openbaarmakingen te valideren."

Deze tekortkomingen in de overheidsboekhouding tasten de geloofwaardigheid van de MvFP-rapportage aan, zowel voor EITI als meer in het algemeen, en het wordt aanbevolen om ze met voorrang te onderzoeken en op te lossen. Zie Sectie 7.1 voor meer informatie en zie Sectie 8 voor onze aanbeveling.

2.4.2 GMD-informatie en betrokkenheid

GMD heeft zich niet betrokken tijdens de scoping-fase voor dit rapport. Tijdens de fase van de gegevensverzameling werd een vergadering gehouden en GMD verstrekke een lijst met vergunningen en een reeks rapportagetemplates. Er waren inconsistenties in de ontvangen informatie en GMD reageerde niet op talrijke verzoeken om opheldering, zowel van het MSG-secretariaat als van onszelf. Een zinvolle analyse en commentaar op de informatie van GMD was daarom niet mogelijk.

GMD legde uit dat veel gegevens van het departement verloren waren gegaan bij een computercrash in 2021/22 en dat het project om het kadaster en de door de Wereldbank gefinancierde licentieactiviteiten te transformeren aan de gang was. In een inzending voor het rapport was SHMR kritisch over de GMD (zie paragraaf 7.3).

GMD lijkt geen controle uit te voeren op de correcte, tijdige en actuele cijfers die aan GMD worden meegedeeld voor productie, royalty's, licentierechten, enz.

De Rekenkamer merkt op dat "het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen geen documentatie op contractniveau, bevestigingen van productieroyalty's of gevalideerde informatie over licentievergoedingen heeft geproduceerd."

2.4.3 Stand van zaken met betrekking tot de controle van de overheidsrekeningen

De Nationale Rekeningen zijn niet tijdig gecontroleerd en goedgekeurd. Het auditrapport van de Rekenkamer over de nationale rekeningen van 2021 is op 31 juli 2023 bij het parlement ingediend. De controlewerkzaamheden van de Rekenkamer voor de rekeningen van 2022 zijn nog niet begonnen.

De Rekenkamer merkte op dat zij geen controleoordeel afgeeft over de begrotingsrekeningen vanwege de tekortkomingen en het gebrek aan controle-informatie bij de Ministeries.

Het gebrek aan tijdige goedkeuring van de tijdig gecontroleerde rekeningen is een belangrijke tekortkoming in de controle van de overheidsrekeningen.

2.4.4 Niet-deelname van belangrijke rapporterende entiteiten

Een aantal entiteiten die door de MSG waren geselecteerd voor opname in de reconciliatie, hebben geen templates geretourneerd - zie verder Paragraaf 6. Van de entiteiten die niet hebben deelgenomen, zijn er enkele belangrijke entiteiten die moeten worden erkend:

2.4.4.1 Grassalco

Grassalco is een staatsbedrijf dat voor 100% in handen is van de staat en voornamelijk actief is in de mijnbouwsector. Na een gesprek met het bedrijf werden de templates ter aanvulling opgestuurd, maar Grassalco heeft ze niet teruggestuurd, ondanks een aantal verzoeken van het MSG-secretariaat en onszelf.

MvFP meldde geen ontvangsten van Grassalco. Grassalco vertelde ons dat het bedrijf in het verleden te veel royalty's aan de overheid had betaald, die worden afgewikkeld door het niet vereffenen van kortlopende verplichtingen aan de overheid. Er werd geen bewijs geleverd om een dergelijke regeling te ondersteunen.

De laatste gecontroleerde rekeningen zijn van toepassing op het jaar tot en met 31 december 2018.

2.4.4.2 Exporteurs van goud

MvFP rapporteerde ontvangsten van goudexporteurs van SRD 581 miljoen voor 2021 en SRD 1.080 miljoen voor 2022, wat neerkomt op tussen 7% en 8,5% van de totale inkomsten uit de extractieve sector. Deze ontvangsten zijn derhalve materieel. Tegen de tijd dat de voorbereiding van dit rapport begon, was er nog geen dialoog met de goudexporteurs en geen van de betrokken bedrijven had een MOU of belastingvrijstelling ondertekend, die beide aanwezig zouden moeten zijn om deel te nemen.

SHMR heeft tijdens de voorbereiding van het huidige rapport contact gehad met goudexporteurs om het mogelijk te maken dat ze in de toekomst worden opgenomen. Zie verder paragraaf 5.3.4.

2.4.4.3 SHMR

SHMR leverde een toelichting over hun deelname aan EITI, dat is opgenomen in paragraaf 7.3.3, waarin ze een aantal zorgen naar voren brengen die van invloed zijn op de deelname van veel van hun leden. Van de tweeënveertig bedrijven die momenteel deel uitmaken van SHMR, hebben er slechts vijf deelgenomen aan de huidige reconciliatie.

2.4.5 Bankrekening bij Federal Reserve, New York

RGM meldde dat het al enkele jaren betalingen in USD doet voor royalty's op een rekening bij de Federal Reserve Bank in New York, op verzoek van de overheid. MvFP was niet op de hoogte van de rekening, de Centrale Bank heeft aangegeven dat het gaat om een *Nostro*-rekening op naam van de Centrale Bank.

Het MvFP heeft een USD-rekening op eigen naam en er is geen verklaring waarom de royalty's op een niet-gouvernementele rekening worden gestort terwijl er een functionerende overheidsrekening is die geschikt zou zijn voor gebruik. Ons werd meegedeeld dat de Centrale Bank de royalty-ontvangsten overmaakt aan het MvFP.

Betaling van rechten op overheidsinkomsten op niet-gouvernementele rekeningen verzwakt de controle over overheidsontvangsten, en de daaropvolgende overdracht van middelen introduceert onnodige timingverschillen en ruimte voor fouten of opbrengstenderving.

2.4.6 Afwikkeling van geldschulden door middel van niet-geldelijke compensaties

Er zijn diverse gevallen waarin overheidsschulden in de extractieve sector worden verrekend door middel van verrekening van schulden met andere schulden binnen de overheid, in plaats van contant. In sommige gevallen komen de verplichtingen binnen de overheid voort uit niet-extractieve sectoren.

Voorbeelden die werden geïdentificeerd zijn:

1. RGM betaalt namens Staatsolie royalty's aan MvFP;
2. Staatsolie betaalt haar verplichtingen voor belastingen, dividenden, enz. na verrekening van bedragen die zij (Staatsolie) verschuldigd is aan het staatselektriciteitsbedrijf EBS; en
3. RGM is royalty's verschuldigd aan Grassalco op grond van de door de partijen ondertekende overeenkomsten, maar betaalt deze in plaats daarvan aan MvFP.

Dergelijke transacties zijn niet onmiddellijk transparant en vergen extra inspanningen om ervoor te zorgen dat de verplichtingen naar behoren en volledig worden verwerkt door de bevoegde entiteiten; En in sommige gevallen gaat het in feite om subsidies tussen de extractieve sector en andere sectoren. Het verdient de voorkeur om de verplichtingen en de verrekeningen tussen de entiteiten waarop ze daadwerkelijk betrekking hebben, te registreren.

3 Contextuele informatie over de Extractieve sectoren

3.1 EITI in Suriname -Tijddlijn

Op 29 april 2016 heeft de Minister van Natuurlijke Hulpbronnen het voornemen van Suriname uitgesproken om een EITI-uitvoeringsland te worden. Suriname werd in mei 2017 een EITI-uitvoeringsland.

In de validatie in 2024 behaalde Suriname een algemene score van 58,5 punten, wat betekent dat de vooruitgang in de implementatie van EITI "Vrij Laag" was. Suriname is tijdelijk geschorst omdat het EITI-rapport voor 2021 niet voor de deadline (31 december 2023) is gepubliceerd. De [beslissing van de Raad](#) was:

"In overeenstemming met artikel 7, sectie 4 van de EITI-standaard is Suriname tijdelijk opgeschort. De schorsing wordt automatisch opgeheven als het verslag binnen 6 maanden na de verslagtermijn wordt gepubliceerd, d.w.z. uiterlijk op 30 juni 2024. Indien de openstaande gegevens niet binnen zes maanden na de deadline worden gepubliceerd, blijft de schorsing van kracht totdat het EITI-bestuur ervan overtuigd is dat Suriname EITI-gegevens heeft gepubliceerd in overeenstemming met vereiste 4.8. Als de schorsing langer dan een jaar van kracht is, wordt het land van de lijst gehaald."

De tijddlijn voor het EITISR-proces kan als volgt worden weergegeven:⁴

Figuur 3: EITISR-tijddlijn

De EITISR Multi-Stakeholder Group (EITISR MSG) werd op 17 november 2016 bij staatsresolutie opgericht (760/RvM). De belangrijkste functie van de MSG is het toezicht houden op de

⁴ <https://eiti.org/countries/suriname>

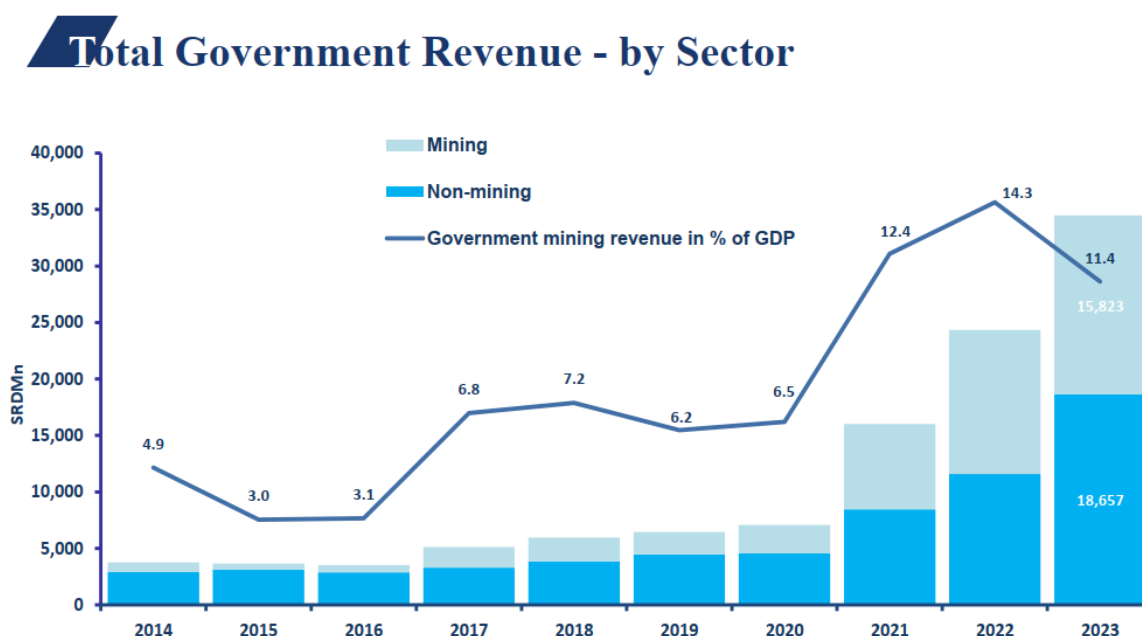
implementatie van EITI in Suriname. De MSG heeft als belangrijkste strategische doelstelling voor Suriname EITI gedefinieerd om de implementatie van EITI te integreren in overheidssystemen. Verdere details over de MSG en een kopie van het huidige werkplan zijn te vinden op de [EITISR website](#).

Het EITISR-proces bestrijkt twee sectoren in Suriname: mijnbouw en olie en gas. Tot op heden heeft Suriname drie EITI-rapporten gepubliceerd, die betrekking hebben op vijf fiscale jaren: 2016, 2017 en 2018 - 2019 - 2020. Dit EITI-rapport heeft betrekking op de boekjaren 2021 en 2022.

3.2 Verdeling van de opbrengsten uit de extractieve industrieën (EITI-vereiste 5.1)

De Surinaamse economie wordt gedomineerd door natuurlijke hulpbronnen: olie, goud en bauxiet zijn goed voor 11,4% van het BBP in 2023.⁵

Figuur 4: Totale overheidsinkomsten naar sector (CBvS)

Bron: CBvS

De natuurlijke hulpbronnen die in het land beschikbaar zijn, dragen in belangrijke mate bij aan het welzijn en de welvaart van de Surinaamse natie. Het beleid van de regering op dit gebied is gebaseerd op het principe dat alle in Suriname aanwezige middelen dienen te worden aangewend ten behoeve van de gehele Surinaamse bevolking. Als zodanig speelt het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (MvNH) een sleutelrol in de nationale productie door zich te richten op het verhogen van het nationaal inkomen. Om deze doelstelling te ondersteunen, zijn verschillende afdelingen opgericht, waaronder Energie, Watervoorziening en Mijnbouw, elk met specifieke verantwoordelijkheden.

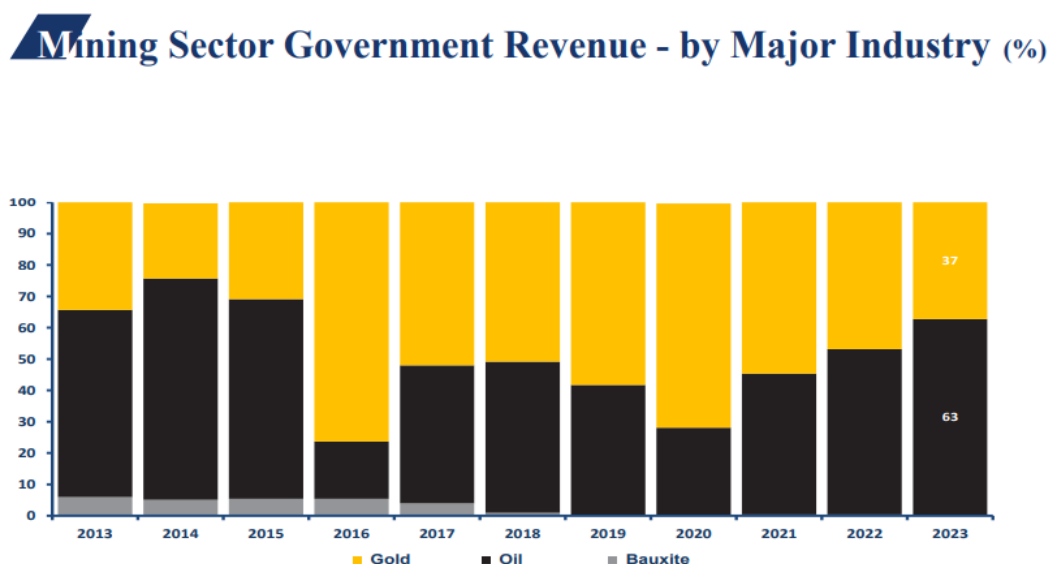
⁵ <https://www.cbvs.sr/images/content/statistieken/CP/SurinameCountryProfile.pdf>

3.2.1 Context van de mijnbouwsector

3.2.1.1 (a) Overzicht van de mijnbouwsector

Volgens een uitgebreide studie van de mijnbouwsector in Suriname, uitgevoerd in 2017 door het Intergovernmental Forum on Mining, Minerals, Metals and Sustainable Development: "Mijnbouw heeft historische een centrale rol gespeeld in de economie van Suriname. De exploitatie van mineralen, eerst van bauxiet, daarna goud, heeft de economie sinds zijn onafhankelijkheid ondersteund. Mijnbouw staat centraal in de nationale economie, terwijl de verhoudingen zijn veranderd met de afname van de bauxietwinning in de afgelopen jaren. In 2007 waren de belangrijkste exportproducten van het land aluminiumoxide (49,2%), goud (34,6%) en olie (4,3%). Deze verhoudingen zijn sindsdien veranderd met de verminderde bauxietproductie en de daling van de goudprijs. In 2014 was goud goed voor 54,5% van de export, terwijl aluminiumoxide goed was voor 16,5% van de export en ruwe olie 15,2% (CBS, 2014)." ⁶ Vanaf 2019 is bauxiet volledig gedaald en wordt de mijnbouwsector gedomineerd door goud en olie.⁷

Figuur 5: Mijnbouwsector Overheidsinkomsten (CBvS)

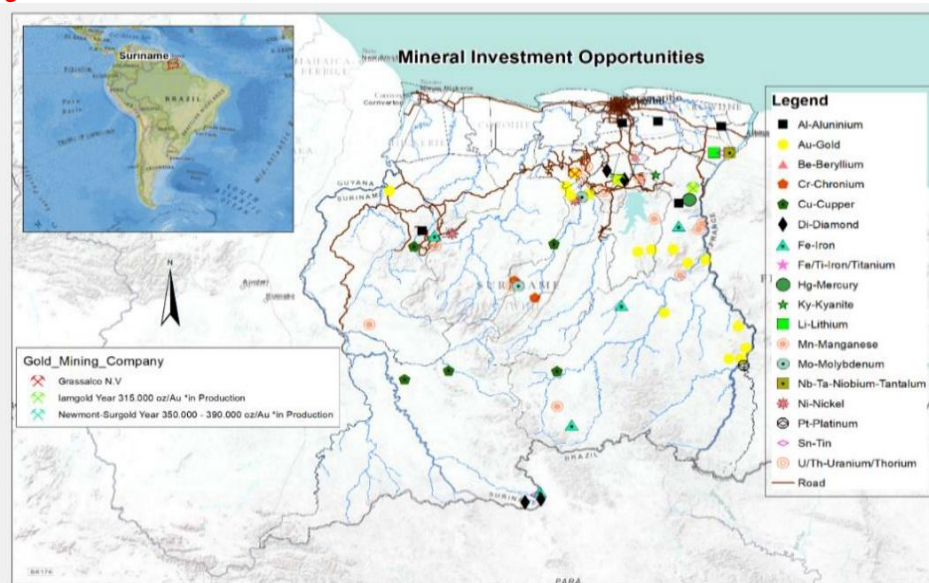
Bron: CBvS

De kaart op de volgende pagina geeft een overzicht van mineralen die in Suriname voorkomen en hun vindplaatsen:

⁶ Bron: [IGF Mining Policy Framework Assessment Suriname](#), mei 2017

⁷ <https://www.cbvs.sr/images/content/statistieken/CP/SurinameCountryProfile.pdf>

Figuur 6: Kaart Minerale bronnen in Suriname

Bron: GMD⁸

⁸ <https://eitisuriname.gov.sr/en/about-suriname/history-of-mining-industry/>

In Suriname omvat de winning van mineralen:

- Goud en zilver op basis van het Mijnbouwbesluit 1986 en Mineralenovereenkomsten tussen de overheid en mijnbouwbedrijven;
- Diamantwinning (nog in de fase van verkenning en dus nog niet gecommercialiseerd);
- Bauxiet (productie van bauxiet eindigde in 2015);
- Steengroeve voor bouwdoeleinden; en
- Andere ertsen (zoals kaolien, mangaan, chroom, tin, fosfaat en kiezelzand).

Bauxiet mijnbouw

Bauxiet is al vele jaren één van de belangrijkste componenten van de Surinaamse export en de winning ervan vond voornamelijk plaats in de kustvlakte. Alcoa richtte in 1916 de Surinaamsche Bauxiet Maatschappij (SBM) op en heeft met succes vele bauxietreserves in Suriname ontgonnen. De bauxietwinning begon aan de noordoostkant van Suriname, Moengo. Alcoa was de enige speler op dit gebied. In 1938 ging een tweede bedrijf in de mijnbouw in Suriname in. Dit was de Australische BHP-Billiton die de Billiton Maatschappij Suriname (BMS) oprichtte.

In 1958 werd de structuur van het 'Afobaka-project' vastgelegd tussen de Nederlandse regering en Alcoa in de 'Brokopondo-overeenkomst', voor 75 jaar. De Surinaamse Bauxiet Maatschappij werd toen Suriname Aluminium Company (Suralco). Alcoa nam de kosten van de bouw van de dam op zich. Het werd voltooid in 1964 en in 1965 werden een waterkrachtcentrale van 189 megawatt, een aluminiumsmelterij met een capaciteit van 60.000 ton per jaar en een aluminiumoxideraffinaderij met een capaciteit van 650.000 ton per jaar voltooid. Suralco kreeg ook concessies voor de exploratie van bauxiet tot 2032.

Suriname had een dominante positie in de bauxietvoorziening, vooral voor aluminium in de Tweede Wereldoorlog en daarna. Sinds de laatste decennia van de 20e eeuw had de bauxietindustrie in Suriname echter te maken met een voortdurende daling van de vraag. Dit leidde tot:

- de sluiting in 1999 van de aluminiumsmelterijen;
- de voorspelde uitputting van twee grote mijnen in het eerste decennium van de 21e eeuw;
- de beëindiging van de activiteiten door BHP/Billiton Maatschappij Suriname; en
- de aankondiging van Alcoa in 2015 om haar activiteiten in Suriname te staken.

Goudwinning

De goudexploratie in Suriname begon aan het einde van de 17e eeuw op kleine schaal, maar werd destijds beëindigd vanwege een gebrek aan goudvondsten. Pogingen om goud te ontdekken gingen door en in de 18e eeuw werd het eerste goud gevonden, wat leidde tot de oprichting van goudmijnbedrijven en de toewijzing van concessies en de afgifte van mijnbouwvergunningen.

In 1903 besloot de koloniale regering de goudindustrie te stimuleren met de aanleg van een spoorlijn van Paramaribo naar de goudvelden langs de rivier de Lawa via Kwakugron, Kabel en Dam op de Sarakreek. In 1912 werd de aanleg van die route echter beëindigd. Dit had te maken met de teruglopende productie van goud en de resultaten van het onderzoek in het Lawa-gebied vielen tegen.

Tussen 1974 en 1977 onderzocht de regering de goudafzettingen in het Gross-Rosebel-gebied in een joint venture-relatie met het Canadese goudmijnbedrijf Placer Dome. De resultaten waren echter marginaal. In 1979 verkreeg de State Mining Company N.V. Grassalco het recht om te exploreren. Een haalbaarheidsstudie in 1984 toonde aan dat economische exploitatie van de goudafzetting tot een diepte van tien meter mogelijk was, maar het was niet mogelijk om dit project gefinancierd te krijgen.

In de jaren 1980 kreeg de kleinschalige goudwinning weer aandacht en werd gezien als een mogelijke bron van werkgelegenheid en inkomsten voor met name de bewoners van het achterland en als

katalysator voor plattelandsonwikkeling. De mijnbouwwet trad in werking in 1986 toen speciale voorschriften voor kleinschalige goudwinning werden ingevoerd. Deze mijnbouwwet hield ook rekening met de negatieve gevolgen en zette daarom een duidelijk ontmoedigingsbeleid vast. Kleinschalige goudwinning kon alleen plaatsvinden in gebieden die door de regering voor dit doel waren aangewezen.

In april 1994 werd een mineralenovereenkomst getekend tussen de regering en Golden Star Resources en N.V. Grassalco (Grassalco) voor de verdere exploratie en exploitatie van goudreserves in het Gross-Rosebel-gebied. In de daaropvolgende periode veranderde de wereldgoudmarkt echter drastisch en daalde de goudprijs tot onder het niveau, waarop de haalbaarheidsstudie van het project was uitgevoerd. Dit leidde tot een aanscherping van de voorwaarden voor financiering van goudprojecten. Om deze reden moest de Mineralenovereenkomst in 2003 worden gewijzigd. In mei 2002 werden de meeste aandelen van Golden Star Resources overgenomen door Cambior Inc. en in november 2006 werd het belang van Cambior Inc volledig overgenomen door IAMGOLD Corporation. De officiële opening vond plaats op 14 april 2004, door de opstart van de productie in de Rosebel mijnen waarmee ook de grootschalige industriële goudwinning in Suriname een flinke impuls kreeg.

In Suriname is handmatige mijnbouw door de geschiedenis heen de belangrijkste techniek geweest. In de kleine en middelgrote goudwinning wordt dit nog steeds toegepast. Vanaf de laatste decennia van de 20e eeuw tot op heden bloeit de goudwinning en is het winstgevend voor kleine en middelgrote mijnwerkers die mechanische mijnbouwmethoden gebruiken. Op basis van zowel formele als informele mijnbouwactiviteiten is deze groep goudwinning in het binnenland van Suriname, de afgelopen twee decennia snel toegenomen.

Er zijn twee methoden onderscheiden voor goudwinning in Suriname:

1. Artisanal and Small-scale Gold Mining (ASGM/ de ambachtelijke en kleinschalige goudwinning); en
2. De industriële goudwinning.

Over het algemeen is de formele mijnbouw op kleine en middelgrote schaal gebaseerd op vergunningen die door MvNH zijn toegekend naar aanleiding van het Mijnbouwbesluit 1986, terwijl industriële mijnbouw is gebaseerd op minerale overeenkomsten tussen de Republiek Suriname en de bedrijven en goedgekeurd door de Nationale Vergadering (De Nationale Assemblée (DNA)). In 2021 en 2022 opereerden twee bedrijven onder minerale overeenkomsten, GRASSALCO in het Gross-Rosebel gebied en Newmont Suriname LLC (NS):

Tabel 8: Belangrijkste lopende goudwinningsprojecten in Suriname

Project	Product	Mijnbouw bedrijf	Beschrijving
Rosebel Goud	Goud	Rosebel Gold Mines NV (RGM)	De grootste goudmijn van het land is de Rosebel Gold Mine, die vroeger werd geëxploiteerd door het Canadese mijnbouwbedrijf IAMGOLD. Deze open mijn ligt in de Surinaamse wijk Brokopondo, ongeveer 85 kilometer ten zuiden van de hoofdstad. Het ligt in een groenstenen gordel nabij de noordelijke rand van het Brokopondo-reservoir. Rosebel Gold Mines N.V. werd opgericht op 8 mei 2002 en was een dochteronderneming van IAMGOLD. IAMGOLD bezat 95% van het aandelenkapitaal van Rosebel, terwijl de Republiek Suriname de overige 5% bezit. In 2023 heeft Zijin Mining de overname van het 95%-belang in de Rosebel-goudmijn van IAMGOLD afgerond, waarbij de Surinaamse Overheid het resterende belang van 5% behoudt.
Merian Goud project	Goud	Newmont Suriname LLC (NS)	De Merian goudmijn ("Merian") ligt ongeveer 60 km ten zuiden van Moengo, Suriname. De dichtstbijzijnde permanente nederzetting, Langatabiki, ligt ongeveer 17 km ten oosten van de operatie.

Project	Product	Mijnbouw bedrijf	Beschrijving
			Als onderdeel van Newmont's toewijding aan zijn kernwaarden van duurzaamheid en verantwoordelijkheid, blijft het bedrijf publiek-private partnerschappen aanmoedigen om waarde te creëren in de landen en regio's waar het actief is. In 2021 is Newmont Suriname gestart met de renovatie van het bestaande Multifunctioneel Centrum. Gelegen aan het einde van de weg die Langatabiki verbindt met het Pamaka-gebied, is het centrum bedoeld om een positieve ontwikkeling binnen de lokale gemeenschap te bevorderen. Vanuit deze locatie kunnen verschillende Ministeries een breed scala aan diensten verlenen aan bewoners, waaronder een Bureau Burgerzaken, een politiebureau, een bureau juridische zaken en medische voorzieningen. De totale geschatte projectkosten bedragen USD 656.129,70. In januari 2022 is begonnen met de renovatie van het Multifunctioneel Centrum, waarbij de eerste fase gericht was op het repareren van trottoirs en het uitvoeren van verschillende bouwactiviteiten aan het gebouw zelf. Het project zal zich in drie fasen ontploffen in de loop van drie jaar (2022, 2023 en 2024). Construction Designers & Consultants N.V. (CODECO) is verantwoordelijk voor de bouwwerkzaamheden, terwijl een afdeling uit Newmont, genaamd Projects and Site Services, toezicht houdt op het projectmanagement. De basis voor dit initiatief werd gelegd door het Comité Multifunctioneel Centrum, opgericht in 2021. Deze commissie fungeert als aanspreekpunt van Newmont met betrekking tot projectvereisten, de mobilisatie van noodzakelijke overheidsdiensten, gemeenschapscommunicatie en milieu-impactstudies. De commissie werd aanvankelijk voorgezeten door de heer P. van Dun, vertegenwoordiger van het Ministerie van Justitie en Politie. Andere leden zijn de heer V. Doerga Misier (Ministerie van Openbare Werken), mevrouw D. Koswal (Ministerie van Volksgezondheid), de heer S. Amatsoleman (inspecteur, Surinaams politiekorps), de heer M. Tuinfort (districtscommissaris Sipaliwini), de heer C. Forster (Paramaccan Traditional Authority) en de heer J. Klaasen (Security Manager, Newmont Suriname). Het voorzitterschap is inmiddels overgedragen aan de heer Kenneth Pinas. Sinds het begin van de bouw worden wekelijks voortgangsrapporten ingediend bij de commissie en andere belanghebbenden. Newmont Suriname blijft zich inzetten voor veilige bouwpraktijken, waarbij altijd prioriteit wordt gegeven aan het creëren van waarde en het verbeteren van levens door middel van verantwoorde en duurzame mijnbouw.⁹
Saramacca project	Gold	Rosebel Gold Mines N.V	Grassalco heeft de mijnbouwrechten voor de exploratie en exploitatie van het Maripaston-gebied en is in 2014 begonnen met het verwerken van residuen op de Maripaston-site (voorheen een informele kleinschalige mijnsite). De activiteiten op deze site zijn bedoeld om bewustzijn te creëren over hoe goud kan worden gewonnen zonder kwik te gebruiken. Maripaston ligt 90 km ten zuidwesten van Paramaribo, de hoofdstad van Suriname, in het district Para en is goed bereikbaar over de weg. De concessie bevindt zich bovenop de

⁹ <https://gov.sr/newmont-suriname-ondersteunt-renovatie-multifunctioneel-centrum-te-snesiekondre/>

Project	Product	Mijnbouw bedrijf	Beschrijving
			Marowijne supergroep van de Greenstone Belts en bestaat voornamelijk uit intercalatie van meta vulkanische en meta sedimentaire gesteenten. Greenstone Belt-gesteente staat bekend om zijn goede potentieel voor aanzienlijke goudmineralisatie en er zijn verschillende belangrijke goudmijnen (Rosebel, Omai, Aurora) en afzettingen van wereldklasse, waaronder die in West-Afrika en Ghana. Sinds mei 2017 zijn de exploratieprogramma's in een stroomversnelling geraakt, waaronder het boren van diamantkernen, het mechanisch graven van sleuven en het bemonsteren van grondboren, met voortdurende beoordeling en evaluatie van de exploratiegegevens. De boor- en sleuvenprogramma's zijn zeer succesvol geweest en hebben verschillende potentiële locaties geïdentificeerd met een goed potentieel voor aanzienlijke goudmineralisatie. Een combinatie van de boringen van 2017 samen met die van 2016 en putbemonstering (putwanden, blootgestelde vloer en oppervlakken) resulteerde in de bepaling en schatting van een verwacht voorkomen van meer dan 50.000 ounces voor de Ingi Poule-zone binnen een verticale diepte van 100 m. De goudmineralisatie in de Ingi Poule-zone wordt geassocieerd met enorme kwartsaders met vervormingen en boudinage.
Saramacca project	Goud	Rosebel Gold Mines N.V	Er werd een nieuwe Unincorporated Joint Venture (UJV) opgericht, het Pikin Saramacca project, waarin de Surinaamse Overheid een belang van 30% heeft en Rosebel de overige 70%. Staatsolie Maatschappij Suriname NV is door de Republiek Suriname aangewezen als de entiteit die haar onverdeelde 30% deelnemingsbelang in de UJV zal aanhouden, welke op 22 april 2020 is ondertekend. Met deze uitbreiding werd de verwachte Life of Mine (LOM) verlengd tot 2033.

MvNH (GMD) rapporteerde onvolledige gegevens over de productievolumes van goudmijnen in 2021 en 2022 tijdens de scopingfase.

Diamantwinning

De ontginning van diamanten bevindt zich in de verkenningsfase. De eerste ontdekking van diamanten in Suriname dateert uit 1880 en werd gedaan in de Surinamerivier, in de omgeving van Berg en Dal. In de loop van de tijd werden diamanten voornamelijk gevonden in de Rosebel-formatie, in het Rosebel-gebied in Brokopondo. Ook is er onderzoek gedaan naar het voorkomen van diamanten in diverse gebieden langs de Surinamerivier en het savannegebied in de omgeving van Zanderij en Tafelberg. Tot in de jaren 1980 deed de GMD-onderzoek naar de oorsprong van deze diamanten, maar kon ze niet bepalen. In 2012 voerde het Canadese exploratiebedrijf Canasur Gold Ltd. exploratieactiviteiten uit in het Goliath Tibiti-gebied. Zij gaven aanwijzingen dat daar diamant houdende kimberliet-pijpen te vinden zouden zijn.

In 2016 werden twee aanvragen voor het recht van verkenning van diamanten toegewezen. Voordat begonnen kan worden met de exploratie en exploitatie van diamanten, moet Suriname gecertificeerd zijn.

Op 9 maart 2019 werd een belangrijk verdrag, het Kimberley Process Certificate Scheme (KPCS), goedgekeurd door DNA. Met het KPCS werden deuren geopend voor Suriname op de internationale diamantmarkt, wat in de toekomst tot aanzienlijke economische voordelen zou kunnen leiden.

3.2.1.2 (b) Context van de ambachtelijke, kleine en middelgrote mijnbouw

Volgens de Intergovernmental Forum (IGF): "Artisanal and Small-scale Gold Mining (ASM/Ambachtelijke en kleinschalige goudwinning/) wordt al eeuwenlang beoefend in Suriname en blijft een belangrijk middel van bestaan voor velen in het land, vooral voor degenen die in het binnenland wonen. Het is grotendeels gericht op de goudsector, en soms kan de goudexport uit ambachtelijke en kleinschalige mijnbouw de export uit grootschalige mijnbouw overtreffen. In 2009 werd bijvoorbeeld 16,9 ton ASM-goud officieel geëxporteerd, wat neerkomt op ongeveer 60% van de totale goudexport van Suriname (CIRDI, 2016). In 2013 werd 22 ton ASM-goud geëxporteerd, wat neerkomt op ongeveer de helft van de goudproductie van het land (CIRDI, 2016). Naast de binnenlandse productie is het waarschijnlijk dat een deel van deze ASM-goudexport afkomstig is uit Brits en Frans-Guyana, als gevolg van een veel lager exportroyaltytarief op goud in Suriname dan in beide landen (1% in Suriname vergeleken met 7% in Guyana, bijvoorbeeld) (CIRDI, 2016). Het is onduidelijk hoeveel mensen er in de binnenlandse ASM-sector werken, vanwege het wijdverbreide informele karakter van het werk. Volgens schattingen bedraagt dat aantal echter 60.000 mijnwerkers. Er zijn 17.000 officieel geregistreerde ASM-goudzoekers, van wie er 11.000 staatsburgers zijn (CIRDI, 2016). Een groot deel van het ASM-personeelsbestand bestaat uit migranten, met name uit Brazilië. Wat de verwerking betreft, richt ASM in Suriname zich vooral op alluviale en colluviale afzettingen, hoewel de sector steeds meer gemechaniseerd is, met kleinschalige mijnbouwactiviteiten die rivieren baggeren, graven met graafmachines, hydraulisch en met behulp van gemotoriseerd breken (CIRDI, 2016). Het gebruik van kwik blijft wijdverbreid, het is goedkoop en gemakkelijk te gebruiken, en het bewustzijn van de gezondheidseffecten is vaak beperkt. Volgens Ordening Goudsector (OGS) vormen mannen de overgrote meerderheid van de ASM-sector, hoewel vrouwen er indirect bij betrokken zijn."¹⁰

De houders van kleine en middelgrote mijnbouwrechten werken op basis van relatief kleine concessies in vergelijking met de industriële goud extractieve bedrijven, maar ook onder verschillende exploitatievoorwaarden, garanties, zekerheden, enz. De houders van kleine en middelgrote mijnbouwrechten beschikken niet over de apparatuur en weten niet hoe ze de goudreserve op hun concessies moeten bepalen volgens de vereisten van de internationale normen, voor het rapporteren van de reserves.

De IGF 2017 Mining Policy Framework Assessment stelt verder dat: "De milieueffecten van ASM wijdverbreid zijn en toenemen. Mijnwerkers die in de sector werken, blijven kwik gebruiken voor de verwerking van goud, hoewel het land in maart 2018 het Verdrag van Minamata heeft geratificeerd¹¹. Suriname werd in augustus 2018 formeel partij bij de Minamata-conventie. Het Minamata-verdrag is in oktober 2018 in werking getreden en het eerste volledige Minamata-rapport van Suriname, over de periode 2017 - 2020, werd in december 2021 gepubliceerd¹². Daarnaast heeft de regering de Nationale Inventarisatie van Kwiklozingen in Suriname 2019 afgerond.¹³

Bovendien, volgens de IGF, verbranden goudkopers meestal "kwik van het goud dat ze in de steden van het land kopen, waardoor de stedelijke lucht wordt vervuild en de menselijke gezondheid wordt bedreigd. Volgens geraadpleegde belanghebbenden zijn de kwikconcentraties in de lucht in de buurt van goud aankooplocaties in Paramaribo veel hoger dan de minimumniveaus die worden aanbevolen door de Wereldgezondheidsorganisatie. Grassalco heeft kwikvrije goudwinning geïntroduceerd op de mijnsite van Maripaston en deelt zijn technieken met kleinschalige en ambachtelijke mijnwerkers in de hoop te laten zien hoe mijnbouw nog steeds winstgevend kan zijn zonder kwik. Bijkomende milieueffecten van ASM zijn onder meer ontbossing, vernietiging van landschappen, bodemerosie, verzilting van rivieren en schade aan het aquatische ecosysteem door residuen en het dumpen van

¹⁰ Bron: [IGF Mining Policy Framework Assessment Suriname](#), mei 2017

¹¹ Bron: [IGF Mining Policy Framework Assessment Suriname](#), mei 2017

¹² Bron: <https://www.mercuryconvention.org/en/parties/sur>

¹³ Bron: <https://suriname.un.org/sites/default/files/2020-10/Report%20L2Mercury-FNweb.pdf>

afvalwater. Volgens belanghebbenden die tijdens het beoordelingsproces zijn geraadpleegd, is de ontbossing in het binnenland toegenomen (van 0,2% naar 0,6%), voornamelijk als gevolg van ontbossing voor ASM. Naar schatting is 54.000 ha bos gekapt als gevolg van mijnbouwactiviteiten (CIRDI, 2016). Aquatische ecosystemen veranderen, de kwantiteit en kwaliteit van riviervissen zijn afgenomen als gevolg van een toename van sedimentatie en vernietiging van rivierbeddingen door zandwinning, waardoor het levensonderhoud en de voedselzekerheid worden bedreigd. Rehabilitatie van mijnterreinen is grotendeels afwezig, wat het herstel van biosystemen bedreigt (CIRDI, 2016). Voor veel van de inheemse gemeenschappen die economische, land- en hulpbronnenrechten in deze gebieden claimen, resulteren deze milieu- en economische processen vaak in conflicten met ASM-operaties, omdat inheemse gemeenschappen zich verzetten tegen aantasting van het milieu, voedselonzeekerheid, verloren bestaansmiddelen en aantasting. Voor anderen betekent een gebrek aan economische opties dat er vaak weinig andere keuze is dan het traditionele levensonderhoud op te geven ten gunste van ASM (CIRDI, 2016)."¹⁴

De negatieve effecten van het niet beschermen van inheemse en tribale territoriale rechten verbonden levende gemeenschappen, worden verder versterkt door een aanzienlijke intensivering van de exploitatie van hulpbronnen in de afgelopen 15 jaar, in de bijzonder grootschalige en kleinschalige mijnbouw- en houtkapactiviteiten. Bijna al deze activiteiten hebben plaatsgevonden zonder de getroffen gemeenschappen te informeren en zonder hun deelname of toestemming. Deze activiteiten hebben geleid tot aantasting van het milieu. In sommige gevallen is er zelfs sprake van ernstige aantasting, verlies van middelen voor eigen levensonderhoud die in sommige gevallen hebben geleid tot chronische ondervoeding, vernietiging van plaatsen van religieus of cultureel belang, ernstige gezondheidsproblemen, met name malaria en seksueel overdraagbare ziekten, en sociale problemen. Hoewel sommige gemeenschappen inkomsten ontvangen uit mijnbouw- en houtkapactiviteiten, is dit over het algemeen van korte duur en wegen de nadelen op tegen de voordelen. Een rapport uit 2001 over de waterkwaliteit in Suriname concludeert bijvoorbeeld dat vanwege "de kwikvervuiling in het oppervlaktewater, het water in bepaalde gebieden onbruikbaar dreigt te worden" en dat de "uitbreiding van de goudmijnindustrie veel kreken en rivieren, die door de inheemse bevolking stromen en die worden gebruikt voor hun watervoorziening, hebben vervuild."¹⁵

Het eerdergenoemde IGF-rapport stelt verder dat het Mijnbouwdecreet van 1986 "de ASM-sector regelt. Op grond van dat decreet kunnen mijnwerkers een aanvraag indienen voor kleinschalige mijnbouwrechten, die betrekking hebben op verkenning, exploratie en exploitatie voor een gebied van niet meer dan 200 hectare, die voor twee jaar worden toegekend (hernieuwbaar). De verplichtingen van rechthebbenden zijn vastgelegd in het decreet en omvatten de indiening van kwartaalrapporten met details over het bedrag van het geïnvesteerde kapitaal, de exploitatiekosten, het aantal, de leeftijd en de nationaliteit van mensen die werkzaam zijn in het gebied dat onder de vergunning valt, en de tonnage van verplaatste grond en gewonnen mineralen, en de betaling van vereiste heffingen. Er zijn geen vereisten voor rechthebbenden om rehabilitatieplannen op te nemen in hun vergunningsaanvragen, noch om rekening te houden met de verschillende gemeenschapsrechten in de vergunningsgebieden. Daarnaast zijn er ook geen vereisten over de bescherming van de gezondheid en veiligheid op het werk of het milieu opgenomen. Zoals eerder vermeld, heeft de regering in 2011 de OGS opgericht om haar controle over de ASM-goudmijnsector te vergroten. De OGS werkt, met steun van de politie en het leger, aan het handhaven van bestaande overheidsvoorschriften in de sector en het bemiddelen bij conflicten tussen mijnbouwactiviteiten en gemeenschappen. Het bouwt momenteel aan een register van ambachtelijke mijnwerkers in het land. Degenen die zich bij de OGS hebben geregistreerd, ontvangen een Gold Sector Registration Card, waardoor ze legaal in de sector kunnen werken en uiteindelijk toegang krijgen tot overheidsfaciliteiten die zullen worden gebouwd om duurzame gemeenschapsontwikkeling te

¹⁴ Bron: [IGF Mining Policy Framework Assessment Suriname](#), mei 2017

¹⁵ <https://www.forestpeoples.org/sites/default/files/publication/2010/08/fpicsurinamemar07dutch.pdf>

ondersteunen en technische diensten aan te bieden. Dit heeft geleid tot de registratie van ongeveer 19.000 mijnwerkers die actief zijn in de goudvelden."¹⁶

Het IGF-rapport stelt dat: "Op grond van artikel 36.3 van het Mijnbouwdecreet is de overheid (via GMD) verantwoordelijk voor het definiëren van gebieden voor ASM-goudwinning, en de regering bestudeert momenteel hoe ASM-zones kunnen worden ingesteld. De rechten van kinderen worden beschermd in de grondwet en in internationale verdragen die door de staat zijn geratificeerd. Ook het recht van werknemers op veilige en gezonde arbeidsomstandigheden zijn verankerd in de grondwet, hoewel gezien het zelfstandige karakter van veel ambachtelijke mijnwerkers deze rechten beperkt toepasbaar zijn in de sector."¹⁷

Gezien het overwegend informele karakter van de ASM-sector in Suriname, blijven de inspanningen om de sociale en milieubescherming te verbeteren en uit te breiden, en om training en capaciteitsopbouw te bieden aan belanghebbenden in de sector in het gedrang komen. Volgens de IGF Mining Policy Framework Assessment: "Mijnwerkers werken in afgelegen gebieden met een beperkte aanwezigheid van de staat, ze zijn mobiel en investeren weinig in het verbeteren van de verwerking. GMD heeft beperkte capaciteiten en middelen om de negatieve milieu- en sociale effecten van ASM aan te pakken. Het informele karakter van ASM in Suriname en tegenstrijdige claims op land en hulpbronnen leiden ook tot aanzienlijke spanningen tussen ASM en de grootschalige mijnbouwoverheid. Goud wordt verkocht aan goudwinkels en er wordt een ontvangstbewijs afgegeven, maar op de kwitantie staat niet de oorsprong van het goud of het bedrijf dat verantwoordelijk is voor de winning ervan. Gezien de aanzienlijke omvang van de ASM-sector op nationaal niveau, zijn sterkere beleidsmaatregelen en systemen voor het innen, beheren en herinvesteren van ASM-inkomsten nodig. ASM komt niet aan de orde in het Mijnbouwdecreet (1986) en er moeten nog wetgevende maatregelen worden genomen. In 2003 namen MvNH en NIMOS (Nationaal voor Milieu en Ontwikkeling) gezamenlijk de verantwoordelijkheid op zich voor de Greenstone Belt Environmental Assessment en stelden ze een milieubeheerplan voor ASM-goudwinning voor, maar de resultaten van dit proces zijn niet duidelijk gerapporteerd (CIRDI, 2016). Er is nog geen specifieke wetgeving voor de milieueffecten van ASM. Er is geen nationale wetgeving inzake het gebruik van kwik in de ASM-sector, hoewel de regering het Verdrag van Minamata inzake kwik heeft geratificeerd. Bij gebrek aan dergelijke wetgeving zal de ASM-sector kwik blijven gebruiken, aangezien het goedkoop en gemakkelijk te verwerken is en de gezondheidseffecten op de lange termijn niet zo urgent zijn als de voordelen voor het levensonderhoud op korte termijn. De keuze tussen onmiddellijk werk en toekomstige gezondheid is voor velen gemakkelijk. Hoewel voor de invoer van kwik technisch gezien een vergunning vereist is, is er in de afgelopen 20 jaar geen vergunning verleend en blijft de stof zeer toegankelijk zonder regelgeving."¹⁸

In Suriname gaat Newmont Suriname (NS) door met het implementeren van een ambachtelijke en kleinschalige mijnbouwstrategie (ASM), die het culturele en levensonderhoud belang van ASM voor de Pamaka- en Kawina-gemeenschappen erkent en tegelijkertijd de activa van Newmont beschermt.

NS heeft het vertegenwoordigende orgaan van ASM, dat bestaat uit negen vertegenwoordigers van de Pamaka-gemeenschap, ondersteund door de inspanningen van de groep te financieren om een kleinschalige mijnbouwcoöperatie te vormen en te helpen bij het opbouwen van de managementcapaciteit van een coöperatie, zodat deze de juridische status kan krijgen die nodig is voor Newmont om een overeenkomst met de groep te formaliseren. Dit maakt deel uit van het bevorderen van een eerlijk, inclusief en legitiem ASM-beleid door middel van training, betrokkenheid en ondersteuning van alternatief levensonderhoud. Binnen deze strategie onderschreef NS, geautoriseerd door Overheid van Suriname, ASM op Merian Mijnbouwrecht voor Exploratie in een zogenaamde bufferzone, sinds 2017. In 2023 heeft Newmont Suriname met succes een formele exploratievergunning verkregen namens SSMP, de kleinschalige mijnbouwcoöperatie die de Pamaka-

¹⁶ Bron: [IGF Mining Policy Framework Assessment Suriname](#), mei 2017

¹⁷ Bron: [IGF Mining Policy Framework Assessment Suriname](#), mei 2017

¹⁸ Bron: [IGF Mining Policy Framework Assessment Suriname](#), mei 2017

gemeenschap vertegenwoordigt, voor land binnen het officieel aangewezen Pamaka Mijnbouw Reserve. Dit was een belangrijke stap in de formalisering van de coöperatie onder goedkeuring van de overheid.

Rosebel Gold Mines N.V. ("RGM") werd na de oprichting van het bedrijf geconfronteerd met het fenomeen kleinschalige mijnbouw. In feite nam RGM de concessie over met een Marrondorp (Nieuw Koffiekamp) dicht bij haar activiteiten, gelegen op de concessie. Als zodanig moest RGM manieren vinden om naast elkaar te bestaan en samen te werken met de gemeenschappen en zijn kleinschalige mijnwerkers. RGM kwam al in een zeer vroeg stadium tot het inzicht dat om een vlotte en ononderbroken werking te garanderen, samenwerking en partnerschap met de kleinschalige mijnwerkers en hun gemeenschappen belangrijk is. Daarom heeft RGM de kleinschalige mijnwerkers, de organisaties en gemeenschappen die hen vertegenwoordigen, de overheid en andere relevante partners betrokken om manieren te vinden om hen te ondersteunen en te accommoderen. RGM heeft gebieden op de Gross Rosebel-concessie aangewezen voor kleinschalige mijnwerkers van Nieuw Koffiekamp om hun activiteiten uit te voeren. Het doel was om werkgelegenheid en inkomenskansen te bieden aan jongeren van Nieuw Koffiekamp die deel willen nemen aan SSM-activiteiten. Om de transparantie, controle en regulering van de SSM-activiteiten te waarborgen, heeft RGM protocollen ondertekend met de SSM-organisaties, de gemeenschappen en de overheid om ervoor te zorgen dat de activiteiten op een goede manier werden uitgevoerd en dat milieu- en andere voorschriften werden nageleefd. In de loop der jaren werden een aantal Protocollen ondertekend met de Gemeenschappen, waarvan het zogenaamde Moeroekreek Protocol de meest recente is die in september 2024 met de Matawai-gemeenschappen werd ondertekend. Daarnaast nam en neemt RGM initiatieven om alternatieve bestaansmogelijkheden te bieden aan kleinschalige mijnwerkers. Opleidingen, certificering, werkgelegenheid en financiering voor ondernemerschap behoren tot de genomen initiatieven. RGM spant zich ook in om lokale ondernemers toegang te geven tot haar toeleveringsketen, waarbij ze goederen en diensten aan RGM kunnen leveren als ze daarvoor in aanmerking komen. De programma's hebben een zekere mate van succes opgeleverd, aangezien sommige SSMS zijn getransformeerd tot ondernemers met aanzienlijke leveringscontracten voor de levering van verschillende goederen en diensten aan RGM, variërend van voedingsmiddelen tot diensten.

Exportprocedure voor ambachtelijk gewonnen goud

Kleine en middelgrote goudmijnbedrijven exporteren hun producten niet, maar verkopen ze in plaats daarvan aan lokale goud opkopers. Deze lokale opkopers verkopen het goud dat ze hebben gekocht van verschillende lokale goudzoekers/leveranciers aan de erkende exporteur(s) van goud.

Royalty's worden geïnd op de export van goud door erkende goudexportbedrijven. Kleine en middelgrote mijnbouwbedrijven betalen daarom geen royalty's rechtstreeks aan de overheid, maar betalen deze vergoedingen aan de opkopers. Deze afnemers en exporteurs zijn geen bezitters van mijnbouwrechten (goud extractieve bedrijven) en opereren dus niet onder het Mijnbouwbesluit of een bijzondere Mijnbouwovereenkomst. De vergunning die het recht geeft om goud te exporteren is een vergunning van speciale categorie en wordt afgegeven door de Deviezencommissie. Royaltybetalingen op het punt van export worden gestort op de bankrekening van de Staat bij de Centrale Bank van Suriname (CBvS).

3.2.2 Context van de olie- en gasector

3.2.2.1 (a) Geschiedenis van de exploratie van aardolie in Suriname

De koolwaterstofindustrie begon in de late jaren 1920, toen het hele kustvlaktegebied werd onderzocht door middel van ondiepe boringen (<1500 m), met de GMD, Shell en Elf als belangrijkste exploitanten. Deze activiteiten resulteerden niet in een commerciële ontdekking, hoewel er in de jaren 1960 enkele koolwaterstofvondsten werden gevonden.

3.2.2.2 (b) Geologisch overzicht

Tussen 1970 en 1983 werden enkele seismische onderzoeken uitgevoerd en werden 18 putten geboord. De exploitanten waren Gulf Hydrocarbon, ExxonMobil, Shell en Elf-Aquitaine. Hoewel de meeste putten zich in ondiep water bevonden en een beperkte penetratiediepte hadden, werden in deze periode een paar zeer gedurfde en kostbare putten voltooid. De ExxonMobil A-2 put werd geboord in 1.200 m diep water tot 4.200 m diepte, terwijl North Coroni-1 het diepterecord in de Surinaamse wateren op 5.406 m zette.

Met de oprichting van de Staatsolie Maatschappij Suriname NV (Staatsolie) in december 1980 werd een grote stap gezet in de ontwikkeling van de Koolwaterstofindustrie. Staatsolie zou het nieuwe koolwaterstofbeleid uitvoeren in opdracht van de Republiek Suriname (de enige aandeelhouder). Volgens het concessieovereenkomst Decreet E-8B (Staatsblad 1981 nr. 59) kreeg Staatsolie exclusieve rechten op koolwaterstoffen. Dit recht werd later bevestigd in het Mijnbouwbesluit (Staatsblad 1986 nr. 8).

3.2.2.3 (c) Olie- en gasexploratie in Suriname

Alleen staatsbedrijven kunnen de mijnbouwrechten voor koolwaterstoffen krijgen. Koolwaterstof- en gasbedrijven kunnen in Suriname actief zijn via een aardolieovereenkomst met Staatsolie.

Om de nodige kennis en ervaring op te doen, besloot de eerste algemeen directeur in 1980 de koolwaterstofvondsten in Saramacca te exploiteren. Na een succesvolle boorcampagne begon de eerste commerciële productie op 25 november 1982. Vanaf dat moment zijn er verschillende mijlpalen bereikt. Staatsolie heeft zich gericht op de exploratie van de nearshore-blokken op basis van gegevens die tot 2015 zijn verzameld. In blok 4 is in 2016 een geologische en geofysische evaluatie uitgevoerd. Er is extra boring nodig voordat economische volumes kunnen worden gerealiseerd.

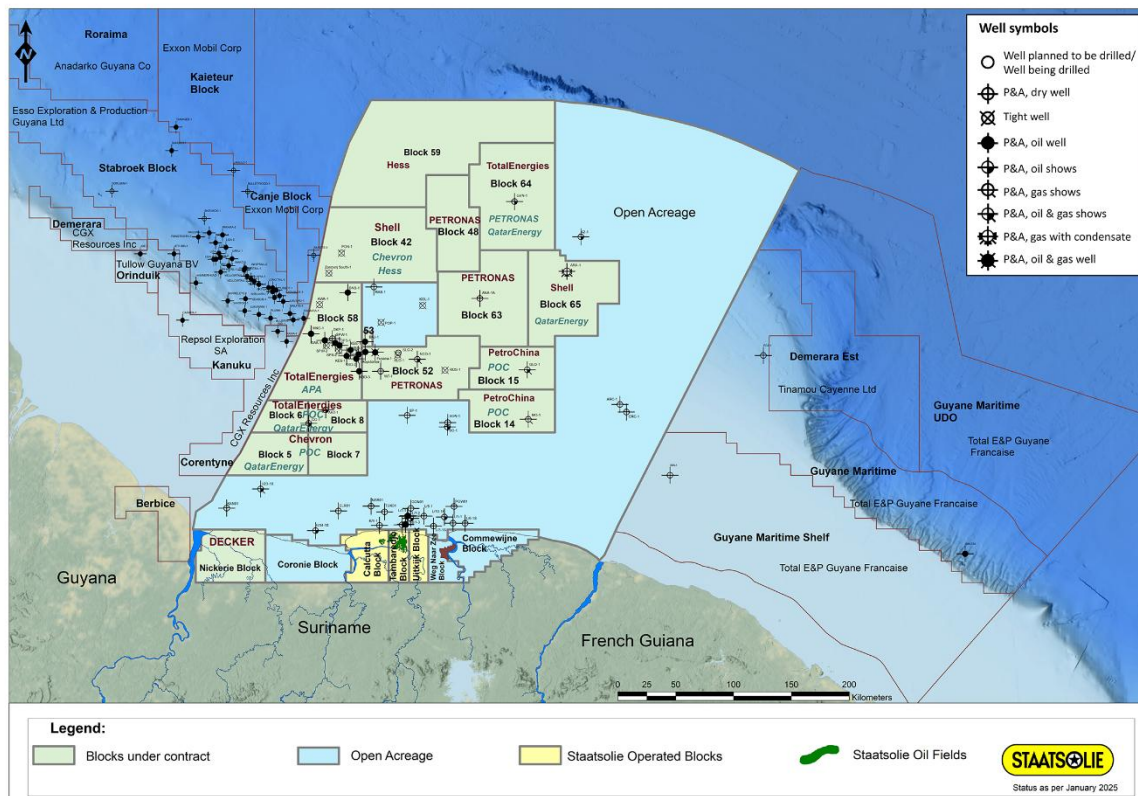
Het offshore-gebied is afgebakend in blokken. Staatsolie treedt op als agent van de Republiek Suriname met betrekking tot toezicht en contractering in de aardolie-industrie. Staatsolie heeft het exclusieve recht gekregen om onshore en offshore aardolie te exploreren, te ontwikkelen en te produceren.

Olie & Gas (O&G)-bedrijven die geïnteresseerd zijn in het uitvoeren van petroleumactiviteiten in Suriname kunnen dit doen op basis van artikel 5 van de Petroleumwet 1990 (SB 1991/7). Volgens dit artikel kan Staatsolie na goedkeuring van de MvNH aardolieovereenkomsten sluiten met derden. Via het aardolieverdrag draagt Staatsolie haar rechten voor de exploratie, ontwikkeling en productie van koolwaterstoffen in een contractgebied (Block) over aan een aannemer International Oil Companies (IOC).

3.2.2.4 (d) Opsporingsvergunningen en -blokken in de olie- en gassector

De actieve aardolieblokken per exploitant op 30 juni 2025 waren:

Figuur 7: Kaart met de aardolieblokken in Suriname

Bron: Staatsolie

Staatsolie publiceert een overzicht van PSC's 1957 - Nu (en actief per 13 september 2024) op haar website¹⁹

Onderstaande tabel toont de productie van ruwe olie in vaten in de jaren 2021 en 2022 (onshore):

Tabel 9: Productieperiode van ruwe olie

Jaar	Totale productie in bbls
2021	5.951.401
2022	6.144.049

Bron: Gerapporteerd door Staatsolie

De belangrijkste gebeurtenissen in de Olie- en Gasindustrie in Suriname kunnen worden weergegeven in de onderstaande tabel:

¹⁹ <https://www.staatsolie.com/en/staatsolie-hydrocarbon-institute/overview-pscs-1957-now/>

Tabel 10: Overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen in de olie- en gassector

Jaar	Grote evenementen
1980	Staatsolie is opgericht en ingeschreven als het staatsoliebedrijf van Suriname
1982	De commerciële olieproductie begint in het Tambaredjo-olieveld in Saramacca
1984	De productie van ruwe olie bereikt 1.000 vaten per dag
1988	Staatsolie begint met exporteren
1992	55 km lange ondergrondse pijpleiding opent van Saramacca naar de exportterminal in Tout Lui Faut
1997	De raffinaderij in Tout Lui Faut wordt geopend, met een productie van 8.000 vaten per dag
2000	Staatsolie bouwt een pijpleiding van 22 km van haar raffinaderij naar haar primaire klant, Suralco
2006	Het onshore olieveld van Calcutta gaat in productie en Staatsolie breidt uit naar elektriciteitsopwekking met de oprichting van Staatsolie Power Company Suriname N.V
2014	Inauguratie van uitgebreide raffinaderij
2015	De eerste exploratieputten werden onafhankelijk geboord in het nearshore-areaal
2020	IOC's Apache en Total doen drie opeenvolgende grote offshore olie-ontdekkingen in Blok 58, en Petronas en ExxonMobil ontdekken olie in Blok 52. Deze vondsten bevestigen dat Suriname een koolwaterstofbron van wereldklasse is.
2021	Olievondst in Blok 58 en samenwerking met Chevron en Shell voor blok 5.
2022	Olievondst in blok 53 en nieuwe samenwerking met Chevron voor blok 7.
2023	Olievondst in blok 52 en vijf nieuwe productieovereenkomsten.
2024	Definitieve investeringsbeslissing blok 58.

3.3 Inning en verdeling van winningsopbrengsten (EITI-vereiste 5.1)

De opbrengsten uit de extractieve sector zijn grotendeels geïntegreerd in de nationale begroting en er zijn geen openbare gegevens over de verdeling van de voordelen van de sector op lokaal, regionaal en nationaal niveau. Dit is met name problematisch voor houders van kleinschalige mijnbouwvergunningen, die royalty's betalen voor hun productie in het geregistreerde gold house (goud opkoper), maar naar verluidt beperkt bewijs van hun betalingen ontvangen. De indruk onder deze vergunninghouders is dat het geld zelden bij de Nationale Schatkist terechtkomt. Er moet een breder scala aan mechanismen worden ontwikkeld om ervoor te zorgen dat informatie over inkomstenbeheer kan worden verspreid en begrepen, ongeacht taal, geletterdheid, cultuur of geografie.

Alle inkomstenstromen worden opgenomen in het registratiesysteem voor de statistieken van de overheidsfinanciën, dat de uitvoering van de begroting bijhoudt. De financiële verslaglegging, met inbegrip van alle belastingen en inkomsten, wordt door het MvFP systematisch openbaar gemaakt via de nationale begroting.

Overheidsopbrengsten uit de extractieve sector worden centraal ontvangen, hetzij via de Belasting- (en Douane) Autoriteit, een directoraat binnen het Ministerie van Financiën en Planning, ofwel rechtstreeks via het MvFP en/of MvNH. Het systeem van sub nationale overheidsbegrotingen loopt via het Ministerie van Regionale Zaken. Mijnbouwinkomsten worden centraal toegewezen (uitgegeven). Er is geen directe toewijzing voor specifieke projecten of sub nationale begrotingen.

De nieuwe Wet op de Overheidsfinanciën 2024 introduceert formele bepalingen met betrekking tot het Spaar- en Stabilisatiefonds Suriname (SSFS) en verankert het voor het eerst in nationale wetgeving. De wet definieert het doel van het Fonds, stelt wettelijk bindende regels vast voor stortingen en opnames - beperkt tot de limieten van de goedgekeurde nationale begroting - en schrijft een door de overheid goedgekeurde investeringsstrategie voor. Deze maatregelen zijn bedoeld om de begrotingsdiscipline te bevorderen, een verantwoord en duurzaam gebruik van de opbrengsten uit natuurlijke hulpbronnen te waarborgen en de economie te beschermen tegen externe schokken. Door

de transparantie te vergroten en op regels gebaseerd bestuur af te dwingen, ondersteunt de SSFS economische stabiliteit op lange termijn voor toekomstige generaties.

3.3.1 Begroting proces

Begrotingsvoorbereiding en -goedkeuring

Volgens de Grondwet 1987 regelt de wet de procedures voor de voorbereiding, opstelling en uitvoering van de jaarlijkse begroting, evenals de periode die deze bestrijkt. De jaarlijkse begroting wordt jaarlijks geformaliseerd door middel van Staatsbesluiten. Deze Staatsbesluiten sluiten aan bij het nationale ontwikkelingsplan en moeten uiterlijk op de eerste werkdag van oktober door de Surinaamse regering worden ingediend bij De Nationale Assemblée.

Conform de Comptabiliteitswet (2024/nr. 178) stelt de Minister van Financiën en Planning jaarlijks een begrotingsstrategie vast. Deze strategie schetst de belangrijkste budgettaire risico's, waaronder geraamde toekomstige uitgaven, uitstaande verplichtingen en andere factoren die nog niet in de begrotingsprognoses zijn opgenomen en die een aanzienlijke invloed kunnen hebben op de financiële en economische vooruitzichten van het land. Deze risico's moeten zoveel mogelijk worden geïdentificeerd en beperkt. De begrotingsstrategie moet uiterlijk op 1 april, voorafgaand aan de indiening van de jaarlijkse begroting, door de Minister van Financiën en Planning worden ingediend bij de Ministerraad.

Na de indiening van de begrotingsstrategie dient elk Ministerie een ontwerpbegroting voor het komende boekjaar in bij de Minister van Financiën en Planning. Deze ontwerpbegrotingen moeten uiterlijk 1 juli worden ingediend. Indien geen bezwaren worden gemaakt, stelt de Minister van Financiën en Planning de integrale ontwerpbegroting op en legt deze ter goedkeuring voor aan de President van de Republiek Suriname om voor te leggen aan De Nationale Assemblée. Overeenkomstig artikel 156, lid 3, van de Grondwet 1987 dient de president de nationale begroting voor het volgende jaar uiterlijk op de eerste werkdag van oktober van elk jaar in bij De Nationale Vergadering.

Uitvoering van de begroting

Wijzigingen in de begroting worden doorgevoerd door het indienen van een ontwerp van aanvullende begroting of een ontwerp van regularisatiebegroting bij De Nationale Assemblée. Elke Minister is verantwoordelijk voor het beheer van de begroting van zijn respectieve Ministeries. De Minister van Financiën en Planning houdt toezicht op de algehele uitvoering van de nationale begroting. Ter ondersteuning van deze toezichthoudende rol zijn de Ministers verplicht de nodige informatie te verstrekken binnen de gestelde termijn en in het door de Minister van Financiën en Planning vastgestelde formaat.

Financieel verslag

Aan het einde van elk boekjaar zijn de Ministers verantwoordelijk voor het opstellen van een jaarverslag over de uitvoering van hun respectieve begrotingen, samen met de departementale proefbalans. Deze documenten moeten uiterlijk in de eerste week van februari van het jaar dat volgt op het begrotingsjaar worden ingediend bij de Minister van Financiën en Planning. Binnen 14 dagen na ontvangst stuurt de Minister van Financiën en Planning de rapporten door naar de Centrale Landsaccountantsdienst (CLAD) voor controle. CLAD fungeert als interne auditor voor de regering van de Republiek Suriname.

De auditbevindingen van CLAD moeten binnen drie maanden worden ingediend bij de Minister van Financiën en Planning en de betrokken Ministers. Vervolgens moet elke Minister binnen een maand na ontvangst van het rapport van CLAD de Minister van Financiën en Planning een gedetailleerd

Unofficial translation

overzicht verstrekken - uitgesplitst naar begrotingsonderdeel - met betrekking tot de auditbevindingen.

Tot slot dient de Minister van Financiën en Planning het geconsolideerde financieel verslag en de proefbalans van de overheid uiterlijk op 15 juni van hetzelfde jaar in bij de Algemene Rekenkamer van Suriname.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de data waarop de nationale begrotingen bij het parlement zijn ingediend, de officiële goedkeuringsdata en de goedkeuringsdata van eventuele aanvullende begrotingen.

Tabel 11: Goedkeuring van de begroting door het Parlement

Begroting	Vorgelegd aan het Parlement	Goedkeuringsdatum origineel/ aangepast Budget	Datum goedkeuring aanvullende begroting
2020	30 september 2019	17 november 2020	
2021	29 september 2020	26 juni 2021	
2022	1 oktober 2021	20 mei 2022	
2023	28 september 2022 (Indiening aanvullende begroting 1 september 2023)	24 februari 2023	6 oktober 2023
2024	29 september 2023	25 januari 2024	
2025	1 oktober 2024	Nog niet.	

Bron: MvFP

Er is geen direct verband tussen de inkomsten uit de mijnbouw-, olie- en gassector en de overheidsuitgaven.

3.3.2 Inning van opbrengsten

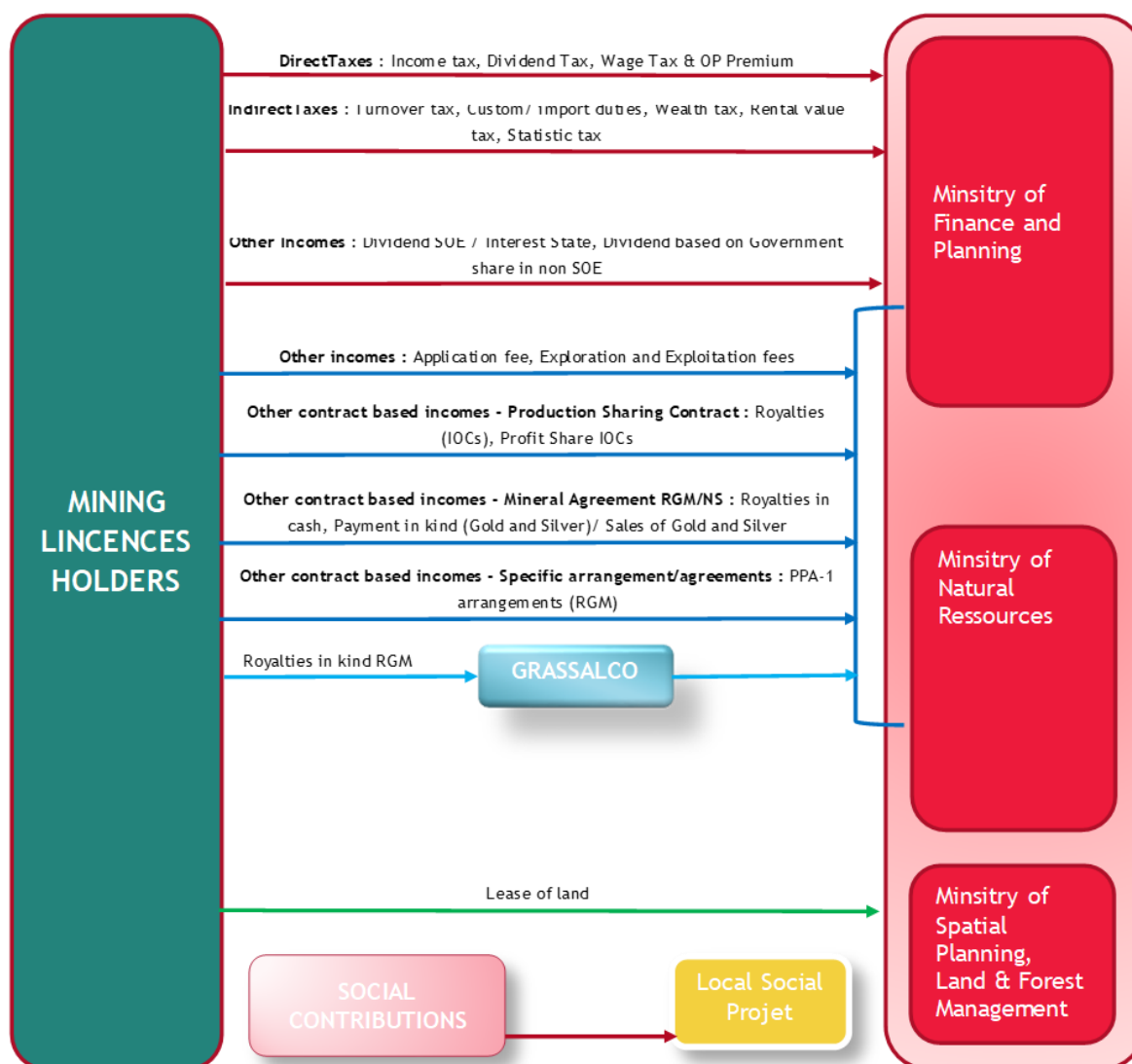
De Nationale Begroting is het plan van de regering over hoe geld moet worden ingezameld en uitgegeven om diensten te verlenen aan de burgers van Suriname. De begroting begint op 1 januari en eindigt op 31 december. Dit wordt een boekjaar genoemd.

Betalingen worden geïnd door verschillende overheidsinstanties. MvFP ontvangt het grootste deel van de opbrengsten die worden gegenereerd door extractieve entiteiten.

Directe belastingen en indirecte belastingen worden betaald aan de Belastingdienst, een afzonderlijk directoraat van het Ministerie van Financiën en Planning.

Het kader voor het innen van extractieve opbrengsten wordt weergegeven in de onderstaande diagrammen:

Figuur 8: Het kader voor het innen van extractieve opbrengsten wordt weergegeven in de diagrammen

3.4 Bijdrage van de extractieve sector aan de economie (eis 6.3)

3.4.1 Bijdrage aan het BBP (eis 6.3.a)

De beschikbare informatie over de bijdrage van de minerale sector aan het BBP gedurende de boekjaren 2021 en 2022 in overeenstemming met het Bureau voor de Statistiek in Suriname is weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 12: Bijdrage van de minerale sector aan het BBP voor de begrotingsjaren 2021 en 2022

Beschrijving	2021	2022
	SRD 1.000	SRD 1.000
Minerale sector	3.462.657	4.276.466
BBP	61.226.087	93.687.386
Bijdrage aan het BBP	5,66%	4,56%

Bron: Bureau voor de Statistiek in Suriname.²⁰

3.4.2 Bijdrage van de olie- en gassector aan de economie

Overheidsopbrengsten (voorschrift 6.3.b)

De bijdrage van de opbrengsten uit de olie- en gassector aan de overheid in de boekjaren 2021 en 2022 is weergegeven in de onderstaande tabel:

Tabel 13: Bijdrage van de olie- en gassector aan de overheidsinkomsten voor de boekjaren 2021 en 2022

SRD million	2021	2022
Olie en gas (*) (a)	3.274	6.463
Totale overheidsontvangsten (**) (b)	15.870(**)	19.049(***)
% Olie- en gasinkomsten (a)/(b)	20,63%	33,93%

(*) Bron: EITISR Rapportagetemplates

(**) Bron: Ministerie van Financiën en Planning Financial Note²¹

(***) Bron: Ministerie van Financiën en Planning Financieel Jaarplan (concept begroting)²²

²⁰ <https://statistics-suriname.org/enhanced-general-data-dissemination-standard-egdds/>

²¹ <https://gov.sr/wp-content/uploads/2022/03/def-jaarverslag-mvfp-2020-8-dec-2021.pdf>

²² <https://gov.sr/wp-content/uploads/2023/12/financieel-jaarplan-2022.pdf>

Export (voorschrift 6.3.c):

De bijdrage van de olie- en gassector aan de export tijdens de boekjaren 2021 en 2022 is weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 14: Bijdrage van de olie- en gasexport aan de totale export voor de fiscale jaren 2021 en 2022

Beschrijving	2021	2022
Export van ruwe aardolie (in miljoen vaten) (*)	2.6 (*)	2.9 (*)
Exportwaarde (in miljoen USD) (a)	202 (*)	344 (*)
Totale exportwaarde van het land (in miljoen USD) (*) (b)	2.213 (**)	2.764 (**)
Bijdrage tot de export (a)/(b)	9 %	12 %

* Gerapporteerd door Staatsolie

Bron: Bureau voor de Statistiek in Suriname ²³

Bijdrage aan de werkgelegenheid (voorschrift 6.3.d)

De bijdrage van de olie- en gassector aan de totale werkgelegenheid in de boekjaren 2021 en 2022 is weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 15: Bijdrage van de olie- en gassector aan de werkgelegenheid voor de boekjaren 2021 en 2022

Werkgelegenheid	Boekjaar 2021		Boekjaar 2022	
	Mannelijk	Vrouwelijk	Mannelijk	Vrouwelijk
Oil & Gas(a) (*)	901	298	784	261
Totale werkgelegenheid in de olie- en gassector (b)(*)	1.199		1.045	
Bijdrage in % b)/c)	0.49%		0.42%	
Totale werkgelegenheid (c) (**)	245.337		248.733	
Werkgelegenheid % (d) = (c) / (e)	39,71%		39,91%	
Bevolking (e) (***)	617.896		623.164	

(*) Rapportagetemplates zoals beschreven in paragraaf 5.2 van dit verslag

(**) Wereldbank²⁴

(***) Wereldbank²⁵

²³ <https://statistics-suriname.org/wp-content/uploads/2023/09/Import-Export-Re-export-Totale-Exporten-en-handelsbalans-2017-2022.xls>

²⁴ https://data.worldbank.org/indicator/SL.TLF.TOTL.IN?name_desc=false%3B&locations=SR

²⁵ <https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL?end=2023&locations=SR&start=1996>

3.4.3 Bijdrage van de mijnbouwsector aan de economie

Overheidsopbrengsten (voorschrift 6.3.b)

De bijdrage van de opbrengsten uit de mijnbouwsector aan de overheid in de boekjaren 2021 en 2022 was als volgt:

Tabel 16: Bijdrage van de mijnbouwsector aan de overheidsopbrengsten voor de begrotingsjaren 2021 en 2022

	2021	2022
	SRD miljoen	SRD miljoen
Inkomsten uit delfstoffen en steengroeven (*)	3.962	5.978
Totale overheidsopbrengsten	15,870(**)	19,049(***)
% Opbrengsten uit mijnbouw	24,97%	31,38%

(*) Bron: EITISR Rapportagetemplates

(**) Bron: Ministerie van Financiën en Planning Financial Note²⁶

(***) Bron: Ministerie van Financiën en Planning Financieel Jaarplan (conceptbegroting)²⁷

Export (voorschrift 6.3.c)

Exportgegevens van de belangrijkste grondstoffen in de mijnbouwsector, zoals verstrekt door het Bureau voor de Statistiek in Suriname, zijn samengevat in de onderstaande tabel.

Tabel 17: Bijdrage van de export van mineralen aan de totale exports

	2021	2022
	USD	USD
Mijnbouw en steengroeven (in miljoen USD) (a)	81	203
Totale export (in miljoen USD) (b)	2.213	2.764
Bijdrage tot de exports (a)/(b)	3,66%	7,34%

Source: Bureau of Statistics in Suriname ²⁸

²⁶ <https://gov.sr/wp-content/uploads/2022/03/def-jaarverslag-mvfp-2020-8-dec-2021.pdf>

²⁷ <https://gov.sr/wp-content/uploads/2023/12/financieel-jaarplan-2022.pdf>

²⁸ <https://statistics-suriname.org/wp-content/uploads/2023/09/Import-Export-Re-export-Totale-Exporten-en-handelsbalans-2017-2022.xls>

Werkgelegenheid (voorschrift 6.3.d)

De bijdrage van de mijnbouwsector aan de totale werkgelegenheid tijdens de boekjaren 2021 en 2022 wordt weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 18: Bijdrage van de mijnbouwsector aan de totale werkgelegenheid: boekjaar 2021-boekjaar 2022

Werkgelegenheid	Boekjaar 2021		Boekjaar 2022	
	Mannelijk	Vrouwelijk	Mannelijk	Vrouwelijk
Mijnbouw (a) (*)	2.979	424	2.683	381
Totale werkgelegenheid in de mijnbouw (b)(*)	3.403		3.064	
Bijdrage in % b)/c)	1,39%		1,23%	
Totale werkgelegenheid (c) (**)	245.337		248.733	
Werkgelegenheid % (d) = (c) / (e)	39,71%		39,91%	
Bevolking (e) (***)	617.896		623.164	

(*) Rapportagetemplates zoals beschreven in paragraaf 5.2 van dit verslag

(**) Wereldbank²⁹

(***) Wereldbank³⁰

3.5 Juridisch en institutioneel kader (EITI-vereiste 2.1)

3.5.1 Juridisch en institutioneel kader in de mijnbouwsector

Hieronder volgt een beknopte beschrijving van het wettelijk kader, het institutionele kader en het fiscale regime voor de mijnbouwsector.

3.5.1.1 a) Institutioneel kader

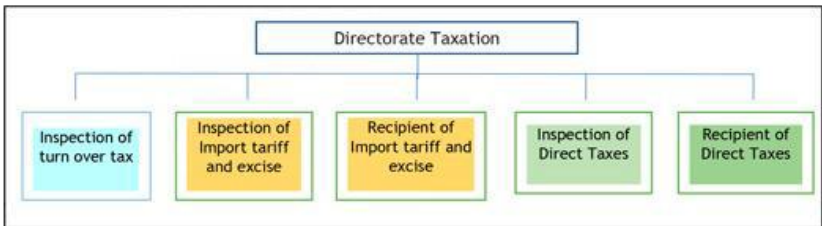
Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (MvNH) en de Geologisch Mijnbouwkundige Dienst (GMD) zijn de belangrijkste overheidsinstanties die verantwoordelijk zijn voor de bevordering en controle van exploratie- en mijnbouwactiviteiten in Suriname. Ze zijn ook verantwoordelijk voor de uitvoering van en het toezicht op het overheidsbeleid en de ontwikkeling van wet- en regelgeving die van toepassing is op de mijnbouwsector. De belangrijkste verantwoordelijkheden van elke overheidsinstantie bij het beheer van de mijnbouwsector zijn samengevat in de onderstaande tabel.

²⁹ https://data.worldbank.org/indicator/SL.TLF.TOTL.IN?name_desc=false%3B&locations=SR

³⁰ <https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL?end=2023&locations=SR&start=1996>

Tabel 19: Samenvatting van de belangrijkste verantwoordelijkheden van de overheidsinstanties

Entiteit	Functies
Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (MvNH)	MvNH werd op 26 juli 1958 opgericht met als doel te zorgen voor een duurzaam en efficiënt beheer en ontwikkeling van de natuurlijke hulpbronnen die mogelijk in Suriname aanwezig zijn. Om de doelstelling te bereiken zijn de volgende taken aan het Ministerie toebedeeld: - Ontwikkeling en uitvoering van een nationaal beleid inzake natuurlijke hulpbronnen en energie; - Verantwoordelijk voor inventarisatie, exploratie, optimale exploitatie en beheer van mineralen, water en de natuurlijke hulpbronnen die nodig zijn voor energie; - Gegevensbeheer, waar nodig in een interdepartementale context; - De voorziening van drinkwater; - De energievoorziening; en - Het controleren van de naleving van wet- en regelgeving op het gebied van mineralen, waterbeheer, evenals de opwekking, het transport en de distributie van energie; en - Het controleren van de naleving van wet- en regelgeving op het gebied van mineralen, waterbeheer, opwekking, transport en distributie van energie.
Geologisch Mijnbouwkundige Dienst (GMD)	GMD werd opgericht in 1949. In 1958 werd GMD ondergebracht bij het Ministerie van Nationale Ontwikkeling, de voorloper van de MvNH. Vanaf het begin kreeg GMD vier taken toebedeeld: Geologische Mijnbouwkundige Dienst (GMD) voor het maken van geologische kaarten; - Een inventaris van mineralen bijhouden; - Het adviseren van de Minister over mijnbouwwetgeving, exploratievergunningen en concessies; - Toezicht houden op de daaruit voortvloeiende activiteiten van derden (mijninspectie); en - Het verlenen van diensten aan derden op het gebied van geologische exploratie en mijnbouwinventarisatie.
Bauxiet Instituut Suriname (BIS)	Het Bauxiet Instituut Suriname (BIS) is opgericht in 1981 met als voornaamste doelstelling: - Het behoud en de uitbreiding van de bauxietindustrie, om een eerlijk deel van de opbrengst van bauxiet en zijn derivaten te verkrijgen, en het verwerven van specifieke kennis en expertise over deze industrie. Bij de oprichting kreeg BIS twee hoofdtaken: - Ondersteuning van de overheid bij het bauxietbeleid met advies, beleidsvoorbereiding en samenwerking bij de uitvoering; en - Het verzamelen en verwerken van gegevens over de bauxietindustrie.
Grassalco	N.V. Grassalco, een staatsmijnbouwbedrijf, werd in 1971 opgericht om bauxietafzettingen te ontginnen die zijn ontdekt in het Bakhuis-gebied in West-Suriname en om West-Suriname verder te ontwikkelen. De oprichting van het bedrijf bestond uit het aangaan van joint ventures met buitenlandse bedrijven om bauxietreserves in het westen van het land te exploiteren. Volgens de IGF: "Grassalco is sindsdien uitgebreid met de exploratie en exploitatie van andere mineralen en ertsen, waaronder goud. Het bedrijf is een van de partijen bij de mineralenovereenkomst die van toepassing is op de activiteiten van Rosebel, aangezien het de oorspronkelijke rechten op de concessie bezat en een aanzienlijk deel van zijn exploitatiebudget ontvangt uit royalty's die zijn afgeleid van het project. Het bedrijf bezit verschillende andere minerale concessies (bijvoorbeeld Lely Hills voor goud) die van invloed zullen zijn op zijn betrokkenheid bij toekomstige exploratie- en exploitatieprojecten. In 2014 is Grassalco begonnen met de

Entiteit	Functies
	verwerking van residuen op de Maripaston-site (voorheen een informele kleinschalige mijnsite) om operators te laten zien dat goud kan worden gewonnen zonder kwik te gebruiken." ³¹
Nationale Milieuautoriteit (NMA)	De Nationale Milieuautoriteit (NMA) bevordert en handhaaft duurzaam milieubeheer in Suriname door de Kaderwet Milieu uit te voeren, het beleid te coördineren, ervoor te zorgen dat de regelgeving wordt nageleefd en milieuoverwegingen te integreren in de nationale ontwikkelingsplanning.
Ministerie van Financiën en Planning (MvFP)	Het Ministerie van Financiën en Planning (MvFP) bestaat uit drie directoraten: 1- Financiën De Directie Financiën is verantwoordelijk voor: - Het algemeen beheer van alle overheidsmiddelen en het toezicht op de juiste besteding ervan. Hier worden ook de financiële belangen van de staat en andere instellingen, waarin de staat een financieel belang heeft, gemonitord. De vertegenwoordiging van de staat in alle gevallen waarin hij deelneemt in het aandelenkapitaal van financiële instellingen wordt ook gecontroleerd door deze directie; - Het toezicht op staatsbanken, evenals het openbare kredietsysteem en pandjeshuizen, het heffen en innen van zegelrechten en andere wettelijk geheven rechten, het postsysteem en de nationale loterijen; - Alle aangelegenheden die verband houden met de staatsbegroting en het algemene begrotingsbeleid, alsmede met de verantwoordingsplicht van staatsmiddelen; - Het algemene financiële en monetaire beleid, het verzekeringswezen en het in omloop brengen van munten en bankbiljetten; en - Aangelegenheden van deviezen - beleidsmatige aard, dit alles in samenwerking met het Ministerie van Handel en Industrie en het toezicht op de naleving van het deviezenregime met betrekking tot vergunningen voor import en export van goederen en diensten. Het aangaan van leningen, het uitgeven van schatkistpapier, promesses, het uitgeven van staatsgaranties en het (her)investeren van overheids gelden. 2- Belastingen De directie belastingen is als volgt verdeeld: <pre> graph TD DT[Directorate Taxation] --> ITO[Inspection of turn over tax] DT --> IIE[Inspection of Import tariff and excise] DT --> RIE[Recipient of Import tariff and excise] DT --> IDT[Inspection of Direct Taxes] DT --> RDT[Recipient of Direct Taxes] </pre> 3- Ontwikkelingsplanning en ontwikkelingsfinanciering Op basis van het Ministerieel besluit van mei 2015 is de directie 'planning en ontwikkelingsfinanciering' met terugwerkende kracht vanaf september 2010 toegevoegd aan het MvFP. Deze afdeling houdt toezicht op de planning op middellange en korte termijn, evenals op de werving en het beheer van

³¹ Bron: [IGF Mining Policy Framework Assessment Suriname](#), mei 2017

Entiteit	Functies
	fondsen die beschikbaar zijn voor de uitvoering van ontwikkelingsplannen en -projecten via ontwikkelingspartners en internationale financieringsinstellingen.
Comité van toezicht op de goudsector (Ordering Goudsector) (OGS)³²	Het Gold Sector Oversight Committee werd in 2011 opgericht onder het kabinet van de vicepresident. De commissie bestaat uit een beleidsteam, een raad van adviseurs en een managementteam met daarin de Politie, Landmacht, Fiscaliteit, BOG (Bureau Publieke Gezondheidszorg), CIVD Centrale Inlichtingen- en Sicherheitsdienst, Ministerie van Arbeid en GMD Geologische en Mijnbouwdienst. Het takenpakket van het Beleidsteam bestaat onder andere uit het uitvoeren van omvangrijke werkzaamheden die een inventarisatie van de goudsector mogelijk maken. Hiervoor worden de nodige voorzieningen getroffen. De Order van de Goudsector is de Commissie voor de Coördinatie van de Kleinschalige Goud extractieve sector (OKGS).³³
Staatsolie Maatschappij Suriname NV (Staatsolie)	Staatsolie wordt gepresenteerd in paragraaf 3.2.2.4 (d) van dit verslag. Paragraaf 3.9.2 van het rapport heeft betrekking op het belang van Staatsolie in de mijnbouwsector (Merian Gold Mine geëxploiteerd door Newmont Suriname). De financiële relatie tussen Staatsolie en deze mijn is samengevat in paragraaf 3.9.2, aangezien Staatsolie recht heeft op dividenden uit het bezit van een volledig gefinancierd aandelenbelang van 25% in de Merian-goudmijn. De relatie van Staatsolie met Rosebel Gold Mines N.V. ("RGM") wordt ook bekendgemaakt op de <u>website van het bedrijf</u>.

3.5.1.2 (b) Instituut voor mineralen

Suriname is bezig met het herstructureren van het toezicht op de mijnbouwsector door de oprichting van een Mineralen Instituut, officieel bekend als "Delfstoffen Autoriteit Suriname" (DAS). Dit initiatief maakt deel uit van het bredere Suriname Competitiveness and Sector Diversification (SCSD) Project, gefinancierd door de Wereldbank, dat tot doel heeft verbeteringen te ondersteunen in de wettelijke, regelgevende en institutionele kaders voor mijnbouw in Suriname. De oprichting van DAS is bedoeld om de groeiende uitdagingen in de mijnbouwsector aan te pakken, waaronder de behoefte aan betere regelgeving, monitoring en duurzaam beheer van minerale hulpbronnen.

Momenteel bevindt de oprichting van DAS zich in de overgangsfase, waarbij de drie technische teams worden aangevuld met nieuwe medewerkers om de beschreven taken effectief uit te voeren. De organisatiestructuur is gedefinieerd, waarbij DAS bestaat uit drie belangrijke technische afdelingen: Geological Survey (GS), Cadaster Unit (CU), and Mining Inspection Department (MID), ondersteund door een afdeling Office Support.

De timing van toekomstige vooruitgang is afhankelijk van de goedkeuring van de mijnbouwwet en de wet voor DAS. Beide wetten zijn in definitieve versie en zijn klaar om te worden toegezonden aan de (nieuwe) president en vervolgens aan de Raad van de Staat en het parlement.

MvNH gaf een meer gedetailleerd verhaal over het project, dat is opgenomen in bijlage 5 bij dit rapport.

³² <https://gov.sr/thema/ordering-goudsector-ogs/>

³³ Bron: OAS

3.5.1.3 (c) Wettelijk kader

De belangrijkste wet- en regelgeving voor mijnbouwactiviteiten in Suriname, zoals uiteengezet in het eerdergenoemde IGF-rapport, zijn als volgt:

"- De grondwet van de Republiek Suriname (1987): De grondwet van Suriname bevat geen specifieke taal met betrekking tot de mijnbouwsector. Het heeft echter veel bepalingen die betrekking hebben op mijnbouw en het beheer ervan. De grondwet verkondigt dat natuurlijke rijkdommen en hulpbronnen eigendom zijn van de natie en dat de staat het recht heeft om deze natuurlijke hulpbronnen in bezit te nemen om ze te gebruiken ten behoeve van de economische, sociale en culturele ontwikkeling van Suriname.

- Het Mijnbouwbesluit van 8 mei 1986 en de wijzigingen daarvan: Het Mijnbouwbesluit (1986) regelt de mijnbouwsector van Suriname en bevat algemene regels met betrekking tot de exploratie en exploitatie van delfstoffen (Mijnbouwbesluit). Het Mijnbouwbesluit vormt ook de basis voor mineralenovereenkomsten. In het Mijnbouwbesluit wordt herhaald dat de mineralen in en op de grond in Suriname als eigendom van de Staat moeten worden beschouwd en gescheiden zijn van het eigendom van de grond. In het decreet is bepaald dat de mijnbouw moet worden uitgevoerd volgens moderne internationale technieken en methoden en in overeenstemming moet zijn met de normen die stilzwijgend worden aangenomen in de mijnbouw. De gezondheid en veiligheid van werknemers (en de volksgezondheid in het algemeen) moeten worden gerespecteerd en beschermd door degenen die in de industrie actief zijn, en ze moeten de normen voor de bescherming van ecologische systemen volgen. Mijnbouwbedrijven moeten voorrang geven aan lokale werkgelegenheid en lokale inkoop van goederen en diensten wanneer deze kunnen worden verkregen tegen vergelijkbare prijzen, soorten, variëteiten en hoeveelheden."³⁴

Volgens artikel 2 van het Mijnbouwbesluit zijn alle mineralen die in de Republiek Suriname en haar exclusieve economische zone bestaan, eigendom van de Republiek Suriname en heeft de Republiek exclusieve soevereine rechten met betrekking tot de exploratie en exploitatie van deze hulpbronnen. Aardoliebronnen zijn eigendom van de staat. Het Mijnbouwbesluit (artikel 32) geeft de Regering van Suriname de mogelijkheid om rechtstreeks deel te nemen aan elk mijnbouwproject. Het nationale mineralenbeleid berust bij de overheid. Het MvNH is verantwoordelijk voor de uitvoering van een dergelijk beleid.

In het Mijnbouwdecreet van Suriname zijn vijf belangrijke mineraalgroepen gedefinieerd, als volgt:

- Bauxiet;
- Radioactieve mineralen;
- Koolwaterstoffen;
- Andere mineralen, met uitzondering van bouwstoffen; en
- Bouwmaterialen.³⁵

- Mijnbouw overeenkomsten:

Voor regelgeving van de goudsector is het belangrijk om onderscheid te maken met:

- Kleine en middelgrote ondernemingen; en
- Grote bedrijven.

De kleine en middelgrote mijnbouwbedrijven vallen uitsluitend onder het Mijnbouwdecreet. Deze mijnbouwbedrijven kunnen met input van de GMD een mijnbouwconcessie aanvragen bij de MvNH.

³⁴ Bron: [IGF Mining Policy Framework Assessment Suriname](#), mei 2017

³⁵ Bron: Domestic Law & Policy, pagina 8

Zij mogen hun licentie niet aan derden vervreemden. Grote goudbedrijven, te weten RGM en NS, hebben delfstoffenovereenkomsten gesloten met de Republiek Suriname, waarin specifieke voorwaarden voor het uitvoeren van de operaties zijn vastgelegd.

Voor bauxiet werd de wet- en regelgeving niet alleen beheerst door het Mijnbouwbesluit, maar ook door de Brokopondo-overeenkomst tussen Alcoa en de Republiek Suriname. De bauxietproductie is eind 2015 gestopt en partijen onderhandelen momenteel over de beëindiging van de Brokopondo-overeenkomst. Suriname is gestopt met de productie van bauxiet en is momenteel bezig met de ontmanteling van deze activiteiten.

- Juridische hervormingen:

"Er zijn in het verleden pogingen gedaan om het Mijnbouwdecreet (1986) te herzien. In 2004 werd een ontwerp aan het parlement voorgelegd, maar dit werd niet aangenomen. In juni 2016 heeft de regering de Commissie voor de wijziging van de Mijnbouwwet opgericht, die het mandaat heeft om het ontwerp van 2004 te herzien en bij te werken voor indiening bij het parlement in 2017. De Multi Stakeholder Groep (MSG) bestaat uit vertegenwoordigers van de overheid, de private sector en het maatschappelijk middenveld."³⁶

Volgens de Commissie tot wijziging van de mijnbouwwet zal de nieuwe wetgeving erop gericht zijn enkele belangrijke zwakke punten in het huidige mijnbouwdecreet aan te pakken. De belangrijkste veranderingen zullen naar verwachting zijn:

- Integratie van milieu- en sociale effectbeoordelingen (ESIA's/ Environmental and Social Impact Assessments);
- Inheemse rechten en rechten van etnische Marron-minderheden in de nieuwe code;
- Verhogingen van de financiële sancties voor niet-naleving en overtredingen, en
- Verhoogde transparantievereisten om te helpen voldoen aan de toekomstige verplichtingen van het Extractive Industries Transparency Initiative (EITI) van het land.

De code wordt herzien via een participatief proces met het oog op de wetgeving in de buurlanden in de regio.

- Ontwerp nieuwe mijnbouwcode versie 2022

In 2021 en 2022 heeft het MvNH zich verder ingespannen om een Nieuwe Mijnbouwcode op te stellen ter vervanging van het Mijnbouwbesluit 1986 nr. 28. De geworven juridische adviseurs van MvNH hebben via workshops en andere middelen zoveel mogelijk relevante belanghebbenden betrokken bij het opstellen van de nieuwe mijnbouwcode, terwijl ook internationale mijnbouwwetten, -regels en -voorschriften zijn opgenomen in de nieuwe ontwerp-mijnbouwcode van Suriname. Eind december 2022 was het ontwerp nog niet ter goedkeuring voorgelegd aan het Parlement (DNA).

d) Fiscale regeling

Het IGF-rapport stelt dat: "De regering van Suriname genereert opbrengsten uit de mijnbouwsector met behulp van een verscheidenheid aan mechanismen, waaronder belastingen, royalty's, dividenden, vergoedingen en lokale inhoud. Samen zijn deze mechanismen goed voor een groot deel van de overheidsinkomsten. Specifieke royaltytarieven zijn niet opgenomen in het Mijnbouwbesluit. De tarieven worden vastgesteld bij een later besluit van de regering. Ook in het Mijnbouwbesluit worden geen specifieke tarieven in de vennootschapsbelasting genoemd."³⁷

In Suriname worden belastingen geheven op basis van richtlijnen binnen de wet. Deze zijn vervat in diverse fiscale wetgevingen, zoals Directe Belastingen: Wet op de inkomstenbelasting 1922, Wet op de loonbelasting, Wet op de huurbelasting 1955 en Wet op de onroerendezaakbelasting 1944, de

³⁶ Bron: Decreet 58 van 8 mei, eerste alinea

³⁷ Bron: [IGF Mining Policy Framework Assessment Suriname](#), mei 2017

Incassowet (Koninklijk Besluit van 3 april 1869) en het Surinaamse Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. In het geval van indirecte belastingen gaat het onder meer om de volgende zaken: Wet invoertarieven 1996, Accijnzen op onder andere alcoholische en alcoholvrije dranken, Wet op de verbruiksbelasting en Wet op de statistiek. De Belastingdienst is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze wetten en heeft de taak om belastingen, zoals de inkomstenbelasting, te heffen en te innen, zodat de belastinggelden in de staatskas terechtkomen. De Belastingdienst houdt ook toezicht op de naleving van de wetten.

Volgens de IGF: "Vennootschapsbelastingen zijn vergelijkbaar met die welke worden toegepast op niet-mijnbouwentiteiten in hetzelfde rechtsgebied, tenzij anders is overeengekomen in minerale overeenkomsten. Vrijstellingen (zoals invoerrechten en brandstofbelastingen) en versnelde afschrijving zijn beschikbaar voor mijnexploitanten, met name in de aanloop naar commerciële productie, om het investeringsklimaat te verbeteren. Exploitanten kunnen ook een herinvesteringsreserve aanleggen, waarin tot 10% van de belastbare winst in een bepaald jaar in de reserve kan worden gestort voordat de belasting wordt betaald, op voorwaarde dat de middelen binnen drie jaar in Suriname worden geherinvesteerd."³⁸

In het kader van de Extended Fund Facility (EFF)-regeling met het Internationaal Monetair Fonds (IMF), die in december 2021 van start is gegaan, heeft Suriname maatregelen genomen om de houdbaarheid van de begroting te herstellen, waaronder fiscale terughoudendheid en monetaire verkrapping. De regering heeft ook een herstructurering van de staatsschuld, devaluatie van de munt en subsidiehervormingen doorgevoerd. Deze hervormingen weerspiegelen de inspanningen van Suriname om het bestuur te verbeteren, de extractieve sector te moderniseren en investeringen aan te trekken, terwijl ervoor wordt gezorgd dat de voordelen van de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen bijdragen aan de nationale ontwikkeling.

De regering overwoog aanvankelijk om de royalty's op grootschalige goudexporteurs te verhogen. Door clausules in bestaande contracten werd dit echter niet uitgevoerd. In januari 2022 verhoogde Suriname het royaltytarief op kleinschalige goudproductie van 4,5% naar 5,5%. Daarnaast heeft de regering een Multi departementale taskforce opgericht om de processen voor het innen van opbrengsten van kleinschalige goudexporteurs te herzien en te verbeteren.

Een belangrijke hervorming was de vervanging van de omzetbelasting door een belasting over de toegevoegde waarde (btw), opgesteld in de periode 2021 - 2022 en geïmplementeerd op 1 januari 2023. De btw is bedoeld om de belastinggrondslag te verbreden en de inning van inkomsten te verbeteren, met voortdurende inspanningen om bedrijven te registreren en te zorgen voor tijdige btw-teruggaven.

De Surinaamse mijnbouw- en olie- en gassector wordt gekenmerkt door een gecentraliseerd bestuursmodel, met beperkte fiscale decentralisatie naar regionale of lokale autoriteiten. De controle van de staat over het beheer van hulpbronnen en de toewijzing van inkomsten blijft geconcentreerd op nationaal niveau.

Het fiscale regime voor extractieve industrieën blijft voornamelijk gecentraliseerd op nationaal niveau, met beperkt bewijs van systematische opbrengstendeling met districten of lokale overheden op basis van de winning van hulpbronnen op hun grondgebied.³⁹

Gemeenschappelijke belastingregeling

De fiscale wetgeving van Suriname is van toepassing op alle categorieën van bedrijven, variërend van een eenmanszaak tot naamloze vennootschappen en buitenlandse bedrijven die actief zijn in Suriname. Aan ondernemingen kan een volledige of gedeeltelijke vrijstelling worden verleend voor

³⁸ Bron: [IGF Mining Policy Framework Assessment Suriname](#), mei 2017

³⁹ MIN. FINANCIËN

bepaalde delen van de wetgeving, op basis van bijzondere gevallen en, volgens de wet of Ministeriële besluiten, voor een beperkte of onbeperkte periode.

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de fiscale en juridische wet- en regelgeving.

Tabel 20: Samenvatting van de fiscale en juridische wet- en regelgeving

Recht/overeenkomsten	Gevalideerde tekst	Korte inhoud
Wet inkomstenbelasting	Wet op de inkomstenbelasting 1922 G.B. 1921 nr. 112, waarnemend G.B. 1960, nr. 84, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2016	De inkomstenbelasting wordt geheven op basis van een gelaagd systeem variërend van 0% tot maximaal 36% op jaarbasis. Vóór de definitieve aangifte moeten bedrijven op kwartaalbasis een voorlopige belastingaangifte aanvragen.
Wet Loonbelasting & AOV	Wet Loonbelasting & AOV	Volgens de Surinaamse Wet op de loonbelasting is op inkomsten uit arbeid die door een Surinaamse inhoudingsplichtige (werkgever) aan een werknemer worden uitgekeerd, sprake van inhouding van loonbelasting. De loonbelasting wordt geheven op basis van een gelaagdheidssysteem van 0% tot maximaal 38%. Alle ingezetene natuurlijke personen/ werknemers jonger dan 60 jaar zijn verplicht deze bijdrage voor de sociale zekerheidspremie te betalen. De sociale zekerheidspremie bedraagt 4% van het netto-inkomen/loon. Beide inhoudings-verplichtingen worden meestal op maandelijks basis gedaan.
Wet Dividendbelasting	G.B. 1973 nr. 8	Suriname heft een dividendbelasting op dividenden die worden uitgekeerd door in Suriname gevestigde vennootschappen. Het tarief van de dividendbelasting is 25% (als er geen belastingverdrag van toepassing is).
Wet Omzetbelasting	S.B. 1997/83, zoals gewijzigd bij S.B. 2013/117 en S.B. 2021/107	Onder de naam Wet op de omzetbelasting 1997 wordt belasting geheven met inachtneming van het bepaalde in deze wet op: a) goederen die in Suriname zijn geproduceerd en in Suriname zijn geleverd; b) diensten, genoemd in bijlage nr. 1 van deze wet, verricht in Suriname; en c) de invoer van goederen. Suriname kende geen belasting over de toegevoegde waarde (btw) totdat deze op 1 januari 2023 werd ingevoerd, maar zoals hierboven vermeld, een omzetbelasting (omzetbelasting). De tarieven van de omzetbelasting zijn: • 10% voor de levering van goederen en bij invoer (25% voor sommige geïmporteerde luxegoederen) • 8% voor het verlenen van diensten die zijn opgenomen in de bijlage bij de wet • 0% in geval van exports van goederen. Op 12 augustus 2021 is de omzetbelasting gewijzigd naar 12% voor leveranciers van

Recht/overeenkomsten	Gevalideerde tekst	Korte inhoud
Wet invoerrechten en accijnzen	Wet Tarief van Rechten bij invoer 1996 /S.B. 1995/111, laatst.	goederen, invoer van goederen en diensten. In 1995 werd het stelsel van invoerrechten in overeenstemming gebracht met de CARICOM-regeling. De tarieven van de invoerrechten die zijn opgenomen in de Tariefwet van invoerrechten variëren van 0 tot 40%. Als men goederen importeert, moet de importeur invoerrechten en omzetbelasting betalen. Goederen die in de CARICOM worden geproduceerd, zijn voor het grootste deel vrijgesteld van invoerrechten. Er zijn ook verschillende vrijstellingen genoemd in de Tariefwet op invoerrechten. Vrijstellingen en speciale stimulansen voor douanerechten zijn te vinden in verschillende regelgeving, zoals de Petroleum Act, die speciale stimulansen biedt aan oliemaatschappijen, aannemers en onderaannemers van oliemaatschappijen.
Wet op Statistiekrecht	GB 1973/9 en wijzigingen SB 1964/60 en SB 2008/28	Het statistiekrecht moet worden betaald bij import en export van goederen op basis van vaste tarieven.
Servicebelasting	Mineralenovereenkomst 2013, 'Merian Gold project' tussen de Republiek Suriname en Suriname Gold Company LLC (Surgold) (nu: Newmont Suriname LLC/NS.)	Servicebelasting is een bronbelasting van 15% en is verschuldigd over Servicekosten vanaf de start van de Commerciële Productie van NS. Deze bronbelasting is van toepassing op NS en alle andere bij het project betrokken ondernemingen, voor zover de onderliggende Servicekosten in mindering worden gebracht op de heffing van inkomstenbelasting door NS of een andere bij het project betrokken onderneming. In verband met de bronbelasting zijn NS en alle andere bij het Project betrokken bedrijven verantwoordelijk voor het inhouden en afdragen van hun bronbelasting en zijn zij niet hoofdelijk aansprakelijk voor de inhoudings-belastingverplichtingen van een ander bij het Project betrokken bedrijf.
Brandstofbelasting (Wet op de accijns op motorbrandstoffen)	"Wet Verbruiksbelasting Motorbrandstoffen" (SB 1987/90), gewijzigd bij S.B. 2004/79, in samenhang met de Petroleum Act 1990	De brandstofbelasting die wordt geheven op geïmporteerde en lokaal geproduceerde brandstoffen is gebaseerd op de 'Wet Verbruiksbelasting motorbrandstoffen' (SB 1987/90). Op geïmporteerde brandstoffen worden diverse andere belastingen geheven, zoals invoerrechten, statistiek- en toestemmingskosten, omzetbelasting en wegenbelasting. Invoerrecht, statistiek- en toestemmingskosten, omzetbelasting en wegenbelasting zijn allemaal onderworpen aan de juiste wetten.

(ii) **Fiscale stimulans voor mijnbouwexploitanten**

Vrijstelling van invoerrechten

Volgens artikel 67 van het Mijnbouwdecreet van 8 mei 1986 kan de Minister van Financiën en Planning bij besluit gehele of gedeeltelijke vrijstelling van invoerrechten verlenen voor industriële middelen, materialen, uitrusting van welke aard dan ook die voor mijnbouwactiviteiten zullen worden gebruikt en die worden aangekocht tot het begin van de commerciële productie.

De Minister van Financiën en Planning kan bij besluit ook vrijstelling van invoerrechten verlenen als bedoeld in het eerste lid voor de daarin genoemde goederen die worden aangeschaft in het kader van een substantiële bedrijfsuitbreiding. In het verzoekschrift moet duidelijk worden vermeld dat het te maken heeft met een forse bedrijfsuitbreiding.

De genoemde besluiten moeten worden gepubliceerd in het Staatsblad en aan de vrijstelling kunnen voorwaarden worden verbonden.

(iii) **Fiscaal regime specifiek voor de mijnbouwsector**

Gebiedsbelasting (Toeslagen)

Tijdens de exploratie- en de exploitatiefase moet de houder van het mijnbouwrecht aan het begin van elk jaar een vergoeding betalen. De houder van een recht op mijnbouw van kleine en middelgrote omvang moet een vergoeding betalen op het moment dat de aanvraag voor het recht wordt ingediend. Indien het recht op mijnbouw op kleine of middelgrote schaal niet wordt verleend, wordt het geld terugbetaald, met aftrek van de kosten. De houder van een recht op steengroeve bouw materiaal moet een vergoeding betalen. Het bedrag moet vooraf worden betaald, en voor het eerst bij de toekenning van het recht.

Royalty

De houders van een exploitatierecht, kleine en middelgrote mijnbouw of steengroeve bouw materiaal moeten royalty's betalen aan de overheid. De berekening van deze royalty's is afhankelijk van het type mineraal (Staatsbesluit).

De royalty-bijdrage van de grote goudmijnbedrijven is echter vastgelegd in hun respectievelijke Mineralenovereenkomsten met de Republiek Suriname.

Hoewel er in het Mijnbouwbesluit geen bepalingen zijn opgenomen waarin wordt uiteengezet hoe de overheid zal anticiperen op en reageren op de volatiliteit van de grondstoffenprijzen, zijn er wel bepalingen opgenomen in mineralenovereenkomsten, waarbij een hoger royaltytarief wordt gerekend in tijden van hoge grondstoffenprijzen, en dat tarief wordt verlaagd wanneer de grondstoffenprijzen dalen (Rosebel-overeenkomst). Deze bepaling heeft de regering in staat gesteld de opbrengsten van mijnbouw tijdens perioden van hoge prijzen te optimaliseren, ten voordele van de nationale begroting.

Het eerdergenoemde IGF-rapport over de Surinaamse mijnbouwsector noemt het voorbeeld van de mineralenovereenkomst voor de Rosebel gold mine. Voor deze overeenkomst "wordt een royalty van 2,25% van de goudproductie in rekening gebracht aan het bedrijf, op voorwaarde dat de prijs van goud minder dan USD 425 per ounce bedraagt. De royalty's zijn betaalbaar in goud voor de levensduur van het project en worden per kwartaal uitbetaald. De royalty's van 2,25% zijn als volgt verdeeld: 2% gaat naar de staat (verdeeld tussen Grassalco [20%] en de overheid [80%]), en 0,25% wordt overgemaakt aan de Suriname Environmental Mining Foundation. Bij de ondertekening werd overeengekomen dat als de prijs van goud hoger is dan USD 450 per ounce, een royalty van 6,5% in rekening wordt gebracht op alle inkomsten die worden verdiend als gevolg van prijzen hoger dan USD 450. Deze positie heeft geresulteerd in zeer aanzienlijke royalty-inkomsten voor Suriname, gezien de hoge goudprijzen sinds de oorspronkelijke onderhandelingen over de overeenkomst. Evenzo werd op het gebied van belastingen in de gewijzigde mijnbouwovereenkomst met Cambior Inc.

overeengekomen dat de operationele entiteit gedurende de initiële looptijd van 25 jaar van het exploitatierecht aan de staat een inkomstenbelastingtarief zal betalen dat lager is dan het vennootschapstarief op het moment van ondertekening (36%) en het tarief van 45% van de nettowinst. In de concept-Mijnbouwwet is een stabilisatieclausule over de vennootschapsbelasting opgenomen.”⁴⁰

Een ander voorbeeld is de mineralenovereenkomst met Newmont Suriname LLC. Volgens deze overeenkomst zal NS een royalty aan de Republiek Suriname betalen of regelen dat de onderneming een royalty van 6% betaalt of laat betalen over de netto smelteropbrengsten.

Staatsbesluit SB 2021 nr. 12 van 21 januari 2021 wijzigde het bestaande staatsbesluit Kleinschalige Mijnbouw (SB 1989 nr. 40 en SB 2016 nr. 2) door het royaltytarief op de exploitatie van goud, evenals steengroeven en bouwmaterialen, te verhogen van 2,75% naar 7,5%. Het nieuwe tarief werd echter nooit ingevoerd vanwege protesten van houders van mijnbouwrechten en de bezorgdheid dat de sterke stijging de goudsmokkel uit Suriname aanzienlijk zou kunnen stimuleren. Het Staatsbesluit 2021 no. 177, dd 31 december 2021 was een wijziging van het Besluit Royalty voor Kleinschalige Mijnbouw met betrekking tot (SB 1989 no. 40 en SB 2021 no. 12) exploitatie van goud & exploitatie van steengroeve en bouwmaterialen, verlaagde het royaltypercentage van 7,5% naar 4,5%. Het royaltypercentage voor de Kleinschalige Goudsector tot en met december 2022 bedraagt 4,5%.

Dividenden

De overheid kan ook opbrengsten genereren door direct eigendom van mijnbouwactiviteiten. De overheid heeft bijvoorbeeld een gratis aandelenparticipatie van 5% in de Rosebel Gold Mine en heeft onderhandeld over een optie om in totaal 40% van een nieuwe joint venture met IAMGOLD te verwerven om de mijn uit te breiden. Voor Newmont besloot de regering gebruik te maken van haar optie om via Staatsolie deel te nemen in een volledig gefinancierd aandelenbelang van 25% in de Merian gold mine.

In de onderstaande tabel geven we een beschrijving van de specifieke opbrengsten voor de mijnbouwsector die door de overheid worden geïnd:

Tabel 21: Belastingstelsel voor de mijnbouwsector

	Recht/overeenkomsten	Gevalideerde tekst	Korte inhoud
Gebiedsbelasting (tegen betaling)	Mijnbouwbesluit E-58 (Decreet Mijnbouw)	SB 1986/28	Volgens art 63 betaalt de houder van de exploratierechten aan het begin van een periode van een jaar aan de staat, door toedoen van de Directe Belastingontvanger of een andere bij staatsbesluit aangewezen overheidsfunctionaris, een geldbedrag berekend tegen het tarief van 50 cent per hectare. Volgens art. 65 is de houder van exploitatierechten, rechten voor kleinschalige mijnbouw en exploitatierechten voor bouwmaterialen royalty's verschuldigd die bij staatsbesluit zijn bepaald. Volgens art. 66 kan gedeeltelijke vrijstelling van royalty's worden verleend bij besluit van de Minister.

⁴⁰ Bron: [IGF Mining Policy Framework Assessment Suriname](#), mei 2017

	Recht/overeenkomsten	Gevalideerde tekst	Korte inhoud
Royalty	Staatsbesluit Royalty Klein mijnbouw ter zake van Goud en Exploitatie Bouwmaterialen (State decree)	SB 2015/51	Volgens het staatsdecreet van 1997 daalden de royalty's voor kleinschalige goudwinning van 3% naar 1% in een poging de groei van de sector te stimuleren. In het landsbesluit van 2015 werd dit percentage echter verhoogd van 1% naar 2,75%.
		SB 2017/19	Volgens het staatsbesluit van 2017 werden de royalty's van bouwmaterialen verhoogd.
		SB 2021/12	Bij dit landsbesluit houdende wijziging van het Besluit Royalty voor Kleinschalige Mijnbouw (SB 1989 no. 40 en SB 2016 no. 2) met betrekking tot de exploitatie van goud en de exploitatie van steengroeve en bouwstoffen, is het royaltypcentage verhoogd van 2,75% naar 7,5%. Noot: De inhouding van het royaltypcentage van 7,5% is nooit doorgevoerd, vanwege een protest van houders van een winningsrecht tegen deze hoge verhoging en de geruchten dat de goudsmokkel vanuit Suriname sterk zou kunnen toenemen. ⁴¹
		SB 2021/117	In overeenstemming met het staatsbesluit van 31 december 2021 zijn de royalties per 1 januari 2022 gestegen van 7,5% naar 4,5%.
	Mineralen overeenkomsten op maat: - Newmont Suriname LLC,	Minerale overeenkomst tussen de Republiek Suriname en Suriname Gold Company LLC (nu bekend als Newmont Suriname LLC), gedateerd 22 November 2023	Volgens de Mineralenovereenkomst tussen de Republiek Suriname en Newmont Suriname, betaalt Newmont Suriname een royalty van 6% over de netto smelterijopbrengsten die worden betaald.
	Staatsbesluit Royalty Offshore	Minerale overeenkomst 1994/22 (SB 2005/52)	Dit staatsbesluit stelt de royalty's voor offshore onder meer vast op 6,25% van de bruto productie.

⁴¹ Bron: MSG

De royaltietarieven worden als volgt vastgesteld:

Tabel 22: Tarieven van royalty's

Mijnbouw materiaal	Bedrag/percentage van de royalty's
Grootschalige mijnbouw van goud/zilver op basis van Minerale overeenkomsten	
RGM	2,25% maandelijkse geraffineerde productie, verrekend in natura.
	Extra royalty van 4,25% in contanten te betalen wanneer de goudprijs meer dan US\$ 425 per troy ounce bedraagt.
NS	Royalty van 6% over het netto rendement van de smelterij, contant te betalen.
Small and medium-scale mining companies based on Mining Decree	
Goud/zilver kleine en middelgrote mijnbouwentiteiten	Kleine en middelgrote mijnwerkers verkopen hun goud aan goudkopers en -exporteurs en betalen geen royalty's rechtstreeks aan de overheid. Goudexporteurs betalen royalty's van 4,5% over het goud dat ze exporteren.
Diamant	Er zijn nog geen specifieke royaltietarieven bekend voor grote entiteiten. Voor kleine en middelgrote mijnbouwentiteiten is nog geen andere royaltyvergoeding bekend dan de vergoeding voor goud.

3.5.2 Juridisch en institutioneel kader in de olie- en gassector

Institutioneel kader

De belangrijkste overheidsinstanties die betrokken zijn bij de olie- en gassector staan hieronder vermeld:

Tabel 23: Lijst van overheidsinstanties in de olie- en gassector

Entiteit	Functies
Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (MvNH)	Zie Mijnbouwsector (onderafdeling 3.4.1. (een)) Zie Mijnbouwsector (onderafdeling 3.4.1. (een))
Staatsolie Maatschappij Suriname NV (Staatsolie)	Staatsolie Maatschappij Suriname N.V., een 100% staatseigendom (SOE), werd in 1980 opgericht om als staatsvoertuig de uitvoering van het oliebeleid van de regering te reguleren en te controleren. Dat beleid bepaalt dat buitenlandse oliemaatschappijen alleen olie kunnen opsporen en uiteindelijk produceren via servicecontracten met Staatsolie. De eerste taak was het monitoren van de activiteiten van Gulf Oil, die een overeenkomst had om offshore aardolieactiviteiten in de Surinaamse wateren uit te voeren. Het exploreert, boort, produceert, raffineert, verkoopt, verkoopt en transporteert aardolie en daaruit geraffineerde producten. Het wekt ook elektriciteit op. Met de productie en levering van energie voorziet het in de groeiende energiebehoefte voor lokale consumptie. Via de Petroleumwet 1990/ SB 1991/7 heeft Staatsolie de exclusieve mijnbouwrechten gekregen om koolwaterstoffen onshore en offshore te exploreren, te ontwikkelen en te produceren, vastgesteld in verschillende resoluties.
Staatsolie-hydrocarbon-institute	Staatsolie Hydrocarbon Institute N.V. is een dochteronderneming van Staatsolie Maatschappij Suriname NV en heeft de opdracht om haar moederbedrijf Staatsolie te reguleren. Zij draagt dan ook zorg voor de uitvoering van de door Staatsolie gesloten Production Sharing Contracts (PSC's), inclusief het toezicht op de Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen Investeringen van de aannemer, waardoor "de juiste voorwaarden voor investeringen worden gecreëerd; (zij) houdt toezicht op de koolwaterstofactiviteiten van onafhankelijke oliemaatschappijen in Suriname, om de waarde van

Entiteit	Functies
	aardolieactiviteiten voor Suriname te optimaliseren" ⁴² . De dochteronderneming maximaliseert het economische voordeel voor Suriname door de duurzame ontwikkeling van de koolwaterstofindustrie te reguleren, te beïnvloeden en te bevorderen in overeenstemming met internationale normen en praktijken.
Ministerie van Financiën en Planning (MvFP)	Zie de sector Mijnbouw (sub paragraaf 3.4 (d))

Wettelijk kader

De Surinaamse upstream olie- en gassector wordt gereguleerd door de volgende hoofdwetten en voorschriften.

- Mijnbouwdecreet, decreet E-58 van 8 mei 1986;
- Petroleum Act 1990 /SB 1991;
- Staatsolie's concessieovereenkomst van Staatsolie (Besluit E8-B, SB 1981/59);
- Wet van 6 maart 1991; en
- Het Staatsbesluit is uitgevaardigd met ingang van 8 juni 2018.

Fiscaal regime

I. Gemeenschappelijke belastingregeling

Zie sub paragraaf 3.5.1.3.

II. Olie- en sectorbelastingregime

Belangrijke ontwikkeling in de olie- en gasregelgeving op het gebied van belastingen

Met ingang van 22 mei 2018 is een Staatsbesluit uitgevaardigd dat in werking is getreden op 8 juni 2018, waarin het standpunt van de Surinaamse Overheid ten aanzien van door Staatsolie Maatschappij Suriname N.V. ondertekende PSC's wordt verduidelijkt.

Het doel van dit besluit is om zekerheden te bieden aan aannemers en opdrachtnemers in de olie- en gassector en ervoor te zorgen dat er garanties zijn voor de investeringen die deze partijen doen.

De belangrijke aspecten die in het Rijksdecreet onder meer worden genoemd, zijn de volgende:

- Het begrip 'gelieerde partij' is opgenomen in het Landsbesluit. Deze term werd niet eerder genoemd in de Petroleumwet. Volgens het Staatsbesluit wordt onder een verbonden partij verstaan elke onderneming, organisatie of entiteit die direct of indirect zeggenschap heeft over, onder zeggenschap staat van of onder gemeenschappelijke zeggenschap staat van een onderneming, organisatie of entiteit;
- Verdragen, intergouvernementele overeenkomsten of enige andere Internationale en Nationale regelgeving geen invloed hebben op de rechten en plichten van de opdrachtnemer, tenzij de Grondwet van Suriname en/of het Internationale Recht dit rechtvaardigen;
- De overheid garandeert een volledige en tijdige schadevergoeding aan de aannemerspartij in geval van niet-naleving van een bepaling in het besluit;

⁴² <https://www.staatsolie.com/en/staatsolie-hydrocarbon-institute/>

- Voor schepen onder buitenlandse vlag zullen er geen wettelijke belemmeringen zijn om in de territoriale wateren van Suriname actief te zijn bij het uitvoeren van activiteiten die verband houden met aardolieactiviteiten;
- Aannemers krijgen de mogelijkheid om Surinaamse dollars te kopen van de CBvS of een lokale zakenbank tegen een wisselkoers die de internationale marktwaaarde nauwkeurig weergeeft. Deze Surinaamse dollars mogen echter alleen worden gebruikt voor aardolieactiviteiten;
- De regering zal garanderen dat zij aannemers en onderaannemers zal voorzien van licenties, vergunningen, goedkeuringen, inklaring en verblijfsvergunningen voor visa die nodig zijn voor het uitvoeren van petroleumactiviteiten;
- Aannemers betalen alle belastingen in US \$;
- De Deviezencommissie zal toestemming verlenen aan aannemers om kapitaal en/of winsten in verband met de export en/of verkoop van aardolie buiten Suriname over te maken;
- Aannemers en hun onderaannemers zijn vrijgesteld van de volgende belastingen:
 - a. Surinaamse omzetbelasting over de aanschaf van goederen en de levering van diensten gedurende de periode van de PSC. Dergelijke diensten aan aannemers, die betrekking hebben op olie- en gasactiviteiten, zullen in beginsel niet langer onderworpen zijn aan de Surinaamse omzetbelasting;
 - b. Belastingen op dividenden, uitgekeerd door een contractspartij aan niet-Surinaamse aandeelhouders, de overmaking van winst naar een buitenlands hoofdkantoor, of de doorovermaking van dividenduitkeringen door niet-Surinaamse aandeelhouders; en
 - c. Belastingen op de verkoop van een belang dat voortvloeit uit een overeenkomst of de verkoop van de aandelen van een contractspartij door niet-Surinaamse aandeelhouders, de inkomsten uit de verkoop van dit soort belangen of aandelen en de wederoverdracht van deze inkomsten als gevolg van de Zegelwet.

Over het algemeen zijn aannemers en onderaannemers echter belastbaar volgens de Wet op de Inkomstenbelasting 1922.

Brandstofbelasting

Staatsolie, de staatsoliemaatschappij, is de enige bron van in eigen land geproduceerde brandstof. Het opende de olieraffinaderij eind 2015. Het belastingregime brengt de totale belasting per liter geïmporteerde olie op één lijn met die van lokaal geproduceerde olie.

In principe betalen bedrijven in de winningsindustrie brandstofbelasting over de brandstofinput (verbruik) in de productie. Vrijstellingen van brandstofbelastingen worden verleend door de Surinaamse Overheid, via de Belastingdienst (een directoraat onder het Ministerie van Financiën en Planning) en zouden de regimes voor belastingvrijstellingen volgen die zijn vastgelegd in verdragen, wetten of decreten voor bepaalde soorten organisaties, zoals nutsbedrijven, ambassades en bedrijven in de extractieve industrie (RGM en NS). Offshore oliemaatschappijen zijn ook vrijgesteld van bepaalde belastingen als onderdeel van een investeringsstimulus. Een overeenkomst om kleinschalige mijnbouwbedrijven vrij te stellen van brandstofbelastingen is niet bekend.

III. Fiscale stimulans voor olie- en gasexploitanten

Vrijstelling van invoerrechten

Staatsbedrijven en aannemers zullen worden vrijgesteld van in- en uitvoerrechten op geïmporteerde en geëxporteerde industriële middelen, materialen, goederen of uitrusting van welke aard ook, die worden gebruikt voor aardolieactiviteiten. Indien deze goederen door de opdrachtnemer worden

ingevoerd, is de vrijstelling slechts van toepassing als goederen die geen eigendom zijn van een Staatsbedrijf, na beëindiging van de aardolieactiviteiten eigendom worden van een Staatsbedrijf of uit Suriname worden geëxporteerd.

3.6 1Toewijzing van contracten en licenties (EITI-vereiste 2.2)

3.6.1 Contract- en licentietoewijzingen in de mijnbouwsector

Soorten mijnbouwvergunningen en -vergunningen

Het Mijnbouwdecreet (1986) staat vijf soorten mijnbouwvergunningen of rechten toe: verkenning, exploratie, exploitatie, kleinschalige mijnbouw en winning van bouwmaterialen. Vergunningen kunnen worden verkregen voor bauxiet, radioactieve mineralen, koolwaterstoffen, andere mineralen en bouwmaterialen, hoewel radioactieve mineralen en koolwaterstofrechten alleen kunnen worden verleend aan staatsbedrijven.

Tabel 24 – Soorten mijnbouwvergunningen

Licentie	Term	Vernieuwbaar	Maximum-grootte	Overdraagbaar	Rechten	Referentie
Verkenning	Twee jaar	Ja, een jaar verlenging mogelijk	200.000 ha	Nee	De houder van de verkenningsrechten heeft de exclusieve rechten om in of op het verkenningsterrein verkenningsactiviteiten uit te voeren met betrekking tot de delfstoffen, waarvoor de rechten zijn verleend.	Hoofdstuk IV van het Mijnbouwdecreet (1986)
Exploratie	Drie jaar	Verlengingen van twee jaar kunnen twee keer plaatsvinden. De oppervlakte die onder het recht valt, wordt bij elke vernieuwing met 25% verminderd.	40.000 ha	Ja	De houder van de exploratierechten heeft het recht om exploratieactiviteiten uit te voeren op delfstoffen waarvoor de rechten zijn verleend.	Hoofdstuk V van het Mijnbouwdecreet (1986)
Exploitatie	Drie jaar	Ja, kan worden verlengd tot 25 jaar	10.000 ha	Ja	De houder van de exploitatierechten heeft, met uitsluiting van anderen, het recht om Mineralen te	Hoofdstuk VI van het Mijnbouwdecreet (1986)

Licentie	Term	Vernieuwbaar	Maximum-grootte	Overdraagbaar	Rechten	Referentie
					exploiteren waarvoor zijn rechten zijn verleend, rekening houdend met wettelijke voorschriften en overeengekomen met voorwaarden.	
Kleinschalige mijnbouw	Twee jaar	Ja, verlengbaar voor periodes van twee jaar	200 ha	Nee	De houder van kleinschalige winningsrechten is bevoegd, met uitsluiting van anderen, om verkenningen, exploratie en exploitatie van de mineralen uit te voeren in of op het terrein waarvoor de rechten zijn verleend.	Hoofdstuk VII van het Mijnbouwdecreet (1986)
Bouwmaterialen	Vijf jaar	Verlengbaar voor perioden van maximaal vijf jaar	400 ha	Yes	De houder van bouwrechten heeft het recht, met uitsluiting van anderen, om exploratie- en exploitatierechten uit te oefenen met betrekking tot het soort bouw materiaal dat verband houdt met zijn rechten.	Hoofdstuk VIII van het Mijnbouwdecreet (1986)

Mijnbouw contracten

Volgens artikel 27-4 van het mijnbouwbesluit 1986 kan de Minister, alvorens over te gaan tot het verlenen van de exploratierechten, met de aanvrager overeenkomen bijzondere voorwaarden waaronder de opsporingsrechten worden verleend.

Volgens artikel 31 geldt dat, als de in artikel 30 bedoelde aanvraag wordt ingediend door de houder van de exploratierechten die een minerale afzetting van mogelijke handelswaarde in het exploratiegebied heeft ontdekt en aan alle overeengekomen verplichtingen heeft voldaan. De Minister zal stappen ondernemen om op korte termijn tot overeenstemming te komen met de aanvrager.

Mijnbouwovereenkomsten worden onderhandeld met de regering en worden door de Nationale Vergadering als wetten afgekondigd. Wijzigingen en uitbreidingen van deze licenties worden uitgegeven als wetswijzigingen. Over overeenkomsten kan opnieuw worden onderhandeld met instemming van beide partijen.

Er zijn uitgebreide richtlijnen voor belastingen, vrijstellingen, betalingen en royalty's in de overeenkomst. Van bijzonder belang is het royaltytarief, de regering onderhandelde over een royaltytarief van 2% op geproduceerd goud, te betalen in goud voor de levensduur van het project. Mocht de prijs van goud echter hoger zijn dan US\$ 500/ons, dan zou de extra opbrengst als gevolg van de prijzen hoger dan US\$ 500/ons een royaltytarief van 6,5% in rekening worden gebracht. Dit heeft geresulteerd in aanzienlijke inkomsten voor de overheid, gezien de relatief hoge goudprijs in de jaren sinds de ondertekening van de overeenkomst.

In de onderstaande tabel presenteren we de belangrijkste actieve overeenkomsten op 31 december 2020:

Tabel 25: Belangrijkste actieve overeenkomsten

Mijnbouwbedrijven	Wet- en regelgeving	Interessegebied 31 dec. 2018
RGM	Mineral Agreement 1994/1e wijziging 2003/2e wijziging 2013	Gross Rosebel, Anjoemara, Lef, Charmagne 1, Charmagne 2, Charmagne West, Headly's Reef, Thunder Mountain, Saramacca, Brokolonko, Moeroekreek.
NS	Mineralenovereenkomst 'Merian Gold Project' / 2013	Merian, Amazonegebied, Heuvel 1627

Toewijzing van mijnbouwvergunningen en mijnbouwcontracten

In Suriname zijn er twee belangrijke methoden van mijnbouw:

1. De middelgrote en kleinschalige mijnbouw; en
2. Grootschalige mijnbouw.

In de onderstaande tabel presenteren we de toewijzing van licenties en contracten voor elke methode:

Tabel 26: Wijze van toewijzing van vergunningen en contracten

	Middelgrote en kleinschalige mijnbouw	Grootschalige mijnbouw
Werking op basis van	Mijnbouwdecreet 1986 als voornaamste referentie	Minerale overeenkomsten tussen de Republiek Suriname en bedrijven, goedgekeurd door DNA, en het Mijnbouwbesluit 1986
Werkgebied op basis van	Vergunning per gebied en geautoriseerd door de Minister van Nationale Hulpbronnen	Vergunning per gebied en geautoriseerd door de Minister van Nationale Hulpbronnen

In dit hoofdstuk worden de criteria uiteengezet die de overheid van de aanvragers eist alvorens het mijnbouwrecht te verlenen. MvNH en GMD hoeven geen weging van technische of financiële criteria te implementeren.

Mijnbouwrechten kunnen worden verkregen door:

- Staatsbedrijven voor radioactieve mineralen en koolwaterstoffen;
- Staats- en particuliere ondernemingen voor bauxiet; en
- Staatsbedrijven, particuliere ondernemingen en particulieren voor andere mineralen en bouwmaterialen.

Unofficial translation

Mijnbouwrechten, met uitzondering van olie, moeten worden aangevraagd bij MvNH. Mijnbouwrechten worden verleend door de Minister van NH, op voorwaarde dat aan alle voorwaarden en vereisten is voldaan.

In de mijnbouwvergunning staan de bedrijfsactiviteiten vermeld die de vergunninghouder mag uitoefenen en de daarbij behorende rechten en plichten. De rechten en plichten van de vergunninghouder omvatten de rechten om de gewonnen mineralen te verkopen en de plicht om royalty's te betalen.

De vergunningen voor delfstoffen, goud en andere delfstoffen, worden over het algemeen in een standaardformaat uitgegeven en worden waar nodig geconcretiseerd, onder meer het type mijnrecht, de locatie, de coördinaten en de opdrachtgever van het arrondissement waar het mijnrecht zal worden uitgevoerd.

In artikel 10-1 van het Mijnbouwbesluit 1986 is bepaald dat de aanvraag voor mijnbouwvergunningen schriftelijk in de Nederlandse taal moet worden opgesteld en in drievoud aan de Minister moet worden toegezonden. Alle documenten moeten worden voorzien van een datum en handtekening, met vermelding van de hoedanigheid van de ondertekenaar.

In hetzelfde artikel staat dat de aanvraag in ieder geval alle noodzakelijke gegevens van de aanvrager moet vermelden:

- Met betrekking tot natuurlijke personen: naam en voornaam, geboortedatum en -plaats, nationaliteit, woonplaats in Suriname en adres;
- Met betrekking tot een rechtspersoon of personenvennootschap: naam, type rechtspersoon of personenvennootschap, de daarvoor geschikte rechten, plaats van oprichting en oprichting, naam en adres van een vertegenwoordiger in Suriname, het nominale kapitaal, het geplaatste kapitaal, het kapitaal van de vennootschap, alsmede de namen en adressen van bestuurders en van degenen die contacten kunnen leggen tussen de rechtspersoon of personenvennootschap en een derde; en
- Met betrekking tot rechtspersonen en personenvennootschappen: - een gewaarmerkt afschrift van de statuten, een afschrift van de laatst gepubliceerde balans met exploitatierekeningen, winst- en verliesrekening, verslagen van de accountant en de Raad van Bestuur of een soortgelijk orgaan, en goedkeuring van de jaarrekening door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders of een gelijkgesteld orgaan; - een lijst van namen, voornamen, nationaliteiten, beroepen en adressen van de voorzitter en de leden van de Raad van Bewind of een soortgelijk orgaan, de geloofsbrieven van de ondertekenaars.

GMD houdt toezicht op de aanvraag voor een mijnbouwvergunning voor het delven van mineralen, met uitzondering van olie. Het licentieproces kan als volgt worden beschreven:

- De aanvrager van de vergunning dient zelf de kaart te verstrekken waarop de gewenste exploitatieplaats staat aangegeven. GMD controleert of voornoemde locatie vrij is;
- Als de locatie beschikbaar is, begint de aanvraag voor de vergunning;
- GMD wint tijdens de behandeling van de aanvraag advies in bij het Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Land- en Bosbeheer en de Commissaris van het arrondissement van de gevraagde vestigingsplaats;
- Na positief advies van deze overheidsinstanties zal een besluit van GMD worden afgegeven aan de Minister van NH.

De Minister van NH keurt op basis van het advies van GMD de gevraagde mijnbouwrechten goed met verwijzingen naar:

1. "Mijnbouwbesluit" E-58 (S.B. 1986 no. 28), houdende algemene voorschriften over de exploratie en winning van delfstoffen; en
2. Staatsbesluit van 11 mei 1989 (S.B 1989 nr. 39).

In de onderstaande tabel presenteren we de vereiste documenten voor de aanvraag voor elk type mijnbouwvergunning.

Tabel 27: Lijst van documenten voor de aanvraag van het type mijnbouwvergunning

License	
Verkenning	Het werkprogramma volgens hetwelk de aanvrager van plan is activiteiten uit te voeren, met inbegrip van planning(en), een overzicht van de te betalen onkosten en de in te zetten materialen en arbeid.
Exploratie	Algemeen werkprogramma op grond waarvan de aanvrager voornemens is activiteiten uit te voeren tijdens de looptijd van de te verlenen exploratierechten, alsmede een gedetailleerd werkprogramma met betrekking tot de eerste 12 maanden, met bijgevoegde planning(en), de kosten van het project en het in te brengen personeel en materiaal, een verklaring waarin de aanvrager zich ertoe verbindt een bepaald minimumbedrag te besteden gedurende de eerste periode van de exploratierechten te verlenen als bedoeld in artikel 27, eerste alinea. De Minister kan van de aanvrager een bewijs verlangen van een bankdeposito of bankgarantie van een bankinstelling in Suriname, voor een bedrag dat naar zijn oordeel gewenst is in verband met de in het eerste lid, item etc. genoemde verklaring.
Exploitatie	De aanvraag voor exploitatierechten dient, met inachtneming van artikel 10, niet langer dan zes maanden voor de beëindiging van de exploratierechten te worden ingediend. De aanvraag moet het volgende bevatten: • Bijzonderheden over de minerale afzetting met een uitgebreid rapport in overeenstemming met aanvaardbare internationale normen, alsmede een technologisch rapport over de winnings- en behandelingsmogelijkheden; • Bijzonderheden over alle getoonde mineralen, bewezen, geschatte en waarschijnlijke reserves; • Een programma op basis waarvan de aanvrager voornemens is mijnbouwactiviteiten uit te voeren met het bijbehorende tijdschema; • De te installeren productiecapaciteit en de geraamde totale opbrengst van de minerale afzetting; • Een prognose van het te investeren kapitaal, de exploitatiekosten en de verkoopopbrengst, alsook de beoogde financieringswijze; en • Een plan voor de opleiding van en overdracht van kennis aan Surinaamse burgers.
Kleinschalige mijnbouw	De wijze waarop de aanvrager van plan is de activiteiten uit te voeren die verband houden met de uitoefening van zijn rechten.
Bouwmaterialen	Beoogde wijze en geschatte duur van de exploratieactiviteiten, of de hoeveelheid materiaal die jaarlijks moet worden gedolven, alsmede de wijze van mijnbouw. Zijn voorgenomen plan om het terrein na de ontginning weer bruikbaar te maken.

(i) Technische en financiële capaciteiten

In artikel 9 van het Mijnbouwbesluit 1986 is bepaald dat de mijnbouw rechten alleen kunnen worden verleend indien de aanvrager ten genoegen van de Minister onder meer heeft aangetoond: zijn financiële positie, technische draagkracht, organisatorische bekwaamheid en ervaring met

betrekking tot de delfstof(fen) waarvoor winningsrechten worden aangevraagd.

Rechten worden alleen toegekend aan entiteiten die beschikken over een aantoonbare financiële positie, technische en organisatorische bekwaamheid en ervaring met betrekking tot het mineraal in kwestie. Bij beëindiging van het recht moet de houder, naar tevredenheid van de Minister, de nodige maatregelen nemen om de openbare veiligheid te respecteren, de waarborg in stand te houden, het gebied te rehabiliteren en het milieu te beschermen.

Exploratievergunningen en exploitatievergunningen mogen geheel of gedeeltelijk worden overgedragen aan personen of ondernemingen die voldoen aan de vereisten die van toepassing zijn op een aanvrager van de rechten zoals hierboven uiteengezet in dit artikel en alleen met schriftelijke toestemming van GMD.⁴³

GMD leverde twee Excel-bestanden met licentie-informatie en stuurde ook datatemplates met licentie-informatie terug. Er waren tal van inconsistenties tussen de verschillende dossiers en GMD heeft niet gereageerd op onze verzoeken om opheldering.

3.6.2 Contract- en licentietoewijzingen in de olie- en gassector

Procedure voor de gunning van olie- en gasblokken

Staatsolie is de nationale oliemaatschappij van Suriname en bezit alle olie- en gasrechten, zowel onshore als offshore. Staatsolie heeft haar onshore activiteiten en voor offshore activiteiten sluit Staatsolie overeenkomsten met IOC's.

Voor het aanvragen van een olieconcessie dient Staatsolie een schriftelijk verzoek in te dienen, voorzien van een plattegrond en een beschrijving van de reden waarom het gebied of een uitbreiding daarvan nodig is. Verschillende instanties en afdelingen binnen de overheid, zoals GMD, geven hun advies, waarna de Minister van NH de aanvraag goedkeurt. Er is geen formele procedure of wet als zodanig voor het aanvragen van olieconcessies.

Volgens de Petroleumwet zijn staatsbedrijven met aardolieconcessierechten gemachtigd om aardolieovereenkomsten aan te gaan met andere gevestigde aardoliemaatschappijen. Na een biedingsronde of via directe onderhandelingen worden petroleumovereenkomsten of Production Sharing Contracts (PSC's) gesloten met Staatsolie.

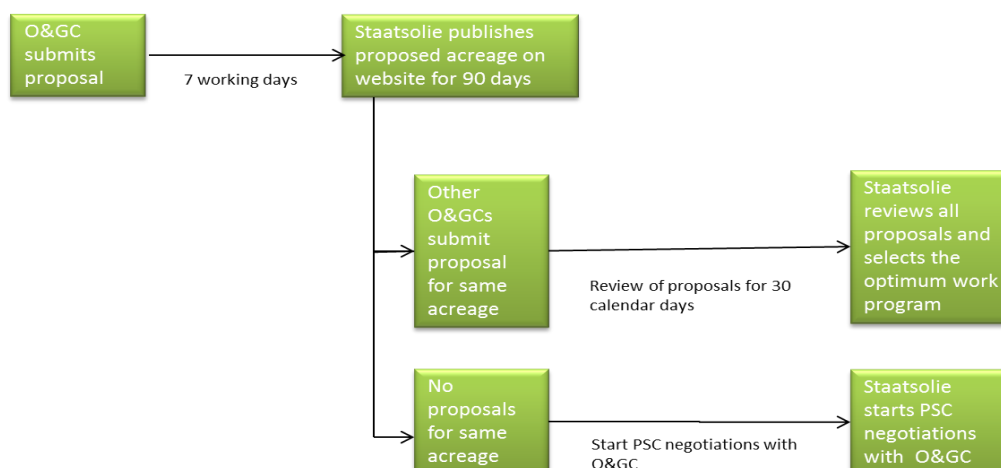
Sinds 1980 heeft Staatsolie aardolieovereenkomsten gesloten met verschillende Internationale Oliemaatschappijen (IOC's), wat resulteerde in de ondertekening van verschillende PSC's. De specifieke individuele overeenkomsten zijn gebaseerd op het PSC-model van Staatsolie, zoals vermeld op de website van Staatsolie.⁴⁴

In 2016 heeft Staatsolie offshore Suriname gepromoot door middel van de "Open Door Invitation". Dit proces, dat op 7 september 2016 werd afgesloten, moedigde verschillende internationale oliemaatschappijen aan om een bod uit te brengen op de open offshore-blokken van Suriname. Gedurende 90 kalenderdagen zouden andere olie- en gasbedrijven op de hoogte zijn van het voorstel en een ander voorstel voor hetzelfde areaal kunnen indienen. Als Staatsolie na negentig (90) kalenderdagen nog geen ander voorstel voor het areaal heeft ontvangen, kan Staatsolie in onderhandeling gaan met de olie en gasbedrijf dat een voorstel heeft ingediend. Als Staatsolie binnen de 90 kalenderdagen een ander voorstel ontving, zou zij op basis van het ingediende werkprogramma het beste voorstel selecteren. Het proces wordt ook weergegeven in het volgende diagram hieronder.

Figuur 9: Verwerking van open deur uitnodiging

⁴³ Artikel 11 van het [decreet van 8 mei 1986](#)

⁴⁴ <https://www.staatsolie.com/media/tuvjyme3/model-psc.pdf>

In de Memorie van Toelichting bij de Petroleumwetgeving is bepaald dat deze wet wordt aangemerkt als een "lex specialis", terwijl het Mijnbouwbesluit wordt aangemerkt als een "lex generalis". De aardoliewetgeving bepaalt dat Staatsolie aardolieovereenkomsten kan sluiten met derden voor de exploratie, ontwikkeling en productie van koolwaterstoffen. Het geeft instructies aan Staatsolie met betrekking tot de onderhandelingen (artikel 6) en de inhoud (hoofdstuk IV) van het aardolieverdrag. Ook worden de rechten en plichten van de partijen gespecificeerd (hoofdstuk III). In overeenstemming met de door Staatsolie gepubliceerde [Instructies voor de Suriname Shallow Offshore Bid Round](#), zijn de technische en financiële criteria die moeten worden gebruikt voor de evaluatie onder sectie "5.3 Kwalificatie- en evaluatiecriteria", inclusief de weging van de biedingen, als volgt:

Tabel 28: Samenvatting van de weging van de inschrijvingen

Biddable Item	Quantity bid	Points*
Signing Bonus	US\$ (USD)	3 pts per 500,000 USD
Additional 3D seismic	Km ²	10 pts per 1,000 km ²
Exploration Well	#	30 pts per well

*Point will be awarded proportionately to quantities bid.

Contracten voor het delen van productie

Op grond van artikel 5 van het Mijnbouwbesluit 1986 zijn staatsbedrijven gerechtigd om, na goedkeuring van de Minister, overeenkomsten te sluiten met derden als bedoeld in 'artikel 1 sub g' van deze wet. De Minister geeft zijn goedkeuring pas nadat hij daartoe toestemming heeft gekregen van de regering.

Volgens hetzelfde artikel moeten staatsbedrijven onder meer bij het sluiten van aardolieovereenkomsten met derden:

- Het bevorderen van de exploratie en rationele ontwikkeling van de aardolievoorraden in Suriname op de meest efficiënte wijze en in overeenstemming met de beste internationale technieken en praktijken;
- Aanmoedigen dat de staat de best mogelijke voordelen haalt uit de ontwikkeling van zijn aardoliewinning;
- De overdracht van aardolie-gerelateerde technologie naar Suriname aan te moedigen;
- Het stimuleren van de opleiding van Surinaamse experts op het gebied van petroleumactiviteiten; en
- Ervoor zorgen dat aardolieactiviteiten op zodanige wijze worden uitgevoerd dat negatieve gevolgen voor het milieu en de natuurlijke hulpbronnen worden voorkomen.

Unofficial translation

Volgens artikel 12 van het Mijnbouwdecreet 1986 bevatten aardolieovereenkomsten bepalingen met betrekking tot de verwerving van eigendom door staatsbedrijven en de geheimhouding van staatsbedrijven en aannemers van technische, financiële en economische gegevens die zijn verkregen in het kader van een aardolieovereenkomst.

Een ondertekende PSC kan 30 contractjaren vanaf de ingangsdatum van kracht blijven en kan in onderling overleg tussen de betrokken partijen worden verlengd.

De looptijd van een PSC is onderverdeeld in de volgende twee fasen:

- Exploratie; en
- Ontwikkeling en productie.

De exploratieperiode is ongeveer 9 jaar en is verdeeld in 2 of 3 fasen van verschillende duur, afhankelijk van het vastgelegde werkprogramma voor elke fase. Partijen kunnen besluiten om elke fase van de exploratieperiode te verlengen en de aannemer kan zich aan het einde van elke fase van de exploratieperiode terugtrekken. Voor elke ontdekking die op enig moment tijdens deze periode in welke fase dan ook wordt gedaan, heeft de aannemer het recht om een dergelijke ontdekking en het daaruit voortvloeiende ontdekkingsgebied te behouden om een ontwikkelingsplan te beoordelen en in te dienen.

De actieve PSC's op 31 december 2022 worden weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 29: Actieve olie- en gasovereenkomsten

Operator	2021	2022	
Total E&P Suriname BV	Y	Y	Blocks 58
Petronas Suriname Exploration & Production BV	Y	Y	Blocks 52, 48
KE Suriname B.V. (Shell)	Y	Y	Block 42
Chevron Suriname Exploration Limited	Y	Y	Blocks 7 & 5
ExxonMobil Exploration and Production Suriname B.V. (now Hess (Suriname II) Exploration Limited)	Y	Y	Block 59
APA Suriname	Y	Y	Block 53
Decker Petroleum and Marketing Co Ltd	Y	Y	Nickerie
Capricorn Suriname Limited	Y	Y	Block 61, relinquished 2023
Challenger Energy Group plc	Y	Y	Weg naar Zee, relinquished 2023
Tullow Oil plc	Y		Blocks 47, 54, 62 relinquished 2021

Bron: website Staatsolie

Aardolielicenties en -vergunningen toegekend en overgedragen in 2021 en 2022

De EITI-standaard vereist dat uitvoerende landen een openbaar beschikbaar register of kadastersysteem bijhouden dat up-to-date moet worden gehouden met uitgebreide informatie over elk van de licenties met betrekking tot bedrijven die in het EITI-rapport worden behandeld:

- Naam (namen) van de vergunninghouder(s);
- Coördinaten van het gelicentieerde gebied;
- Datum van aanvraag, datum van toekenning en duur van de licentie; en
- In het geval van productielicenties, de grondstof die wordt geproduceerd.

Unofficial translation

In 2021 werd één PSC's toegekend en in 2022 één PSC, in overeenstemming met het gepubliceerde overzicht van PSC's van Staatsolie.⁴⁵ Staatsolie bevestigde dat PSC's worden overgedragen via een openbaar biedproces. Staatsolie heeft als volgt informatie verstrekt over biedingsrondes over de periode van 2021 tot de datum van schrijven:

Tabel 30: Overzicht van de activiteiten van de Staatsolie-biedronde (2021-heden)

	Informatie over de biedronde			Award informatie			
	Openingsdatum	Sluitingsdatum	Blokken inbegrepen	Blok(ken) toegekend	Datum van ondertekening van het PSC	Ontvanger van de licentie (volledige naam)	Consortiumleden (volledige namen)
Suriname Shallow Offshore (SHO) Biedingsronde 2020/21	16-nov-20	30-apr-21	1,2,5,6,7,8	Block 5	13/11/2021	Chevron Suriname Exploration Limited 60%	Paradise Oil Company N.V. 40%
				Block 6	08/05/2023	TotalEnergies EP Suriname B.V. 40%	QatarEnergies International E&P LLC 20% and Paradise Oil Company N.V. 40%
				Block 7	28/04/2022	Chevron Suriname Exploration Limited 80%	Paradise Oil Company N.V. 20%
				Block 8	08/05/2023	TotalEnergies EP Suriname B.V.	QatarEnergies International E&P LLC and Paradise Oil Company N.V.

⁴⁵ <https://www.staatsolie.com/en/staatsolie-hydrocarbon-institute/overview-pscs-1957-now/>

	Informatie over de biedronde			Award informatie			
Demerara Bid Ronde	Nov-22	Mei-23	63,64,65,66,67,68	Block 63	15/12/2023	Petronas Suriname E&P B.V.	NA
				Block 64	15/12/2023	TotalEnergies EP Suriname B.V. 40%	Petronas Suriname E&P B.V. 30% and QatarEnergies International E&P LLC 30%
				Block 65	15/12/2023	BG International Limited (Shell) 60%	QatarEnergies International E&P LLC 40%
Suriname Shallow Offshore (SHO) 2 Biedingsronde 2023-2024	07-nov-23	13-mei-24	1,2,9,10,11,12,13,14,15,16,17	Block 14	13/09/2024	PetroChina Investment Suriname B.V. (PetroChina)	Paradise Oil Company N.V.
				Block 15	13/09/2024	PetroChina Investment Suriname B.V. (PetroChina)	Paradise Oil Company N.V.

Staatsolie weigerde voor elk blok details over de aanvragers te verstrekken en zei dat ze voor elke aanvrager geen informatie over de Beneficial Owner opvragen. Er wordt niet gevraagd om informatie over succesvolle bidders te verkrijgen.

De technische en financiële criteria die voor elk bod werden gebruikt, werden door Staatsolie als volgt gesteld:

1. Een begeleidende brief met de naam van de afzender, het bedrijf dat hij/zij vertegenwoordigt en een melding van het blok of de blokken waarvoor het bod is bedoeld.
2. Een uitgebreide technische evaluatie van het blok of de blokken waarop wordt geboden.
3. Een schema van overeenkomstige indicatieve budgetten voor de minimale en biedbare werkprogramma's van fase 1 van de exploratieperiode.
4. Verklaring van de technische en operationele bekwaamheid van de inschrijvers, met inbegrip van technische kwalificaties en industriële en operationele ervaring.
5. Verklaring van de financiële draagkracht van de bidders, met inbegrip van:
 - I. Gecontroleerde geconsolideerde jaarrekening met toelichtingen over de laatste drie (3) jaar, waaronder:
 - a. Balans;
 - b. Resultatenrekening;
 - c. Kasstroomoverzicht;
 - d. Aard van de kapitaalstructuur;
 - II. Details van de financiële middelen die beschikbaar zijn voor de bidder, met inbegrip van kapitaalkredietfaciliteiten en garanties, als bewijs van het vermogen van de bidder om het voorgestelde minimum- en biedbare werkprogramma te financieren; en
 - III. Eventuele aanvullende informatie ter ondersteuning van de financiële draagkracht waarvan de bidder wil dat Staatsolie er rekening mee houdt.
6. HSE-vereisten:
 - i. Beleidsverklaringen op het gebied van gezondheid, veiligheid en milieu (HSE/Health Safety and Environment);
 - ii. Bewijs van (de) opgezette en geïmplementeerde HSE-managementsystemen;
 - iii. HSE-certificaten volgens goede praktijken in de sector, bijv. ISO-certificering; en
 - iv. HSE-records van de afgelopen drie (3) jaar, waaronder lekkages, dodelijke slachtoffers en gewonden, grote branden en explosies, emissies, afval en de belangrijkste herstelinspanningen.

Uit een samenvatting van de door Staatsolie verstrekte informatie over gegunde informatie van 2021 tot en met 2023 blijkt:

Tabel 31: Overzicht van de gegunde exploratie- en productieovereenkomsten van Staatsolie (2021-2023)

Award informatie			
Blok(ken) toegekend	Datum van ondertekening van het PSC	Ontvanger van de licentie (volledige naam)	Consortiumleden (volledige namen)
Block 5	13/11/21	Chevron Suriname Exploration Limited 60%	Paradise Oil Company N.V. 40%
Block 6	8/05/2023	TotalEnergies EP Suriname B.V. 40%	QatarEnergy International E&P LLC 20% and Paradise Oil Company N.V. 40%
Block 7	28/04/2022	Chevron Suriname Exploration Limited 80%	Paradise Oil Company N.V. 20%
Block 8	08/05/2023	TotalEnergies EP Suriname B.V.	QatarEnergy International E&P LLC and Paradise Oil Company N.V.
Block 63	15/12/2023	Petronas Suriname E&P B.V.	NA
Block 64	15/12/2023	TotalEnergies EP Suriname B.V. 40%	Petronas Suriname E&P B.V. 30% and QatarEnergy International E&P LLC 30%
Block 65	15/12/2023	BG International Limited (Shell) 60%	QatarEnergy International E&P LLC 40%
Block 14	13/09/2024	PetroChina Investment Suriname B.V. (PetroChina)	Paradise Oil Company N.V.
Block 15	13/09/2024	PetroChina Investment Suriname B.V. (PetroChina)	Paradise Oil Company N.V.

3.7 Register van vergunningen en vergunningen (EITI-vereiste 2.3)

EITISR MSG stemde ermee in om het register van actieve licenties tijdens de FY's 2021 en 2022 in het rapport op te nemen door middel van eenzijdige openbaarmaking door overheidsinstanties.

EITI-vereiste 2.3.c stelt: "Wanneer dergelijke registers of kadasters niet bestaan of onvolledig zijn, moet de MSG eventuele hiaten in de openbaar beschikbare informatie openbaar maken en de inspanningen om deze systemen te versterken documenteren."

3.7.1 Register van vergunningen in de mijnbouwsector

Volgens artikel 13-1 van het Mijnbouwbesluit 1986 wordt de inschrijving op het hypotheekkantoor geregeld door het Staatsbesluit betreffende de in dat besluit genoemde winningsrechten. Het register dat in het landsbesluit is ingesteld, zal openbaar zijn en vervolgens zal het negatieve registratiesysteem van toepassing zijn. De verlening, overdracht van of het bezwaar tegen mijnbouwrechten worden van kracht door de inschrijving ervan in het in de eerste alinea van dit artikel bedoelde register.

Bij GMD worden alle aanvragen voor mijnbouwrechten geregistreerd en de aanvragen die zijn goedgekeurd door de Minister van NH worden geregistreerd door GMD, dat toegankelijk is op hun website op: (<https://geologymining-sr.maps.arcgis.com/home/index.html>). Het is echter geen indicatie van hoe toegang kan worden verkregen tot het openbare register ter plaatse in de GMD-kantoren of hoe u zich kunt aanmelden op hun website, aangezien de aanmelding vereist is.

Er is momenteel geen openbaar beschikbaar register bij GMD, noch bij MvNH, dat systematisch de inkomende en uitgaande stroom van aanvragen, de status, het resultaat van de aanvraag, noch de bevestiging door de partijen van de ontvangst van de aanvraag respectievelijk de verstrekking van het Ministerieel besluit aan de begunstigde/aanvrager weergeeft.

Desalniettemin heeft GMD de lijst van licenties verstrekt die actief waren tijdens FY's 2018, 2019 en 2020, zoals beschreven in bijlage 1 bij dit verslag.

3.7.2 Register van vergunningen in de olie- en gassector

EITI-vereiste 2.3.c stelt: "Wanneer dergelijke registers of kadasters niet bestaan of onvolledig zijn, moet de MSG eventuele hiaten in de openbaar beschikbare informatie openbaar maken en de inspanningen om deze systemen te versterken documenteren."

Staatsolie geeft op haar website een aantal gegevens over vergunningen - zie bijvoorbeeld <https://www.staatsolie.com/en/offshore/> en <https://www.staatsolie.com/en/staatsolie-hydrocarbon-institute/overview-pscs-1957-now/>.

De informatie omvat niet:

- Coördinaten van het vergunningsgebied
- Datum van toepassing
- Datum van toekenning (het effectieve jaar van de PSC wordt gegeven)
- Duur van de licentie

3.8 Openbaarmaking van licenties en contracten (EITI-vereiste 2.4)

In overeenstemming met vereiste 2.4 van de EITI-standaard worden de uitvoerende landen aangemoedigd om alle contracten en licenties openbaar te maken die de voorwaarden bevatten die zijn verbonden aan de exploitatie van mineralen.

De Surinaamse Mijnbouwwetgeving verbiedt niet de openbaarmaking van vergunningsinformatie die vereist is door de EITI-standaard.

Het Mijnbouwbesluit (1986) en de Petroleumwet 1990/SB 1991 bevatten geen uitdrukkelijke beperkingen op de openbaarmaking van mijnbouwovereenkomsten en aardolieovereenkomsten door de overheid en er is geen verplichting voor openbare toegang tot de volledige tekst van een mijnbouw- en olie- en gascontract, concessie, productieovereenkomst of andere overeenkomst die is verleend.

Er zijn nog geen overheidsregels die de transparantie van de mijnbouw- en olie- en gascontracten in het algemeen of in de context van EITISR-rapportage reguleren.

De PSC met betrekking tot Blok 42 tussen Staatsolie en Kosmos Energy Suriname (inmiddels vervangen door Shell) is online gepubliceerd op

https://www.sec.gov/Archives/edgar/data/1509991/000110465913080961/a13-19720_1ex10d20.htm

Momenteel zijn er geen andere mijnbouw- en olie- en gasovereenkomsten online beschikbaar.

Staatsolie gaf aan geen PSC's te publiceren omdat niet alle deelnemers toestemming hebben gegeven voor publicatie. Er werd opgemerkt dat er geen wettelijke beperkingen of bepalingen in de PSC's zijn die publicatie door een van de partijen verhinderen.

De PSC met betrekking tot Blok 42 tussen Staatsolie en Kosmos Energy Suriname (inmiddels vervangen door Shell) is online gepubliceerd op

[sec.gov/Archives/edgar/data/1509991/000110465913080961/a13-19720_1ex10d20.htm](https://www.sec.gov/Archives/edgar/data/1509991/000110465913080961/a13-19720_1ex10d20.htm)

Staatsolie publiceert een model PSC op <https://www.staatsolie.com/media/tuvjyme3/model-psc.pdf>.

3.9 Participatie van de staat (EITI-vereiste 2.6)

3.9.1 Staatsparticipatie Mijnbouwsector

Volgens artikel 32 van het Mijnbouwbesluit (1986) heeft de Staat de mogelijkheid om deel te nemen aan de exploitatie van delfstoffen. Indien de Staat voornemens is gebruik te maken van de optie, stelt de Minister de aanvrager binnen 2 maanden na ontvangst van de aanvraag voor exploitatierechten op de hoogte van dit voornemen.

Er zijn twee staatsbedrijven die volledig in handen zijn:

- N.V. Grasshopper Aluminum Company (Grassalco)
- Staatsolie Maatschappij Suriname N.V.

Deze twee staatsondernemingen voeren zelf activiteiten uit in respectievelijk de mijnbouwsector en de oliesector en hebben ook belangen in andere mijnbouw- en oliemaatschappijen en/of -projecten. Deze belangen zijn samengevat in onderstaande tabel.

Tabel 32: Details van de Staatsbedrijven

	Staatsbedrijven	Bedrijf/ mijnbouwproject	Belang van de overheid
1	N.V. Grasshopper Aluminum Company (Grassalco)	Rosebel Gold Mine	De Surinaamse overheid heeft een belang van 5% (gedragen) in Rosebel Gold Mines NV, dat een belang van 100% heeft in de Rosebel Gold Mine. Op grond van de mineralenovereenkomst heeft Grassalco recht op een royalty van 2% op de productie.
2	Staatsolie Maatschappij Suriname N.V.	Suriname Gold Project CV	Staatsolie heeft een belang van 25% in het samenwerkingsverband 'Suriname Gold Project CV'. Newmont Suriname LLC, een dochteronderneming van Newmont Mining Corporation, heeft een belang van 75% in het partnerschap en is de managing partner
3	Staatsolie Maatschappij Suriname N.V.	Pikin Saramacca UJV	Er werd een nieuwe Unincorporated Joint Venture (UJV) opgericht, het Pikin Saramacca project, waarin Staatsolie Maatschappij Suriname N.V. een belang heeft van 30% en Rosebel Gold Mines NV (RGM) 70%. RGM is de operator. De UJV is op 22 april 2020 ondertekend.

Nadere details over de SOEs en de bovenstaande projecten worden hieronder gegeven.

3.9.1.1 N.V. Grasshopper Aluminum Company (Grassalco)

Grassalco werd in 1971 opgericht om bauxietafzettingen te ontginnen die zijn ontdekt in het Bakhuis-gebied in West-Suriname en om West-Suriname verder te ontwikkelen.

Het oorspronkelijke doel van het bedrijf bij de oprichting in 1971 was het aangaan van joint ventures met buitenlandse bedrijven om bauxietreserves in het westen van het land te exploiteren. Grassalco is sindsdien uitgebreid met de exploratie en exploitatie van andere mineralen en erts, waaronder goud.

Het bedrijf is één van de partijen bij de mineralenovereenkomst die van toepassing is op Rosebel, aangezien het de oorspronkelijke rechten op de concessie bezat en een aanzienlijk deel van zijn operationele budget ontving uit royalty's die afkomstig waren van het project. Het bedrijf bezit verschillende andere minerale concessies (bijvoorbeeld Lely Hills voor goud) die van invloed waren op zijn betrokkenheid bij toekomstige exploratie- en exploitatieprojecten. In 2014 begon Grassalco met het verwerken van residuen op de Maripaston-site (voorheen een informele kleinschalige mijnsite) in een poging operators te laten zien dat goud kan worden gewonnen zonder kwik te gebruiken.

Grassalco heeft recht op een royalty van 2% van alle goudproductie, te betalen in goud; en 2% van de netto-opbrengsten uit alle andere minerale productie. Zie verder 3.6.6.3 hieronder.

Grassalco is lid van het bestuur van de Suriname Environmental and Mining Foundation (SEMIF), een fonds dat op 27 februari 2008 is opgericht onder de voorwaarden van de overeenkomst tussen Rosebel Gold Mines NV, de Staat Suriname en Grassalco NV.

3.9.1.2 Rosebel Gold Mine

Op 7 april 1994 werd de Mineralenovereenkomst getekend tussen de Republiek Suriname, Grassalco NV en Golden Star Resources, waarin partijen zijn overeengekomen dat Golden Star het recht heeft om mijnen te onderzoeken, te ontwikkelen en te exploiteren en aanverwante activiteiten op Gross Rosebel uit te voeren. Hierna werd in juni 1994 50% van het recht, de titel en het belang van Golden Star, verworven door Cambior en in oktober 2001 kocht Cambior de resterende 50% van het recht, de titel en het belang van de werkmaatschappij, welke per 8 mei 2002 formeel werd opgericht als Rosebel Gold Mines NV. Bij de start van de commerciële productie van Rosebel in 2004 droeg Cambior 5% van haar aandelen over aan de Surinaamse Overheid, gevolgd door de overname van Cambior door IAMGOLD Corporation in 2006. Rosebel werd sindsdien een dochteronderneming van IAMGOLD Corporation. De Mineralenovereenkomst werd tweemaal gewijzigd. Het eerste amendement werd ondertekend op 13 maart 2003, terwijl het tweede amendement tot oprichting van de Joint Venture zonder rechtspersoonlijkheid ("UJV") op het Saramacca-project werd ondertekend op 06 juni 2013.

In 2021 besloot IAMGOLD haar aandeel van 95% in RGM te verkopen aan Silver Source Group Ltd., een dochteronderneming van Zijin Mining Group Ltd. De overdracht is geëffectueerd per 1 februari 2023. De overige 5% van de aandelen bleef in het bezit van de Republiek Suriname.

Voor zover het gaat om de Unincorporated Joint Venture ("UJV") tussen RGM en Staatsolie Maatschappij Suriname N.V. ("Staatsolie"), is in april 2016 een UJV-Overeenkomst getekend tussen RGM en Staatsolie. RGM heeft een belang van 70% en Staatsolie een belang van 30%.

Met uitzondering van de Mineralenovereenkomst van 1994 en de latere wijzigingen daarvan, vormen ook de UJV-Overeenkomst, het Mijnbouwbesluit (S.B. 1986, No. 28) S.B 1997, No. 44, en de wet- en regelgeving die van kracht is voor de mijnbouwsector, de ESIA's en de Ministeriële Besluiten waarbij de winningsrechten aan RGM zijn verleend, een onmisbaar onderdeel van het wet- en regelgevingskader waarin RGM opereert.

3.9.1.3 Suriname Gold Project CV

Op 14 november 2014 is Staatsolie toegetreden tot de 'Suriname Gold Project CV' als commanditaire vennoot(CV) met een belang van 25 procent. Newmont Suriname LLC, een dochteronderneming van Newmont Mining Corporation, heeft het resterende belang van 75% en is de managing partner. Newmont Suriname LLC is een naamloze vennootschap opgericht naar het recht van de staat Delaware, Verenigde Staten van Amerika.

Staatsolie draagt contant geld bij voor bedrijfs- en kapitaalkosten op basis van cash calls en ontvangt een maandelijks uitkering van haar aandeel in de inkomsten uit de verkoop van goud.

Details van de investering van Staatsolie in de CV zijn uiteengezet in toelichting 4.4 van de gecontroleerde jaarrekening van Staatsolie, die te vinden is op de website van het bedrijf.⁴⁶

⁴⁶ https://www.staatsolie.com/media/mg1i3bdx/staatsolie-annual-report-2022_web.pdf

In de gecontroleerde jaarrekening van Staatsolie is een aan de CV verschuldigd bedrag op de rekening-courant met CV vermeld van US\$ 4.184 op 31 december 2022 (US\$ 1.659 op 31 december 2021).

3.9.1.4 Pikin Saramacca UJV

In april 2020 is Staatsolie een Unincorporated Joint Venture (UJV) aangegaan met Rosebel Gold Mines N.V. ("Rosebel") genaamd Pikin Saramacca. De UJV wordt beheerst door de Mineralenovereenkomst van 7 april 1994, zoals gewijzigd. De UJV-overeenkomst en het boekhoudhandboek zijn beide ondertekend op 22 april 2020. In deze UJV bedraagt het belang 30% voor Staatsolie en 70% voor Rosebel en deze laatste is aangewezen als exploitant van de UJV.

Staatsolie draagt contant geld bij voor bedrijfs- en kapitaalkosten op basis van cash call en ontvangt een maandelijks uitkering van haar aandeel in de inkomsten uit de goudverkoop, na rekening te hebben gehouden met de terugbetaling van het saldo van de aankoop prijs uit het goudrecht van Staatsolie. De uitkering kan in geld of in natura geschieden.

Alle royalty's en belastingen die verschuldigd zijn in overeenstemming met de Mineralenovereenkomst zullen door elke UJV-partij worden betaald in verhouding tot haar Deelneming.

3,5% van de totale kosten is aan Staatsolie verschuldigd als beheersvergoeding.

Details van de investering van Staatsolie in de UJV zijn uiteengezet in toelichting 4.4 van de gecontroleerde jaarrekening van Staatsolie, die te vinden is op de website van het bedrijf.

3.9.2 Staatsparticipatie Olie- en Gassector

Staatsolie Maatschappij Suriname N.V.

Staatsolie Maatschappij Suriname N.V. (Staatsolie) is een 100% staatsbedrijf, met belangen in:

- Upstream en downstream olie en gas
- Verordening oliesector
- mijnbouw
- Elektriciteitsopwekking
- Maatschappelijke betrokkenheid

Staatsolie is eigenaar van alle olie- en gaswinningsrechten, zowel onshore als offshore. Staatsolie is een olieproducent van twee onshore olievelden en heeft rechten voor onshore productie verleend aan een aantal andere bedrijven. Voor offshore activiteiten sluit Staatsolie overeenkomsten met IOC's. Staatsolie runt een raffinaderij in Tout Lui Faut.

Staatsolie heeft de exclusieve rechten gekregen om aardolie onshore en offshore te exploreren, ontwikkelen en produceren. De exploratie van de oliesector wordt gemonitord door Staatsolie. Olie- en gasbedrijven die geïnteresseerd zijn in het uitvoeren van aardolieactiviteiten in Suriname kunnen dit doen op grond van artikel 5 van de Petroleumwet 1990 (SB 1991/7). Volgens dit artikel kan Staatsolie aardolieovereenkomsten sluiten met derden na goedkeuring van de Minister van Natuurlijke Hulpbronnen. Via de aardolieovereenkomst draagt Staatsolie haar rechten voor de exploratie, ontwikkeling en productie van koolwaterstoffen in een contractgebied (blok) over aan een aannemer (momenteel worden alleen IOC's geaccepteerd als aannemers). Het offshore-gebied is afgebakend in blokken.

Staatsolie publiceert informatie over haar corporate governance code op haar website <https://www.staatsolie.com/en/media-center/>

- Charter van de Raad van Commissarissen
- Klokkenluidersregeling
- Charter van de Raad van Bestuur

- Handvest van de integriteitscommissie
- Charter voor benoeming en bezoldiging
- Samenvatting corporate governance
- Handvest voor audits, risico's en compliance
- HSEQ-beleid
- Gedragscode

Een deel van de activiteiten van Staatsolie wordt uitgevoerd via dochterondernemingen.

Paradise Oil Company NV (POC)

POC neemt deel in nieuwe PSC's met een carried interest.

Het bedrijf heeft geen aparte Raad van Bestuur, het management rapporteert rechtstreeks aan de algemeen directeur van Staatsolie.

Staatsolie Hydrocarbon Institute N.V. (SHI)

SHI belichaamt de institutionele rol van Staatsolie en vervult drie hoofdfuncties:

- Beheer van bekkenkansen** - maximaliseer de waarde van koolwaterstofbronnen door het O&G-potentieel te evalueren, investeerders aan te trekken en aardolieovereenkomsten te sluiten.
- Gegevensbeheer** - bescherm, bewaar en beheer alle aardoliegegevens van Suriname (geologisch, geofysisch, petrofysisch, geochemisch, logs, kaarten, kernen, knipsels, andere interpretaties en analytische rapporten)
- Beheer van Contractgebieden** - toezicht houden op de uitvoering van aardolieovereenkomsten, inclusief de prestaties van aannemers in het kader van productiedelingscontracten.

Het bedrijf heeft geen aparte Raad van Bestuur, het management rapporteert rechtstreeks aan de algemeen directeur van Staatsolie.

Staatsolie Power Company Suriname N.V. (SPCS)

Staatsolie bezit en exploiteert via SPCS de 96 MW thermische centrale Tout Lui Faut. Een deel van de opgewekte elektriciteit en al zijn processtoom wordt gebruikt om de raffinaderij van Tout Lui Faut van stroom te voorzien. Deze activiteiten vallen buiten het bestek van dit rapport.

GOW2 Energy Suriname N.V. (Gow2)

Gow2 is verantwoordelijk voor de distributie en verkoop van geraffineerde producten (benzine, diesel, vliegtuigbrandstof, smeermiddelen). Deze activiteiten vallen buiten het bestek van dit rapport.

Ventrin Petroleum Company Limited (Ventrin)

Ventrin is een klein bunkerbedrijf aan de westkust van Trinidad, dat in 2021 en 2022 volledig in handen was van Staatsolie tot de verkoop in 2022 voor 1.619 miljoen dollar (bron: Staatsolie gecontroleerde jaarrekening 2022). Deze activiteiten vallen buiten het bestek van dit rapport.

Mijnbouw

Daarnaast heeft Staatsolie belangen in twee mijnbouwactiviteiten: zie paragraaf 3.6.6 voor meer informatie.

Financiële informatie

De gecontroleerde jaarrekening van Staatsolie is openbaar gemaakt op de website van Staatsolie: <https://www.staatsolie.com/en/media-center/>. Het jaarverslag van Staatsolie geeft details over de

financiële transacties tussen Staatsolie en de overheid, evenals transacties met haar verbonden partijen, waaronder dochterondernemingen.

Staatsolie stemde ermee in om Rosebel Gold Mines N.V. US\$ 54.8 miljoen te betalen om het belang van 30% in Pikin Saramacca te verwerven; Hiervan werd 34 miljoen dollar in contanten betaald en de resterende 20,8 miljoen dollar moest worden afgewikkeld met Staatsolie's Gold Entitlement in overeenstemming met de voorwaarden van het Tweede Amendement en de UJV-overeenkomst. Op 31 december 2022 is de verplichting jegens Rosebel door Staatsolie geboekt op US\$ 9.15 miljoen. Volgens het meest recente businessplan 2023 en 5-jarige vooruitzichten voor de UJV Operations zei Staatsolie dat de uitstaande Rosebel-verplichting naar verwachting tegen het einde van 2023 zal toenemen tot ongeveer US\$ 17 miljoen, en dat de verplichting in 2025 volledig zal worden afgewikkeld.

Details van alle leningen die Staatsolie heeft ontvangen van de overheid en anderen, inclusief leningsvoorwaarden (d.w.z. aflossingsschema en rentepercentage) zijn openbaar beschikbaar in haar jaarverslagen.

Om de liquiditeitsbeperkingen van EBS aan te pakken, maakten eerdere overeenkomsten tussen Staatsolie, EBS en het Ministerie van Financiën en Planning het mogelijk om de facturen van EBS aan Staatsolie te verrekenen met overheidsvorderingen op Staatsolie. In het licht van de geplande verschuiving van object- naar onderwerpsubsidies voor elektriciteit wordt deze regeling stapsgewijs afgeschaft. EBS blijft echter voor uitdagingen staan bij het betalen van zijn contributie aan Staatsolie. Opgemerkt moet echter worden dat het Ministerie van Financiën en Planning nooit heeft afgezien van de betalingsverplichting van EBS. Het openstaande saldo na de verrekening wordt in contanten uitbetaald. Kopieën van de schikkingen voor 2021 en 2022 zijn opgenomen in bijlage 8 bij dit verslag.

Wij hebben begrepen dat er een tripartiete overeenkomst is tussen Staatsolie, het elektriciteitsbedrijf (EBS) en de Overheid van Suriname over de betaling van de schuld van het elektriciteitsbedrijf. Staatsolie zei dat de basis van de prijsstelling voor de overdracht van elektriciteit de daadwerkelijk gerealiseerde marktprijs is, op basis waarvan deze op zakelijke basis is.

Staatsolie verklaarde dat haar dividendbeleid 50% van de nettowinst is. In de jaarrekening 2021 wordt niet verwezen naar een dividendbeleid; in de jaarrekening 2022 wordt gesteld dat het voorgestelde dividend voor het jaar 50 procent van het uitkeerbare bedrag bedraagt, wat in overeenstemming is met het dividendbeleid.

Kredietbrieven of garanties namens dochterondernemingen of joint ventures dienen te worden opgenomen als voorwaardelijke verplichtingen. Aangezien Staatsolie geen voorwaardelijke verplichtingen opneemt in haar jaarrekening over 2021 of 2022. Er wordt aangenomen dat die er niet zijn.

3.10 Beneficial Ownership (vereiste 2.5)

Eis 2.5 van de EITI-standaard:

- a. Moedigt uitvoerende landen aan om een openbaar register bij te houden van de uiteindelijke begunstigen van de rechtspersoon(en) die een aanvraag indienen voor of een belang hebben in een exploratie- of productievergunning of -contract voor olie, gas of mijnbouw
- b. Vereist dat de multi-stakeholdergroep het beleid van de overheid en haar discussie over de openbaarmaking van uiteindelijk begunstigen documenteert. Dit moet details bevatten over de relevante wettelijke bepalingen; feitelijke openbaarmakingspraktijken; en alle geplande of lopende hervormingen met betrekking tot de openbaarmaking van uiteindelijk begunstigen.
- c. Vereist dat uitvoerende landen informatie over uiteindelijk begunstigen opvragen en bedrijven openbaar maken.

Suriname houdt geen openbaar register bij van Beneficial Ownership.

In het Mijnbouwbesluit en de Petroleumwet is geen definitie van Beneficial Ownership opgenomen. Naar aanleiding van ons onderzoek zijn we tot de conclusie gekomen dat er in de bestaande wetgeving geen bepaling is met betrekking tot openbaarmaking van openbare Beneficial Owners in Suriname.

De definitie van "Beneficial Ownership" hoeft niet noodzakelijkerwijs te worden gekoppeld aan aandelenbezit. Het bezitten van meer dan een bepaald percentage van de aandelen geeft zeker een zinvolle indicatie van Beneficial Ownership. Bij het identificeren van de Beneficial Owner moet de nadruk echter ook liggen op contractuele en informele regelingen.

De Wet Melding Ongebruikelijke Transacties geeft een duidelijke definitie van beneficial owner in Suriname als: "de natuurlijke persoon die de uiteindelijke of feitelijke eigendom of zeggenschap heeft over de rechtspersoon, of de persoon voor wiens rekening een transactie wordt uitgevoerd. Het omvat ook de persoon die uiteindelijk feitelijke zeggenschap uitoefent over een rechtspersoon of een juridische constructie."

De Wet Identificatieplicht Dienstverleners bevat een definitie van de Beneficial Owner als volgt: "Beneficial Owner is de natuurlijke persoon die de uiteindelijke of feitelijke eigendom of zeggenschap heeft over de rechtspersoon of de persoon voor wiens rekening een transactie wordt uitgevoerd. Het omvat ook de persoon die uiteindelijk feitelijke zeggenschap uitoefent over een rechtspersoon of een juridische constructie."

In 2020 heeft MvNH opdracht gegeven voor 'Een juridische beoordeling van het institutionele kader voor Beneficial Ownership (BO) in Suriname en advies over de eerste stappen van BO-implementatie', die sinds 30 september 2020 is gepubliceerd. Het rapport is beschikbaar.

Het rapport bevatte aanbevelingen over het volgende:

- a) Een definitie van "Beneficial owner".
- b) De hoogte van de (persoons)gegevens van de openbaarmaking van de Beneficial owners, zoals naam, geboortedatum, nationaliteit, et cetera; en
- c) De instelling of het agentschap die het meest geschikt zou kunnen zijn om informatie over uiteindelijk begunstigten te verzamelen en bij te houden.

Het rapport adviseerde ook verder onderzoek naar de volgende zaken:

- Een gedetailleerd wetgevingsproduct dat voorziet in de wijziging van bestaande wetgeving om de definitie van Beneficial Owner erin op te nemen;
- Een gedetailleerd wetgevingsproduct dat voorziet in de wijziging van de wet op de handelsregisters om de openbaarmaking van Beneficial Owners te vergemakkelijken;
- Een gedetailleerd tijdschema voor de uitvoering van de openbaarmaking van Beneficial Owners en overgangswetgeving in dit verband;
- Bewustmaking van het grote publiek in Suriname van de voordelen van een openbaar register van Beneficial Owners ;
- Verder overleg met alle belanghebbenden om meer steun te krijgen voor een openbaar register van Beneficial Owners in het algemeen, en de wetgevingsproducten en het gedetailleerde tijdschema in het bijzonder.

De MSG heeft op 6 augustus 2021 een verklaring over Beneficial Ownership gepubliceerd. De verklaring bevat een definitie van uiteindelijk begunstigten, stelt een drempel voor uiteindelijk begunstigten (20%) vast en definieert een politiek prominente persoon (PEP/ Politically Exposed Person). De verklaring is beschikbaar⁴⁷.

De MSG stemde ermee in om in haar vierde rapport over 2021 - 2022 een proefproject uit te voeren om de informatie over de uiteindelijk begunstigten van alle multinationale ondernemingen die in Suriname actief zijn, te verzamelen. Bedrijven werd gevraagd om juridische informatie en informatie over uiteindelijk begunstigten te verstrekken op de gegevensverzamelingstemplates voor het rapport over de boekjaren 2021/22. De geretourneerde informatie is opgenomen in bijlage 4 bij dit verslag.

3.11 Infrastructuurvoorzieningen en barterovereenkomsten (EITI-eis 4.3)

EITI-vereiste 4.3 stelt dat moet worden overwogen of er overeenkomsten of reeksen overeenkomsten zijn die betrekking hebben op de levering van goederen en diensten (met inbegrip van leningen, subsidies en infrastructuurwerken), in volledige of gedeeltelijke ruil voor olie-, gas- of mijnbouwexploratie- of productieconcessies of fysieke levering van dergelijke goederen.

Geen van de olie- en gasrapporterende entiteiten rapporteerde tijdens de boekjaren 2021 en 2022 enige infrastructuurvoorziening en barterhandel. Wij begrijpen dat infrastructuurbepalingen en barterovereenkomsten niet van toepassing zijn in de extractieve sector in Suriname. De SHMR en Newmont rapporteerden echter wel infrastructuurvoorzieningen en barterregelingen.

Tabel 33: Infrastructuurvoorzieningen en barter-overeenkomsten 2021 en 2022

Infrastructuurvoorzieningen en barterovereenkomsten		
Bedrijf	2021	2022
	SRD 000	SRD 000
Mining companies		
Rosebel Gold Mines N.V.	0	0
Newmont Suriname LLC	7.814.765	16.498.196
Suralco	0	0
SHMR	246	379
Grassalco	0	0
Total	7.815.011	16.498.575

3.12 Transportopbrengsten (EITI-vereiste 4.4)

EITI-vereiste 4.4 stelt dat "Wanneer de opbrengsten uit het transport van olie, gas en mineralen van materieel belang zijn, van de overheid en staatsbedrijven wordt verwacht dat zij de door overheidsinstanties ontvangen opbrengsten bekendmaken". De EITI-standaard vereist openbaarmaking van details van regelingen in situaties waarin overheidsinstanties en staatsbedrijven betrokken zijn bij het transport van olie, gas en mineralen. Deze gegevens omvatten het (de) vervoerde product(en), route(s) en de relevante bedrijven en overheidsinstanties, inclusief SOE(s), die bij het transport betrokken zijn.

⁴⁷ https://eitisuriname.gov.sr/wp-content/uploads/2021/08/MSG-Definition-BO_final-PS_-RB_-DH-signed-1.pdf

Na onze gesprekken met de overheidsinstanties tijdens de scopingfase, begrijpen we dat opbrengsten uit het transport van mineralen niet van toepassing zijn in de extractieve sector in Suriname.

3.13 Sociale uitgaven en milieubetalingen (EITI-vereiste 6.1)

Maatschappelijke uitgaven in het kader van hun Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) door extractieve bedrijven kunnen vrijwillig of verplicht zijn. Grootschalige mijnbouwbedrijven die betrokken zijn bij de commerciële productie in Suriname hebben zowel gemeenschap gerelateerde als MVO-programma's als integraal onderdeel van hun bedrijfsbeleid. Dit mechanisme stelt de grootschalige mijnbouwbedrijven in staat om iets terug te geven aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn, maar ook aan de Surinaamse samenleving in het algemeen, en zo een impuls te geven aan hun positie als maatschappelijk verantwoord bedrijf.

Specifieke betalingen moeten ook worden gedaan aan specifieke gemeenschappen door de mijnbouwbedrijven, Rosebel en Newmont op basis van hun overeenkomsten. Deze zijn als volgt:

1. Jaarlijkse middelen voor projecten voor het maatschappelijk middenveld; en
2. Kosten voor opleiding.

De uitgaven van deze bedrijven variëren van ontwikkelingsprogramma's/activiteiten tot gemeenschappen van de operaties, infrastructuur en bedrijfsdonaties voor gezondheidszorg en training.

Daarnaast hebben de mijnbouwbedrijven stichtingen zonder winstoogmerk opgericht om toezicht te houden op de uitvoering van overeengekomen sociale en milieuprogramma's.

Zie paragraaf 6.3.2 voor een overzicht van de sociale uitgaven van bedrijven; en bijlage 12 bij dit verslag voor de gedetailleerde uitgaven die door de ondernemingen zijn gerapporteerd.

3.13.1 Suriname Environmental Mining Foundation (SEMiF)

Suriname Environmental and Mining Foundation (SEMiF) is een fonds met als taak het ondersteunen van initiatieven die bijdragen aan de ontwikkeling van natuurlijke hulpbronnen in heel Suriname, op een milieuvriendelijke en verantwoorde manier. Het fonds is opgericht op 27 februari 2008 en is het resultaat van de minerale hulpbronnen overeenkomst tussen Rosebel Gold Mines NV, de Staat Suriname en Grassalco NV.

De doelstellingen van SEMiF zijn geformuleerd als:

- Het bevorderen, ondersteunen en bevorderen van een milieuvriendelijke en verantwoorde ontwikkeling van natuurlijke hulpbronnen in Suriname (inclusief de oprichting van een mineraleninstituut);
- Het verstrekken van beurzen aan Surinaamse burgers in het kader van studies met betrekking tot natuurlijke hulpbronnen;
- Het bieden van ondersteuning en hulp aan ondernemingen van Surinaamse burgers bij hun inspanningen om de ontwikkeling van natuurlijke hulpbronnen te bevorderen;
- Het nemen van alle andere maatregelen ter bevordering van de ontwikkeling van de natuurlijke hulpbronnen in Suriname; en
- Het ter beschikking stellen van middelen uit het vermogen van SEMiF voor specifieke vooraf bepaalde perioden voor de uitvoering van duurzame ontwikkelingsprojecten die onder meer gericht zijn op het bevorderen van de welvaart en het welzijn van de Surinaamse samenleving.

Rosebel draagt 0,25% in goud van haar productie bij aan de SEMiF om haar activiteiten te financieren.

De inkomsten en uitgaven voor SEMiF, zoals weergegeven in de niet-gecontroleerde rekeningen voor 2022, waren:

Tabel 34: Ontvangsten en uitgaven voor SEMiF

Inkomen	US\$
2021	851.391
2022	1.159.817
Totale ontvangsten	2.011.208

Uitgaven	US\$
2021	139.133
2022	236.965
Totale uitgaven	376.098

Meer informatie is te vinden op <https://semif.sr/>.

Een kopie van de rekeningen van de Stichting is opgenomen in Bijlage 13 bij dit Verslag.

Rosebel Community Fund (RCF)

Het Rosebel Community Fund is opgericht door Rosebel Gold Mines NV (RGM) en opgericht op 2 december 2019 om een duurzame toekomst te creëren voor de gemeenschappen rond de Rosebel-operatie in het bijzonder en de Surinaamse gemeenschap in het algemeen.

De leden van de Raad van Bestuur moeten niet minder dan vijf personen en niet meer dan zeven personen tellen en worden benoemd door RGM.

Artikel 3.1 van de statuten van RCF bepaalt dat RGM in 2020 USD 2.5 miljoen aan het Fonds zou betalen; en in 2021 en elk jaar daarna zou RGM 0,25% van haar bruto jaaromzet aan het Fonds storten.

De ontvangsten en uitgaven van het Fonds, zoals blijkt uit de gecontroleerde rekeningen over 2021, waren:

Tabel 35: Ontvangsten en uitgaven van het Fonds

Betaald door RGM	US\$
2020	2.500.000
2021	878.337
2022	1.088.215
Totale inkomsten	4.476.552

Projectgerelateerde uitgaven	US\$
2021	607.302
2022	352.824
Totale projectkosten	960.126

Meer informatie over het Fonds is te vinden op [website](#) van de onderneming.

Een kopie van de rekeningen van de Stichting is opgenomen in Bijlage 14 bij dit Verslag.

3.13.2 Samenwerkingsovereenkomst Newmont LLC en Pamaka Foundation

In juni 2016 heeft Newmont Suriname LLC (tegen die tijd, Suriname Gold Company LLC, Surgold) een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de Pamaka Community. Voorkeursbehandeling voor leden van de Pamaka-gemeenschap als het gaat om banen of het leveren van producten en diensten. Ontwikkelingsprojecten zullen zich richten op drinkwatersystemen, zonne-elektriciteit en watertransportinfrastructuur. Newmont Suriname bouwt nog steeds sterke relaties op met de lokale gemeenschappen, met name de Pamaka's die op de historische gronden van hun voorouders langs de Marowijne-rivier wonen. De samenwerkingsovereenkomst, die in juni 2016 werd ondertekend, biedt een onderling overeengekomen kader tussen NS en de Pamaka Community op basis van respect, gedeelde waarde en open communicatie.

De samenwerkingsovereenkomst omvat processen ter bevordering van preferentiële werkgelegenheid voor leden van de Pamaka-gemeenschap en inkoopmogelijkheden voor lokale Pamaka-bedrijven. Het opzetten van een klachtenprocedure om de communicatie en oplossing van problemen en zorgen van de Pamaka-gemeenschap met betrekking tot Merian te vergemakkelijken en samenwerkingsprocessen met betrekking tot lokale impactmonitoring en het aanpakken van problemen rond kleinschalige mijnwerkers.

3.13.3 Stichting voor gemeenschapsontwikkeling van Newmont Pamaka

Newmont Pamaka Community Development Foundation ('de Stichting') is opgericht op 24 augustus 2016 met als doel het bevorderen van de duurzame ontwikkeling van de Pamaka Community door het financieren van gerelateerde projecten, zoals overeengekomen tussen de Republiek Suriname en Suriname Gold Company LLC ('Surgold'), optredend als Managing Partner van Suriname Gold Project CV en haar rechtsopvolgers ('Newmont Suriname'). Dit omvat onder meer het regelmatig uitvoeren van een behoefteanalyse van de Pamaka-gemeenschap, het identificeren van projecten voor duurzame ontwikkeling, het aangaan van financieringsovereenkomsten met Surgold en andere externe donoren om de bovengenoemde projecten te financieren, het goedkeuren, beheren en periodiek evalueren van de uitgevoerde projecten. De Stichting is een onafhankelijke entiteit die wordt ondersteund door fondsen die jaarlijks worden bijgedragen. De initiatieven van de Stichting zijn gebaseerd op enquêtes die de behoeften van de Pamaka-gemeenschap zullen onderzoeken. Het primaire doel van de Stichting is het faciliteren van een transformatie economische ontwikkelingsagenda in de Pamaka-gemeenschap.

Het bestuur bestaat uit zes leden, te weten twee vertegenwoordigers van de Pamaka Community, twee vertegenwoordigers van de Surinaamse Overheid en twee vertegenwoordigers van Newmont Suriname, die zelfstandig samenwerken om projecten te selecteren en de fondsen van de Stichting te beheren. De Stichting wordt voorgesteld om actief te zijn tijdens de levensduur van de Merian-mijn en omvat ook de periode tijdens de sluiting van de mijn en de ontginningsfase.

Newmont Suriname betaalt de Stichting een bedrag gelijk aan US\$ 1,00 voor elke ons goud die Newmont Suriname in het voorgaande kalenderkwartaal heeft geproduceerd en verkocht uit haar mijnbouwactiviteiten binnen het Merian Right to Exploit, zoals gerapporteerd aan de Regering van Suriname in de verklaringen bij de maandelijkse royaltybetalingen aan de Republiek Suriname.

In het boekjaar 2021 zijn geen bijdragen ontvangen van Newmont Suriname omdat de Stichting niet aan alle voorwaarden voldeed zoals afgesproken in de financieringsovereenkomst.

In het boekjaar 2022 is een totaalbedrag van US\$ 1.563.948 ontvangen van Newmont Suriname. Uit de niet-gecontroleerde rekeningen van de Stichting voor 2021 en 2022 blijkt:

Tabel 36: De niet-gecontroleerde rekeningen van de Stichting voor 2021 en 2022

Betaald door Newmont	SRD
2021	-
2022	35.567.072
Totale inkomsten	35.567.072

Uitgaven	SRD
2021	1.120.591
2022	2.254.933
Totale uitgaven	3.375.524

Meer informatie is te vinden op <https://newmontpamakacdf.com/>.

3.13.4 Staatsolie Foundation

De Staatsolie Foundation is opgericht om de inzet van Staatsolie voor gemeenschapsontwikkeling verder te versterken. De stichting opereert zelfstandig met een eigen bestuur.

De Stichting is opgericht op 25 februari 2009 en beheert de middelen die de Staatsolie Maatschappij Suriname N.V. (Staatsolie) jaarlijks reserveert ter ondersteuning van duurzame projecten ten behoeve van de Surinaamse gemeenschap. De Stichting is opgericht voor onbepaalde tijd.

De Stichting heeft als doel om op een gestructureerde manier invulling te geven aan de bijdrage van Staatsolie aan maatschappelijke ontwikkeling en tracht dit doel te bereiken door:

- Investeren in duurzame ontwikkelingsprojecten in Suriname;
- Samenwerken met andere gelijkgestemde organisaties door het medefinancieren van geselecteerde projecten;
- Het aangaan en onderhouden van nationale en internationale contacten met andere instanties en/of instellingen die de doelstelling van de Stichting onderschrijven;
- Het uitvoeren van alle andere handelingen die verband houden met de doelstelling van de Stichting, voor zover wettelijk toegestaan.
- Elke activiteit die gericht is op het maken van winst is uitgesloten.

Tabel 37: Niet-gecontroleerde rekeningen van de Staatsolie foundation

Betaald door Staatsolie	US\$
2021	223.073
2022	300.499
Totale inkomsten	523.572

Uitgaven	US\$
2021	99.470
2022	224.238

Totale uitgaven	323.708
-----------------	---------

Een kopie van de rekeningen van de Stichting is opgenomen in bijlage 15 bij dit verslag.

3.14 Milieu- en sociale effecten van winningsactiviteiten (EITI-vereiste 6.4)

Het 'Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling in Suriname' (NIMOS) is opgericht in 1998, en gestart met het proces om ontwerp-regelgeving te ontwikkelen (Milieueffectrapportage, beheersing van vervuiling, Milieufonds, etc.). Op 26 juli 2024 werd de Nationale Milieuautoriteit (NMA) officieel gelanceerd door de Minister van Ruimtelijke Ordening en Milieu. Met de oprichting van de NMA ging het Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling in Suriname (NIMOS) de officiële overgangsfase in, die uiteindelijk leidde tot de ontbinding.

Het primaire doel van de Nationale Milieuautoriteit (NMA) is het bevorderen en handhaven van duurzaam milieubeheer in Suriname. De NMA is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Kaderwet Milieu, de coördinatie van het milieubeleid, het toezicht op de naleving van de milieuregelgeving en de zorg ervoor dat ontwikkelingsactiviteiten op een milieuverantwoorde manier worden uitgevoerd. Het fungeert als de centrale autoriteit voor milieubeheer en faciliteert de samenwerking tussen instanties, de betrokkenheid van belanghebbenden en de integratie van milieuoverwegingen in de nationale ontwikkelingsplanning.

Verantwoordelijkheden van de Nationale Milieuautoriteit (NMA):

- a) Het ondersteunen en adviseren van de Minister bij het voeren van een gestructureerde beleidsdialoog met Ministeries, bestuursorganen en agentschappen, andere bestuursorganen en natuurlijke en rechtspersonen, teneinde een effectieve en efficiënte coördinatie van het nationale milieubeleid te waarborgen.
- b) Het ontwikkelen en implementeren van een milieueffectrapportagesysteem (EIA/ environmental impact assessment).
- c) Het formuleren van nationale milieukwaliteitseisen en -normen en het monitoren van de implementatie en naleving ervan.
- d) Het uitoefenen, in samenwerking met Ministeries, administratieve autoriteiten en organen, andere bestuursorganen en natuurlijke en rechtspersonen, op economische activiteiten die verband houden met milieuvervuiling.
- e) Het bevorderen van publieke bewustwording en participatie met betrekking tot de verantwoordelijkheden van de NMA, in samenwerking met verschillende Ministeries, andere bestuursorganen en natuurlijke en rechtspersonen.
- f) Zorgen voor de toepassing van het beginsel van Free, Prior and Informed Consent (FPIC/ vrije, voorafgaande en geïnformeerde toestemming) in besluitvormingsprocessen die van invloed zijn op de woon- en woongebieden van inheemse en tribale volkeren (<https://www.nmasuriname.org/taken>).

De regering van Suriname heeft, in sommige gevallen in samenwerking met andere actoren en partners, van tijd tot tijd acties ondernomen en activiteiten uitgevoerd die gericht waren op het reguleren van illegale activiteiten in de kleinschalige goud extractieve sector en het verbeteren van de bescherming van het milieu. Een van de belangrijke aandachtsgebieden van de regering is het beëindigen van het gebruik van kwik in de kleinschalige goud extractieve sector. In 2018 heeft DNA de ratificatie van het 'Minamata-verdrag inzake kwik' goedgekeurd.

Enkele van deze activiteiten zijn:

- het Project voor Artisanal and Small-Scale Gold mining (ASGM/Ambachtelijke en Kleinschalige Goudwinning), National Action Plan (NAP/ Nationaal Actieplan) voor Suriname met de partners: Regering van Suriname (NIMOS), United Nations Development Program (UNDP/ Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties) en het Global Environment Facility Trust Fund (GEF Trust Fund), Global Environment Facility - Least Developed Countries Fund (GEF LDCF) en Global Environment Facility - Special Climate Change Fund (GEF SCCF).

De duur van het project is 2 jaar, beginnend in november 2017, en de verwachte kosten bedragen US \$ 500.000. Het verwachte resultaat zijn inclusieve en duurzame oplossingen voor het behoud, het herstel en het gebruik van ecosystemen en natuurlijke hulpbronnen (Een duurzaam en veerkrachtig Caribisch gebied).

- Het project over het verminderen van het gebruik en de afgifte van kwik door ambachtelijke en kleinschalige goudzoekers in Suriname met de partners (de regering van de Verenigde Staten en de Artisanal Gold Council) is in september 2016 gestart en gefinancierd door de regering van de Verenigde Staten.

Door een gebrek aan wetgeving op het gebied van milieubescherming denkt Suriname na over internationaal geaccepteerde verdragen, voorschriften en praktijken voor zijn mijnbouwactiviteiten.

Vanwege het bovenstaande, en om het regenwoud en stammen enz. te beschermen, is milieubescherming van het grootste belang geworden, vooral in de context van duurzame en verantwoorde mijnbouw. Er zijn ontwikkelingen gaande in de richting van de voorbereiding van milieuthema's, evenals paragrafen die in het ontwerp van mijnbouwwet moeten worden ingevoegd. Bij gebrek aan formeel milieurecht zijn er algemene bepalingen met betrekking tot het milieu opgenomen in de verschillende mineralenovereenkomsten, de PSC en in de grondwet.

Mijnbouwbedrijven moeten zich houden aan internationaal vastgestelde regels en wetten bij het uitvoeren van activiteiten in Suriname, waarvan sommige zijn ingebed in de ISO 14001-certificering. Het milieukader is vastgesteld door middel van SB 2020 nr. 97 van 7 mei 2020, waarin regels voor duurzaam milieubeheer worden uiteengezet en de wettelijke basis wordt geboden voor de oprichting van de Nationale Milieuautoriteit⁴⁸. Dit kader werd later gewijzigd door SB 2024 nr. 56 van 21 mei 2024 om de bepalingen ervan te versterken en bij te werken.

3.15 Verkoop van het aandeel van de staat in de productie of andere in natura geïnde opbrengsten (EITI-vereiste 4.2)

De staat heeft geen directe belangen in de productie van olie, gas of mineralen en int geen inkomsten in natura.

Er zijn overdrachten in natura van producten van en naar staatsondernemingen:

- Grassalco ontvangt een royalty in natura van 2,25% van RGM
- Staatsolie levert olie aan Energie Bedrijven Suriname in ruil voor elektriciteit

In de stroomafnameovereenkomst tussen Rosebel en Energie Bedrijven Suriname is de prijs die Rosebel betaalt voor elektriciteit gekoppeld aan de goudprijs; sinds 2015 wordt de betaling door Rosebel rechtstreeks overgemaakt naar de rekening van EBS.

3.16 Subnationale betalingen (EITI-vereiste 4.6)

In overeenstemming met vereiste 4.6 van de EITI-norm 2023 stelt de Multi-stakeholdergroep vast of rechtstreekse betalingen, binnen het kader van de overeengekomen uitkeringsstromen, van bedrijven aan sub nationale overheidsinstanties van materieel belang zijn. Indien van materieel belang is de Multi-stakeholdergroep verplicht ervoor te zorgen dat betalingen van ondernemingen aan sub nationale overheidsinstanties en de ontvangst van deze betalingen openbaar worden gemaakt.

Na onze gesprekken met de overheidsinstanties tijdens de scopingfase, begrijpen we dat de sub nationale betalingen niet van toepassing zijn op de extractieve sector in Suriname.

⁴⁸ <https://www.dna.sr/wetgeving/surinaamse-wetten/wetten-na-2005/milieu-raamwet/>

3.17 Sub nationale overdrachten (EITI-vereiste 5.2)

In overeenstemming met vereiste 5.2 van de EITI-standaard van 2019 is de Multi-stakeholdergroep verplicht ervoor te zorgen dat materiële overdrachten openbaar worden gemaakt, wanneer overdrachten tussen nationale en sub nationale overheidsentiteiten verband houden met inkomsten die worden gegenereerd door de extractieve industrieën en worden opgelegd door een nationale grondwet, statuut of ander mechanisme voor het delen van inkomsten.

Spaar- en Stabilisatiefonds Suriname

Op 31 december 2024 heeft ZE President Chandrikapersad Santokhi de wijzigingen van de Wet op het Spaar- en Stabilisatiefonds en de Wet op het beheer van de overheidsfinanciën aangenomen, na de goedkeuring ervan door het parlement op 30 december 2024.

1. Die wetgeving maakt deel uit van de hervormingsinspanningen van de regering van Suriname om het fiscale kader van de republiek te versterken. Versterking van dit institutionele kader zal de impact van de volatiliteit van minerale hulpbronnen - met inbegrip van nieuwe offshore-olie - op het begrotingsbeleid verminderen.

Er zijn twee onderling samenhangende regels voor de begrotingsdiscipline vastgesteld: a) een begrotingsanker voor de middellange termijn in de vorm van een indicatieve limiet voor de overheidsschuld (na aftrek van financiële activa in het Stabilisatie- en Spaarfonds Suriname aan het einde van een periode van vijf jaar; b) een reeks jaarlijkse maxima voor de primaire uitgaven in de begroting.

Die onderling verbonden begrotingsregels zullen het mogelijk maken om:

- i. Het voorkomen van initiële stijgingen van de uitgaven voorafgaand aan de offshore olieproductie, wat zou resulteren in meer leningen en hogere schulden;
 - ii. Vermijd een procyclisch begrotingsbeleid, waarbij veranderingen in de opbrengsten leiden tot veranderingen in de uitgaven, waardoor de overheidsfinanciën en de economie worden gedestabiliseerd;
 - iii. Financiële buffers op te bouwen om de daling van de mineraalprijzen en de inkomsten uit mineralen te helpen beheersen;
 - iv. Bewaar een deel van de nieuwe offshore olie gerelateerde inkomsten voor toekomstige generaties.
2. Bovendien heeft de Republiek de Wet op het Spaar- en Stabilisatiefonds gewijzigd zoals overeengekomen met de obligatiehouders. De Republiek had zich er in de voorwaarden van de herstructureringsdocumentatie uitdrukkelijk toe verbonden om de wet op het spaar- en stabilisatiefonds uiterlijk op 31 december 2024 te wijzigen om de nakoming van bepaalde specifieke verplichtingen met betrekking tot de aan olie gekoppelde effecten (waardeherstelinstrument) na die tijd te vergemakkelijken (d.w.z. de offshore storting van royalty-opbrengsten en de toekenning van de springing security over de offshore royalty-opbrengstenrekening).

De Minister van Financiën en Planning, Stanley Raghoebarsing, gaf aan dat "de goedkeuring van dergelijke wetgeving een belangrijke stap is in de versterking van het institutionele kader voor het voeren van een goed fiscaal beleid. Deze wetten en instrumenten maken deel uit van een alomvattend wetgevend en institutioneel kader om de opbrengsten uit mineralen (of mijnbouw) optimaal te beheren."

De nieuwe Wet op de Rijksrekeningen van 2024 introduceert formele bepalingen met betrekking tot het Spaar- en Stabilisatiefonds Suriname (SSFS) en verankert het voor het eerst in nationale wetgeving. De wet definieert het doel van het Fonds, stelt wettelijk bindende regels vast voor stortingen en opnames - beperkt tot de limieten van de goedgekeurde nationale begroting - en schrijft een door de overheid goedgekeurde investeringsstrategie voor. Deze maatregelen zijn bedoeld om de begrotingsdiscipline te bevorderen, een verantwoord en duurzaam gebruik van de inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen te waarborgen en de economie te beschermen tegen externe schokken. Door

de transparantie te vergroten en op regels gebaseerd bestuur af te dwingen, ondersteunt de SSFS economische stabiliteit op lange termijn voor toekomstige generaties.

Het fonds heeft de intentie om:

1. De middelen die ter beschikking van de overheid worden gesteld voor de financiering van uitgaven stabiliseren om de gevolgen van macro-economische volatiliteit te beperken door het niveau van de overheidsinkomsten te beschermen in tijden van lagere opbrengsten uit de mijnbouwsector;
2. Genereren van een alternatieve opbrengstenstroom om de overheidsopbrengsten te diversifiëren en waar nodig aan te vullen; en
3. Genereer inkomsten voor toekomstige generaties door te sparen uit de mijnbouwinkomsten van de staat.

In de wet is bepaald dat het fonds als volgt wordt beheerd:

1. De Raad van Bestuur, de Raad, is verantwoordelijk voor het geven van leiding aan het Fonds en voor het bereiken van de doelstellingen van het Fonds en handelt strikt in het belang van het Fonds.
2. De Raad wordt vertegenwoordigd door de Regering wordt benoemd en bestaat uit 5 (vijf) leden, te weten:
 - a. De voorzitter op voordracht van de regering;
 - b. Een lid benoemd op voordracht van de Minister;
 - c. Een lid benoemd op voordracht van de vakbeweging;
 - d. Een lid dat op voordracht van het bedrijfsleven wordt aangewezen;
 - e. Een lid dat wordt benoemd op voordracht van de president door de Bank.

Het bestuur van het Fonds, ondersteund door een Beleggingsadviescommissie, stelt een beleggingsstrategie voor het Fonds op en legt deze ter goedkeuring voor aan de Minister.

Het Fonds zal de inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen ontvangen die aan de Staat toekomen, met inbegrip van alle huidige en toekomstige inkomsten van de Staat uit de winning en verwerking van niet-hernieuwbare grondstoffen, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, directe belastingen, dividenden en royalty's die worden betaald door ondernemingen die een bedrijfsspecifieke mijnbouwovereenkomst met de Staat hebben gesloten en die actief zijn in de winning en verwerking van goud en aanverwante metalen; aardolie, bauxiet en andere niet-hernieuwbare grondstoffen.

Onttrekkingen uit het Fonds worden voor elk jaar goedgekeurd door De Nationale Assemblée als onderdeel van de goedkeuring van de begroting.

3.18 Quasi-fiscale uitgaven (EITI-eis 6.2)

EITI-vereiste 6.2 stelt dat: "Wanneer staatsparticipatie in de extractieve industrieën aanleiding geeft tot materiële opbrengsten betalingen, moeten uitvoerende landen informatie van staatsbedrijven over hun quasi-fiscale uitgaven opnemen. De Multi-stakeholdergroep moet een rapportageproces ontwikkelen met het oog op het bereiken van een niveau van transparantie dat in verhouding staat tot andere betalingen en inkomstenstromen, en moet dochterondernemingen en joint ventures van staatsondernemingen omvatten.

Quasi-fiscale uitgaven omvatten regelingen waarbij staatsbedrijven sociale overheidsuitgaven doen, zoals betalingen voor sociale diensten, openbare infrastructuur, brandstofsubsidies en nationale schuldaflossing, enz. buiten het nationale begrotingsproces om. Uitvoerende landen en groepen van belanghebbenden met meerdere belanghebbenden willen mogelijk rekening houden met de definitie van het IMF van quasi-fiscale uitgaven bij de beoordeling of uitgaven als quasi-fiscaal worden beschouwd."

EITI-SR MSG stemde ermee in om informatie over de quasi-fiscale uitgaven die in het boekjaar 2021 en 2022 zijn gedaan, op te nemen door middel van openbaarmaking door overheidsinstanties en staatsbedrijven.

De status van de stroomafnameovereenkomst, waarbij olie wordt gebruikt om elektriciteit te betalen, kan worden beschouwd als een quasi-fiscale uitgave. De MSG zou dit gebied in meer detail moeten beschouwen voor toekomstige rapporten, met het oog op de volgende opnamen:

- De hoeveelheden olie en andere materialen die door Staatsolie aan het elektriciteitsbedrijf zijn geleverd
- De hoeveelheid elektriciteit die door het elektriciteitsbedrijf aan Staatsolie wordt geleverd
- Het prijsbeleid voor de verkoop van olie en elektriciteit tussen Staatsolie en het elektriciteitsbedrijf
- Eventuele take or pay-bepalingen in de stroomafnameovereenkomst
- De kosten van olie en andere materialen die door Staatsolie aan het elektriciteitsbedrijf worden geleverd
- De kosten van elektriciteit die door het elektriciteitsbedrijf aan Staatsolie wordt geleverd
- De auditprocedures die van toepassing zijn om de overdrachten te bevestigen en waarderingen voor dergelijke overdrachten

De door Staatsolie opgestelde en door MvFP ondertekende verrekening fiche bevat de financiële verrekening tussen de ondernemingen (zie bijlage 8 bij dit verslag).

Geen van de rapporterende entiteiten rapporteerde quasi-fiscale uitgaven tijdens de begrotingsjaren 2021 en 2022 tijdens het EITI-rapportageproces. Het jaarverslag van Staatsolie met details over de uitgaven van het bedrijf is echter openbaar beschikbaar.

3.19 Toegankelijkheid voor het publiek (voorschrift 6.4.b)

EITI-vereiste 6.1(b) stelt dat "Uitvoerende landen en rapporterende bedrijven verplicht zijn ervoor te zorgen dat openbare milieu-, sociale en gendereffect beoordelingen, monitoringrapporten, vergunningen en licenties die wettelijk of contractueel verplicht zijn, in de praktijk openbaar toegankelijk zijn."

De volgende entiteiten rapporteerden een link naar hun meest recente informatie over ESG en impact. (bijv. jaarverslag, duurzaamheidsverslag, milieuverklaring, enz.).

- Newmont
- Alcoa
- KE Suriname (Shell)
- Kosmos
- Totaal
- Staatsolie
- Rosebel Goudmijnen

3.20 Exploratieactiviteiten (EITI-vereiste 3.1)

De EITI-vereiste 3.1 stelt: "Uitvoerende landen zijn verplicht een overzicht van de extractieve industrieën bekend te maken, inclusief alle belangrijke exploratieactiviteiten. Uitvoerende landen en bedrijven worden aangemoedigd om gegevens over bewezen economische olie-, gas- of minerale reserves openbaar te maken, indien beschikbaar."

Het doel van deze vereiste is ervoor te zorgen dat het publiek toegang heeft tot een overzicht van de extractieve sector in het land en het potentieel ervan, met inbegrip van recente, lopende en geplande belangrijke exploratieactiviteiten.

3.21 Productiegegevens (EITI-vereiste 3.2)

3.21.1 Productiegegevens Mijnbouwsector

De Centrale Bank van Suriname rapporteert de volgende goudproductiecijfers.

Tabel 38: Productiegegevens goud

Periode	Productie van goud (kg) 2021*	Productie van goud (kg) 2022**
Rosebel Gold Mines N.V	5.035	7.016
Newmont Suriname LLC	13.597	12.536
SHMR	14.323	14.024
Total	32.955	33.577

* Bron: Centrale Bank van Suriname⁴⁹

** Bron: Centrale Bank van Suriname⁵⁰

Royalty's die worden geheven op export buiten RGM en NS worden door MvFP gerapporteerd op basis van bankafschriften van de Treasury Single Account van het Ministerie van Financiën die bij de CBvS worden bijgehouden.

3.21.2 Productiegegevens Olie- en Gassector

Upstream (Stroomopwaarts)

In 2017 bedroeg de gemiddelde boekingsprijs per vat US\$ 47 vergeleken met US\$ 32 in 2016, een stijging van 47%. De bruto-omzet bedroeg US\$ 434 miljoen, vergeleken met US\$ 358 miljoen in 2016. In 2017 hebben de fabriek van Josie en TA 58 bijgedragen aan de productie van ruwe olie.

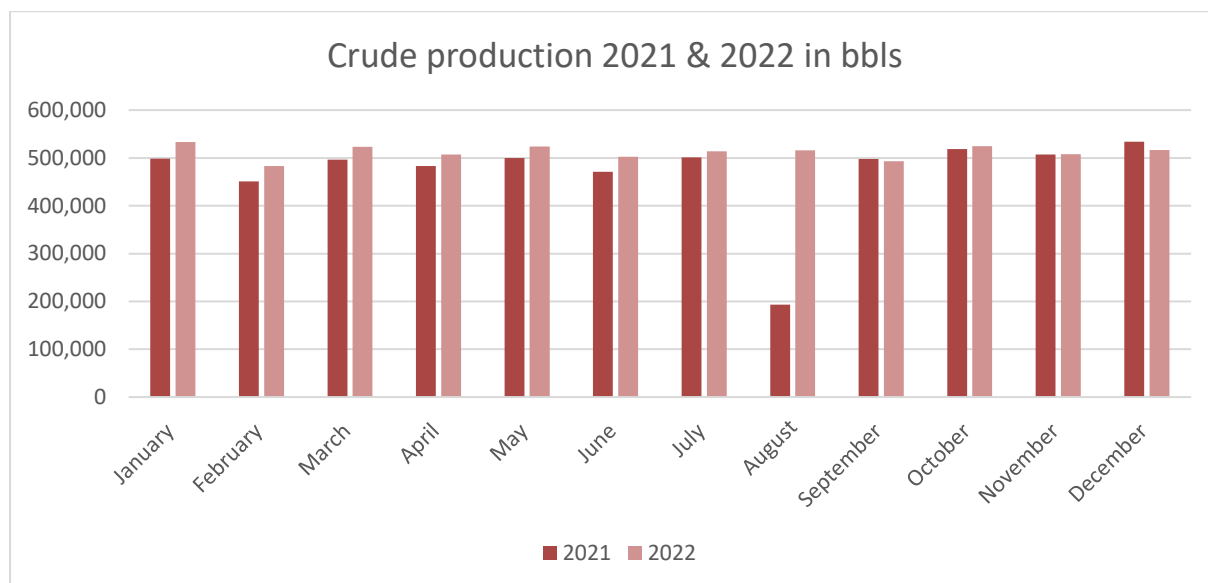
Tabel 39: Productie ruwe olie 2021 en 2022 (bron Staatsolie)

	Jossie + TA-58 PRODUCTIE	
	Totaal	
Maand	2021	2022
January	498.148	533.406
February	451.186	483.053
March	496.192	522.949
April	483.330	507.095
May	499.866	523.687
June	471.108	502.709
July	501.148	513.590
August	193.155	515.584
September	497.871	493.188
October	518.420	524.664
November	507.112	507.758
December	533.865	516.367
Totaal	5.651.401	6.144.050

⁴⁹ https://www.cbvs.sr/images/content/2024/DME2024/GoudAnalyse/Goudanalyse_2021_secured.pdf

⁵⁰ https://www.cbvs.sr/images/content/2024/DME2024/GoudAnalyse/Goudanalyse_2022_secured.pdf

Tabel 40: Grafiek Ruwe productie Staatsolie (bron: Staatsolie)

3.22 Gegevens exporteren (EITI-vereiste 3.3)

3.22.1 Exportdata Mining Sector

Het volgende is een uitsplitsing van geëxporteerd goud in 2021 en 2022 zoals gepresenteerd door CBvS.

Tabel 40: Exportgegevens Goud

Periode	2021*		2022**	
	Export (kg)	Export Waarde (US\$m)	Export (kg)	Export Waarde (US\$m)
Rosebel Gold Mines N.V	4.832	277	7.026	405
Newmont Suriname LLC	13.507	780	12.522	725
SHMR	13.641	735	13.692	724
Total	31.980	1.792	33.240	1.854

* Bron: Centrale Bank van Suriname⁵¹

** Bron: Centrale Bank van Suriname⁵²

Neem informatie op over de export van de mijnbouw- en olie- en gassector in absolute termen en als percentage van de totale export.

3.22.2 Exportgegevens Olie- en gassector

De activiteiten van Staatsolie betreffen zowel upstream activiteiten als downstream activiteiten die worden uitgevoerd door de ruwe olieraffinaderij die is geïntegreerd in de onderneming Staatsolie.

⁵¹ https://www.cbvs.sr/images/content/2024/DME2024/GoudAnalyse/Goudanalyse_2021_secured.pdf

⁵² https://www.cbvs.sr/images/content/2024/DME2024/GoudAnalyse/Goudanalyse_2022_secured.pdf

De onderstaande tabel heeft alleen betrekking op de export van Staatsolie en exclusief dochterondernemingen.

Tabel 41: Staatsolie Export productvolume en waarde 2021 en 2022 (Bron: Staatsolie)

	2021		2022	
	Bbls	US\$	Bbls	US\$
Gasoline/Diesel/Fuel oil/Bitumen	2.615.958	202.473.006	2.972.386	344.873.663

3.23 Green house Gas Emissions (voorschrift 3.4)

EITI-vereiste 3.4 stelt dat "Bedrijven worden aangemoedigd om de uitstoot van broeikasgassen (GHG/Green House gas) bekend te maken in overeenstemming met bestaande toonaangevende openbaarmakingsnormen. Waar mogelijk worden de Multi- Stakeholdergroep aangemoedigd om uitgesplitste openbaarmakingen op te vragen."

De volgende entiteiten rapporteerden een link naar hun meest recente informatie over Environmental, Social en Governance (ESG) en impact. (bijv. jaarverslag, duurzaamheidsverslag, milieuverklaring, enz.).

- Newmont
- Alcoa
- KE Suriname (Shell)
- Kosmos
- Total
- Staatsolie
- Rosebel Gold Mines

3.24 Projectkosten (EITI-vereiste 4.10)

EITI-vereiste 3.4 stelt dat:

- a) Uitvoerende landen zijn verplicht om overheidsbeleid en -praktijken bekend te maken voor het monitoren van de kosten van olie-, gas- en mijnbouwprojecten en het beheren van risico's op inkomstenverlies.
Dit omvat de openbaarmaking van relevante wetten, voorschriften en beleid, evenals maatregelen die worden genomen om de kosten te bewaken.
- b) Van de uitvoerende landen wordt verwacht dat zij definitieve kosten- en belastingcontroleverslagen of samenvattingen van die verslagen openbaar maken, met inbegrip van kosten die als niet-terug vorderbaar worden beschouwd en kosten die als niet-aftrekbaar worden beschouwd en eventuele extra inkomsten die als gevolg daarvan moeten worden geïnd.
- c) Bedrijven en uitvoerende landen worden aangemoedigd om gedeclareerde kosten openbaar te maken, uitgesplitst naar project en naar kosten in verband met operationele en kapitaaluitgaven. In het verslagjaar opgevoerde operationele uitgaven kunnen ook de afschrijving of amortisatie bevatten van kosten die in voorgaande jaren zijn gemaakt. Bedrijven en uitvoerende landen worden aangemoedigd om de kosten die sinds de start van het project zijn gemaakt, bekend te maken.

Informatie over de projectkosten is opgevraagd bij de MSG, maar niet ontvangen.

4 Bepaling van de reikwijdte en reconciliatiemethodologie

4.1 In scope stromen

4.1.1 Stromen die moeten worden gereconcilieerd

Tijdens de scopingfase hebben we de toepasselijke wetgeving en afspraken onder de loep genomen en hebben we overleg gepleegd met overheidsinstanties die betalingsstromen uit de extractieve sectoren ontvangen. MvFP liet ons weten dat alle betalingen aan de overheid op haar rekeningen werden gestort. Ook andere belanghebbenden werden geraadpleegd om na te gaan welke andere stromen in aanmerking moesten worden genomen (bv. betalingen aan/van SOEs) en om de stromen in natura vast te leggen. De EITI-SR MSG stemde ermee in om de volgende betalingsstromen op te nemen in de reconciliatiescope zonder enige materialiteitsdrempel toe te passen:

Tabel 42: Betalingsstromen

Ref.	Soort betaling/opbrengsten
Betalingsstromen in contanten of in natura	
Ministerie van Financiën (MvFP)	
1.1	Concessievergoedingen (Mijnbouwbesluit E-58 SB 1986/28)
1.2	Opsporingsvergoedingen jaarlijks (Mijnbouwbesluit (1986))
1.3	Exploatievergoeding jaarlijks (Mijnbouwbesluit (1986))
1.4	Vergoeding Steengroeve bouwstoffen (Besluit mijnbouw (1986))
1.5	Aanvraagkosten (Mijnbouwbesluit (1986))
1.6	Inkomstenbelasting (Wet op de inkomstenbelasting 1922 G.B. 1921 nr. 112, waarnemend G.B. 1960, nr. 84, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2016)
1.7	Omzetbelasting (Wet op de omzetbelasting S.B. 1997/83, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2013/117)
1.8	Contante dividenden
1.9	Dividendbelasting (Wet op de dividendbelasting G.B. 1973 nr. 8)
1.1	Loonbelasting & OP-premie (AOV) (Wet loonheffingen en Wet sociale zekerheidspremie (oudedagsvoorziening/AOV))
1.11	Royalty's (Mineralenovereenkomst 1994/22 (SB 2005/52), Mineralenovereenkomsten 'Merian-project 2013'/SB 2013/162 en Staatsbesluit Royalty Kleine mijnbouw goud en bouwmaterialen)
1.12	Royalty's in natura (Mineralenovereenkomst 1994/22 (SB 2005/52), Mineralenovereenkomsten 'Merian-project 2013'/SB 2013/162 en Staatsbesluit Royalty Kleine mijnbouw goud en bouwmaterialen)
1.13	Invoerrechten (Wet Tarief van Rechten bij invoer 1996 /S.B. 1995/111)
1.14	Toestemming en statistiekrechten (Wet op het statistiekrecht GB 1973/9 en wijzigingen SB 1964/60 en SB 2008/28)
1.15	Belastingen op huurwaarde
1.16	Canon/ pacht of grondhuur (Mijnbouwdecreet E-58 SB 1986/28)
1.17	Alle andere betalingen (handtekeningbonus, biedkosten, boetes, petroleumheffing)
Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (MvNH)	
2.1	Concessievergoedingen (Mijnbouwbesluit E-58 SB 1986/28)
2.2	Opsporingsvergoedingen jaarlijks (Mijnbouwbesluit E-58 SB 1986/28)
2.3	Exploatievergoedingen jaarlijks (Mijnbouwbesluit E-58 SB 1986/28)
2.4	Tarieven Steengroeve bouwstoffen (Mijnbouwbesluit E-58 SB 1986/28)
2.5	Aanvraagkosten (Mijnbouwbesluit E-58 SB 1986/28)

Ref.	Soort betaling/opbrengsten
2.6	Royalty's (Mineralenovereenkomst 1994/22 (SB 2005/52), Mineralenovereenkomsten 'Merian-project 2013'/SB 2013/162 en Staatsbesluit Royalty Kleine mijnbouw goud en bouwmaterialen)
2.7	Royalty's in natura (Mineralenovereenkomst 1994/22 (SB 2005/52), Mineralenovereenkomsten 'Merian-project 2013'/SB 2013/162 en Staatsbesluit Royalty Kleine mijnbouw goud en bouwmaterialen)
2.8	Canon/ pacht of grondhuur (mijnbouwdecreet E-58 SB 1986/28)
2.9	Alle andere betalingen (handtekeningbonussen, biedkosten, boetes, petroleumheffingen)
Andere betalingen aan het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (MvNH) op basis van een mineralenovereenkomst	
3.1	Transferkosten
3.2	Bepalingen inzake stopzetting
3.3	Jaarlijkse administratieve kosten
3.4	Opleiding
3.5	R&D
3.6	Productiebonus
3.7	Technische assistentie
3.8	Beurzen
3.9	P.S.C. Holdingkosten
3.1	Alle andere betalingen
State Owned Entities (Staatsbedrijven)	
5.1	Producten in natura
5.2	Ontvangsten van olie-, gas- en mijnbouwbedrijven (bijv. winstdeling van JV's, handtekeningbonussen, verhuur, enz.)
5.3	Overmakingen van overheidsinstanties (bv. cash calls)
5.4	Details van aan de overheid verschuldigde bedragen verrekend door verrekening
5.5	Betalingen aan Staatsolie (bijv. contractprestatiegaranties (verschuldigd door bedrijven aan Staatsolie); tekenbonus; overige)

4.1.2 Stromen die alleen door de uitbetalende entiteit moeten worden gedeclareerd

De MSG besloot bepaalde stromen alleen op te nemen in een verklaring van de uitbetalende entiteit:

Tabel 43: Eenzijdige openbaarmaking door ondernemingen

Social expenditure	
11.1	Verplichte sociale uitgaven
11.2	Discretionaire sociale uitgaven
Environmental expenditure	
12.1	Verplichte milieu-uitgaven
12.2	Discretionaire milieu-uitgaven
Infrastructure provisions and Barter arrangements	
13	Waarde van de uitkeringsstroom tijdens het boekjaar
Quasi fiscal expenditure	
14	Waarde van de uitkeringsstroom tijdens het boekjaar

4.1.2.1 Maatschappelijke uitgaven van extractieve bedrijven (EITI-eis 6.1.a)

Sociale uitgaven - in natura of in geld - zijn een vorm van bijdrage van bedrijven met als doel sociale doelen te ondersteunen. In sommige gevallen zijn deze sociale uitgaven gebaseerd op wettelijke of contractuele verplichtingen. In andere gevallen leveren bedrijven vrijwillige sociale bijdragen.

In de [EITI-woordenlijst](#) wordt uitgelegd wat wordt bedoeld met sociale uitgaven:

"Bijdragen van extractieve bedrijven aan regionale of lokale overheden, gemeenschappen, NGO's of andere derden in de gebieden waar zij actief zijn. Deze bijdragen komen boven op de belastingen die worden geheven door centrale, regionale en lokale overheden. Sociale uitgaven kunnen verschillende vormen aannemen en kunnen betrekking hebben op contante betalingen zoals donaties, subsidies of andere soorten geldoverdrachten, de overdracht van activa zoals de aanleg van wegen of scholen, of het verlenen van diensten zoals opleiding en gezondheidszorg. In sommige gevallen zijn deze sociale uitgaven gebaseerd op wettelijke of contractuele verplichtingen. In andere gevallen leveren bedrijven vrijwillige sociale bijdragen. Deze transacties kunnen ook wel 'Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen', 'sociale uitkeringen' of 'sociale investeringen' worden genoemd."

Particuliere beveiligingsondernemingen kunnen bepalen dat een jaarlijks bedrag wordt gebruikt voor de financiering van milieu- en sociale projecten in Suriname en dat niet-bestede bedragen worden overgedragen voor uitgaven in toekomstige jaren. Het geld zal niet noodzakelijkerwijs aan de overheid worden betaald, maar kan worden uitgegeven via een rechtstreeks contract tussen de oliemaatschappij en de begunstigde aannemer.

Vereiste 6.1 stelt dat: 'Wanneer materiële betalingen door bedrijven aan de overheid met betrekking tot het milieu worden opgelegd door wet- en regelgeving of contracten die van toepassing zijn op de extractieve investeringen, moeten dergelijke betalingen openbaar worden gemaakt.'

De EITI-SR MSG stemde ermee in om zowel verplichte als discretionaire sociale uitgaven in het toepassingsgebied op te nemen door middel van eenzijdige openbaarmaking door bedrijven zonder enige materialiteitsdrempel toe te passen. De door de rapporterende entiteiten openbaar gemaakte bedragen zijn weergegeven in afdeling 6.

Er werden geen stromen voor milieu-uitgaven gerapporteerd.

4.1.2.2 Milieu-uitgaven van extractieve bedrijven (voorschrift 6.1.b en 6.1.c)

EITI-vereiste 6.1.b stelt dat: "Wanneer materiële betalingen van bedrijven aan de overheid met betrekking tot het milieu worden opgelegd door wet- en regelgeving of contracten die van toepassing zijn op de extractieve investeringen, moeten dergelijke betalingen openbaar worden gemaakt."

Wat betreft verplichte milieu-uitgaven kunnen sommige PSC's bepalen dat een jaarlijks bedrag wordt gebruikt voor de financiering van milieu- en sociale projecten in Suriname, en dat elk niet-bestede bedrag wordt doorgeschoven naar toekomstige uitgaven. Het geld wordt niet noodzakelijkerwijs aan de overheid betaald, maar kan worden uitgebreid via een rechtstreeks contract tussen de oliemaatschappij en de begunstigde of aannemer.

MvNH heeft gezegd dat voor zover zij weten, dergelijke projecten in 2022 niet zijn uitgevoerd (zie ook hierboven, paragraaf 5.1.1.1).

De EITI-SR MSG stemde ermee in om zowel verplichte als discretionaire milieu-uitgaven in het toepassingsgebied op te nemen door middel van eenzijdige openbaarmaking door bedrijven zonder enige materialiteitsdrempel toe te passen.

4.1.2.3 Infrastructuurvoorzieningen en barterovereenkomsten (EITI-eis 4.3)

Rosebel vereffent royalty's aan Grassalco in natura.

Rosebel-royalty's verschuldigd aan MvFP worden behandeld als onderpand voor een staatslening.

Rosebel draagt 0,25% in goud van haar productie bij aan de SEMIF om haar activiteiten te financieren.

4.1.3 Andere stromen

4.1.3.1 Verdeling van de opbrengsten

EITI-vereiste 5.1 stelt dat:

"De uitvoerende landen zijn verplicht een beschrijving van de verdeling van de opbrengsten uit de extractieve industrieën openbaar te maken.

De uitvoerende landen moeten aangeven welke opbrengsten uit de extractieve industrie, contant of in natura, in de nationale begroting worden opgenomen. Wanneer opbrengsten niet in de nationale begroting worden opgenomen, moeten de toewijzing en de waarde van elke opbrengstenstroom worden toegelicht, waarbij indien van toepassing links worden gegeven naar relevante financiële verslagen (bv. staatsinvesterings- en ontwikkelingsfondsen, sub nationale overheden, staatsbedrijven en andere entiteiten buiten de begroting).

EITI-SR MSG is overeengekomen om een beschrijving op te nemen van de verdeling van opbrengsten uit extractieve bedrijven. Dit gebeurt via eenzijdige openbaarmaking door overheidsinstanties die specifiek opbrengsten innen uit de mijnbouw- en olie- en gasectoren, en dit valt binnen de reikwijdte.

4.1.3.2 Sub nationale betalingen (EITI-vereiste 4.6)

De EITI-standaard stelt: 'Het is vereist dat de MSG vaststelt of directe betalingen, binnen het kader van de overeengekomen uitkeringsstromen, van bedrijven aan sub nationale overheidsentiteiten materieel zijn. Indien van materieel belang is de MSG verplicht ervoor te zorgen dat betalingen van ondernemingen aan sub nationale overheidsinstanties en de ontvangst van deze betalingen openbaar worden gemaakt.'

De EITI-SR MSG besloot sub nationale betalingen op te nemen door middel van eenzijdige openbaarmaking door bedrijven.

4.1.3.3 Sub nationale overdrachten (EITI-vereiste 5.2)

In de EITI-norm staat: "Wanneer overdrachten tussen nationale en sub nationale overheidsentiteiten verband houden met opbrengsten die worden gegenereerd door de extractieve industrieën en worden opgelegd door een nationale grondwet, wet of ander mechanisme voor het delen van opbrengsten, is de Multi-stakeholdergroep verplicht ervoor te zorgen dat materiële overdrachten openbaar worden gemaakt. De uitvoerende landen moeten de eventuele formule voor de verdeling van de opbrengsten openbaar maken, alsook eventuele discrepanties tussen het bedrag van de overdracht dat is berekend volgens de relevante formule voor de verdeling van de opbrengsten en het werkelijke bedrag dat tussen de centrale overheid en elke relevante sub nationale entiteit is overgedragen."

De EITI-SR MSG stemde ermee in om gegevens over sub nationale overdrachten die tijdens het boekjaar 2021 en 2022 hebben plaatsgevonden, in het verslag op te nemen door middel van openbaarmaking door overheidsinstanties en sub nationale entiteiten.

4.1.3.4 Quasi-fiscale uitgaven (EITI-eis 6.2)

EITI-vereiste 6.2 stelt dat: "Wanneer staatsparticipatie in de extractieve industrieën aanleiding geeft tot materiële opbrengstenbetalingen, moeten uitvoerende landen informatie van staatsbedrijven over hun quasi-fiscale uitgaven opnemen. De Multi-stakeholdergroep moet een rapportageproces ontwikkelen met het oog op het bereiken van een niveau van transparantie dat in verhouding staat tot andere betalingen en opbrengstenstromen, en moet dochterondernemingen en joint ventures van staatsondernemingen omvatten.

Quasi-fiscale uitgaven omvatten regelingen waarbij SOEs sociale overheidsuitgaven doen, zoals betalingen voor sociale diensten, openbare infrastructuur, brandstofsubsidies en nationale schuldaflossing, enz. buiten het nationale begrotingsproces om. Uitvoerende landen en groepen van belanghebbenden met meerdere belanghebbenden willen mogelijk rekening houden met de definitie van het IMF van quasi-fiscale uitgaven bij de beoordeling of uitgaven als quasi-fiscaal worden beschouwd."

EITI-SR MSG stemde ermee in om informatie over de quasi-fiscale uitgaven die in het boekjaar 2021 en 2022 zijn gedaan, op te nemen door middel van openbaarmaking door overheidsinstanties en staatsbedrijven.

Staatsolie elektriciteitsverplichting verrekend door verrekening met andere betalingen aan de overheid.

4.1.3.5 Transportopbrengsten (vereiste 4.4)

Eis 4.4 van de EITI-standaard bepaalt dat, wanneer de opbrengsten uit het transport van olie, gas en mineralen van materieel belang zijn, van de overheid en staatsbedrijven wordt verwacht dat zij de ontvangen opbrengsten openbaar maken.

De EITI-SR MSG stemde ermee in om informatie over transportregelingen te verzamelen door middel van openbaarmaking door zowel overheidsinstanties als staatsbedrijven zonder enige materialiteitscriteria toe te passen; en om alle materiële opbrengsten in het EITI-verslag op te nemen.

4.1.3.6 Andere materiële betalingsstromen (EITI-vereiste 4.1.c)

EITI-vereiste 4.1.c stelt dat "alle opbrengstenstromen of voordelen alleen mogen worden uitgesloten wanneer zij niet van toepassing zijn of wanneer de Multi-stakeholdergroep het ermee eens is dat het weglaten ervan geen wezenlijke invloed zal hebben op de volledigheid van de openbaarmakingen door de overheid en het bedrijfsleven."

Om te voorkomen dat betalingsstromen worden weggelaten die van materieel belang kunnen zijn, heeft de MSG besloten om in het rapportagemodel een afzonderlijke regel op te nemen met de titel "Andere significante betalingsstromen" voor extractieve bedrijven om significante betalingen te rapporteren. Dit kan elke betalingsstroom omvatten die niet in de rapportagetemplates wordt weergegeven.

4.2 Basis van rapportage

De MSG was het ermee eens dat ontvangsten en betalingen moesten worden gerapporteerd op het niveau van een overheidsinstantie of bedrijf, met het totaal voor elk van de geselecteerde stromen voor elke rapporterende entiteit die in de reconciliatie was opgenomen. Stromen van extractieve entiteiten die niet zijn geselecteerd in het afstemmingsbereik, moeten in totaal voor elke stroom worden gerapporteerd.

Ontvangsten en betalingen moeten op kasbasis worden gerapporteerd voor de perioden 1 januari 2021 tot 31 december 2021 en 1 januari 2022 tot 31 december 2022.

4.3 Overheidsinstanties moeten worden opgenomen

MvFP verklaarde dat alle overheidsopbrengsten op rekeningen in haar naam worden gestort en dat het de enige inzamelaar voor de overheid is van inkomsten uit de extractieve sector.

4.4 Bedrijven die moeten worden opgenomen

Vereiste 4.1.d stelt dat alle olie-, gas- en mijnbouwbedrijven die materiële betalingen aan de overheid doen, verplicht zijn deze betalingen uitgebreid openbaar te maken in overeenstemming met de overeengekomen reikwijdte. Een bedrijf of een overheidsinstantie mag alleen worden vrijgesteld van het openbaar maken van materiële betalingen of opbrengsten als de Multi-stakeholdergroep heeft ingestemd met eenzijdige openbaarmaking door de overheid of bedrijven in overeenstemming met EITI-vereiste 4.9.

4.4.1 Staatsbedrijven

De EITI definieert⁵³ een SOE als een staatsbedrijf dat geheel of voor het grootste deel (50% +1 aandeel) in handen is van de overheid en zich namens de overheid bezighoudt met winningsactiviteiten.

Er zijn twee staatsbedrijven in de extractieve sector in Suriname:

- Grasshopper Aluminum Company N.V. (Grassalco)
- Staatsolie Maatschappij Suriname N.V. (Staatsolie)

Zie paragraaf 3.9.1 en 3.9.2 voor meer informatie over respectievelijk Grassalco en Staatsolie. Beide bedrijven werden opgenomen in de reikwijdte van het rapport.

4.4.2 Mijnbouw en steengroeven

De MSG besloot in het EITI-SR-rapport van 2021 en 2022 het volgende op te nemen:

- I. Staatsbedrijven die actief zijn in de mijnbouwsector.
- II. Alle bedrijven die in 2021 en 2022 in het bezit zijn van grootschalige mijnbouwvergunningen.
- III. Alle goudexporteurs.

4.4.3 Olie en gas

De MSG besloot in het EITI-SR-rapport van 2021 en 2022 het volgende op te nemen:

- I. Alle bedrijven die in 2021 of 2022 een actieve vergunning hebben om olie of gas te exploreren of te exploiteren.
- II. Staatsbedrijven die actief zijn in de olie- en gassector.

4.4.4 Samenvatting van de op te nemen entiteiten

De bedrijven die moeten worden opgenomen in het EITI-SR-rapport 2021-2022, zoals besloten door de MSG op basis van de criteria die in de voorgaande paragrafen zijn uiteengezet, zijn:

Tabel 44: Bedrijven opgenomen in het EITI-SR-rapport 2021-2022

Mijnbouwbedrijven	
1.	Rosebel Gold Mines N.V;
2.	Rosebel Community Fund*

⁵³ [Definiëren en vastleggen van gegevens over het eigendom van en de zeggenschap over staatsbedrijven | EITI](#)

Mijnbouwbedrijven	
3.	Newmont Suriname LLC;
4.	Suralco
5.	Grassalco
6.	All gold exporters with licences in 2021 and 2022
a.	Amazone Gold NV
b.	Century Mining Company NV
c.	Suriname Natural Stone Company NV
d.	Surmetex NV
e.	M&M Mining NV
f.	The 3 G's Gold Mining NV
g.	Mine Rehab NV
h.	Disar Goldmining NV
i.	Yellow Touchstone NV
j.	Unlimited Gold Resources
k.	Haaretz Zahaf International NV
l.	Super Red Gold NV
m.	Next Level Gold & Silver NV
n.	Golden Magical Gold NV
o.	Chee's Trading NV
p.	Goudkust NV
q.	Dexxes NV
r.	Guatavita NV
s.	Afu-Mena NV
t.	Five Star Gold Mining NV
u.	Zodiac Minerals NV
v.	Eldorado Gold International NV
w.	Combe's Goudopkoop NV
7.	17 Kleine goudzoekers

Tabel 45: Oliemaatschappijen

8	Total E&P Suriname BV
9	Petronas Suriname Exploration & Production BV
10	KE Suriname B.V. (Shell)
11	Chevron Suriname Exploration Limited
12	ExxonMobil Exploration and Production Suriname B.V.
13	APA Suriname
14	Decker Petroleum and Marketing Co Ltd
15	Kosmos Energy Suriname
16	Challenger Energy Group plc
17	Tullow Oil plc
18	Staatsolie Maatschappij Suriname NV

4.5 Verkoop van het aandeel van de staat in de productie (eis 4.2)

De overheid heeft directe belangen in de twee extractieve bedrijven Grassalco en Staatsolie, en heeft een belang van 5% in RGM. Zij ontvangt van geen van deze bedrijven betalingen in natura.

Grassalco ontvangt royalty's in natura van RGM (zie paragraaf 6). Staatsolie ontvangt geen betalingen in natura uit haar belangen in Suriname Gold Project CV of Pikin Saramacca UJV. Geen van de PSC's waarin Staatsolie participeert was in 2021 of 2022 in productie.

4.6 Methodologie

Een overzicht van het reconciliatieproces en de methodologie kan als volgt worden beschreven:

- Bepaling van de reikwijdte en overeenstemming van templates voor gegevensverzameling
- Workshops voor capaciteitsopbouw
- Workshop voor rapporterende entiteiten en verspreiding van templates
- Invullen en terugsturen van templates door rapporterende entiteiten
- Controle op volledigheid van inzendingen en reconciliatie van ontvangsten en betalingen, om eventuele discrepanties op te lossen
- Rapportage aan de MSG.

Op basis van een evaluatie van eerdere EITI-verslagen, toepasselijke wetgeving en overleg met belanghebbenden werden de entiteiten en stromen die in het verslag 2021/22 moesten worden opgenomen, aanbevolen aan de MSG voor overweging en besluit. Templates om de gegevens te verzamelen, gebaseerd op de templates die vorig jaar zijn gebruikt, met enkele wijzigingen en toevoegingen, werden voorgesteld aan de MSG. Het aanvangsrapport met de aanbevolen reikwijdte en voorgestelde templates werd op 26 mei 2025 goedgekeurd door de MSG.

Op 11 april 2025 werden twee workshops gehouden, waarvoor rapporterende entiteiten en andere belanghebbenden waren uitgenodigd, om de:

- Reconciliatieproces;
- Reconciliatie-reikwijdte;
- Rapportagetemplates en instructies;
- Lessen die zijn getrokken uit de andere reconciliatie processen; en
- Reconciliatie problemen.

Het rapportagepakket, met inbegrip van de rapportagetemplates en de instructies voor de voltooiing ervan, is naar de belanghebbenden gestuurd.

Extractieve entiteiten en overheidsinstanties moesten rechtstreeks rapporteren aan de Independent Administrator (IA), aan wie ze ook werden gevraagd om vragen over de rapportagetemplates te stellen.

De rapporterende entiteiten werd verzocht de templates, samen met alle ondersteunende informatie en ondertekend door een senior functionaris, uiterlijk op 15 juni 2025 (uiterste deadline) in te vullen en terug te sturen.

Entiteiten stuurden soft kopieën van de templates terug, gevolgd door exemplaren ondertekend door een senior functionaris.

We hebben alle entiteiten opgevolgd die de templates niet binnen de deadline hadden teruggestuurd en de gerapporteerde ontvangsten en betalingen op elkaar gereconcilieerd.

De reconciliatie werd op kasbasis uitgevoerd. Extractieve entiteiten stellen hun boekhouding gewoonlijk op transactiebasis, d.w.z. dat de belastinguitgaven worden opgenomen op het tijdstip waarop ze verschuldigd zijn in plaats van op het moment dat ze worden betaald. Alleen bedragen die daadwerkelijk zijn betaald tijdens de boekjaren, d.w.z. van 1 januari tot en met 31 december 2021 en 2022, moesten echter worden gedeclareerd in de rapportagetemplates.

Bij het uitvoeren van de reconciliatie:

- Verzamelde de templates die door de rapporterende entiteiten werden geretourneerd en zette een database op, waarbij discrepanties werden geïdentificeerd tussen ontvangsten gerapporteerd door de overheid en betalingen gerapporteerd door bedrijven
- Contacten onderhouden met overheidsinstanties en bedrijven om de redenen voor discrepanties te begrijpen
- Geanalyseerde en gereconcilieerde gegevens die zijn ingediend door extractieve bedrijven en overheidsinstanties in de rapportagetemplates voor het fiscale jaar 2022
- Indien nodig per e-mail en telefoon contact opgenomen met overheidsinstanties en rapporterende bedrijven om gemelde verschillen te onderzoeken
 - Alle door alle partijen geproduceerde reconciliatieposten werden gecontroleerd en onderzocht op authenticiteit, verantwoordelijkheid, nauwkeurigheid, geldigheid, voorkomen in termen van de verslagperiode - d.w.z. FY 2021 of FY 2022 - en andere relevante kenmerken
 - Alle aansluitingen en niet-afgestemde verschillen werden aan de rapporterende entiteiten meegedeeld als bewijs en bewijs van het verrichte werk
 - De rapportageschema's werden waar nodig gewijzigd en er werden samenvattingen opgesteld

We hebben dit rapport opgesteld over overheidsontvangsten en betalingen van bedrijven en bevatten andere informatie zoals vereist onder de Terms of Reference en de EITI-standaard.

Een samenvatting van de resultaten van de reconciliatie is te vinden in hoofdstuk 6. Nadere bijzonderheden over de naleving van de indiening van gecontroleerde rekeningen en andere informatie zijn uiteengezet in paragraaf 5.3. Niet-reagerende entiteiten zijn samengevat in de paragrafen 6.2.1 (olie en gas) en 6.2.4 (mijnbouw).

5 Audit en assurance

5.1 Audit- en Assurance procedures bij bedrijven en overheidsinstanties in Suriname

5.1.1 Audit van particuliere ondernemingen

Het Suriname Chartered Accountants Institute (SCAI) is verantwoordelijk voor het toezicht op het accountantsberoep in Suriname op grond van de Wet op het Surinaams Registeraccountants Instituut (2018).

De raad van commissarissen of aandeelhouders van de onderneming moeten een accountant benoemen om het ambt te bekleden tijdens de eerste jaarvergadering en de onderneming moet gecontroleerde rekeningen indienen in overeenstemming met de wet SCAI.

De commissaris, indien van toepassing, van een vennootschap dient, afhankelijk van de grootte van de vennootschap, aan de aandeelhouders verslag uit te brengen over de gecontroleerde jaarrekening en over elke balans, elke winst- en verliesrekening en alle groepsrekeningen die tijdens hun ambtsperiode in algemene vergaderingen aan de vennootschap worden voorgelegd.

SCAI is ook geassocieerd lid van de International Federation of Accountants (IFAC). Het heeft normen en codes aangenomen die door zijn leden moeten worden toegepast, waaronder:

- De IFAC-gedragscode die is uitgevaardigd door de International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA), de ethische leidraad die door de leden moet worden gevolgd;
- International Financial Reporting Standards (IFRS) uitgegeven door de International Accounting Standards Board (IASB) die moeten worden toegepast door ondernemingen die zijn opgericht onder de Companies Act;
- Internationale standaarden voor accountantscontrole (ISA's) die zijn uitgevaardigd door de International Accounting and Auditing Standards Board (IAASB) en die door de leden moeten worden gevolgd bij het uitvoeren van controles; en
- Als onderdeel van de naleving van de IFAC-regels zijn SCAI-leden onderworpen aan praktijktoezicht dat namens SCAI wordt uitgevoerd door NBA PUM en dat rapporten worden ingediend bij het bestuur van SCAI.

Binnen de private sector wordt de naleving en/of het voldoen van de eisen niet gecontroleerd door een overheidsinstelling. De auditomgeving voor de particuliere sector wordt verzwakt door het ontbreken van onafhankelijk overheidstoezicht.

5.1.2 Controle van staatsbedrijven

Boekhoudnormen voor overheidsinstellingen zijn voorgeschreven in de Verenigbaarheidswet (2019).

Hoewel joint ventures en Besloten Vennootschappen (BV's) waarbij staatsbedrijven (SOE's) in Suriname betrokken zijn, onderworpen zijn aan de Wet op Vennootschappen (1991), de Wet Financieel beheer en Verantwoording (2003) en de Controle Wet (2004), hangt de omvang van de auditvereisten grotendeels af van de mate van controle van de overheid of staatsbedrijven over de entiteit. Als de overheid of SOE een controlerend of aanzienlijk belang hebben, zijn regelmatige audits door externe auditors en toezicht van de relevante autoriteiten vereist. Deze audits helpen bij het waarborgen van financiële transparantie en verantwoording in de activiteiten van joint ventures en BV's waarbij staatsbelangen betrokken zijn.

Huidige positie

De meest recente gecontroleerde jaarrekeningen voor de staatsondernemingen die onder het toepassingsgebied vallen, zijn:

Tabel 46: Lijst van de meest recente gecontroleerde jaarrekeningen voor de staatsondernemingen die onder het toepassingsgebied vallen

SOE	Laatste gecontroleerde jaarrekening	Accountant	Gekwalificeerd	Nadruk van de materie
Staatsolie Maatschappij Suriname NV	Jaar eindigend dinsdag 31 december 2023	EY	N.V. T	N.V. T
Staatsolie Hydrocarbon Institute N.V	N.V. T	Pas in 2025 actief	N.V. T	N.V. T
Grassalco NV	Jaar eindigend op 31 december 2017	Moore (voorheen bekend als Lutchman & Co)	N.V. T	N.V. T

De auditomgeving voor Staatsolie Maatschappij Suriname NV is actueel en goed. De auditomgeving voor Grassalco NV wordt als zwak beschouwd, aangezien de jaarrekening enkele jaren achterhaald is.

5.1.3 Controle van de nationale financiële staten en van overheidsinstanties

Er is een interne afdeling (CLAD) en een onafhankelijke staatsauditor (de Rekenkamer). De rol en bevoegdheden van de Rekenkamer zijn vastgelegd in de Grondwet van Suriname en de Wet Rekenkamer. De Rekenkamer is lid van INTOSAI.

5.1.3.1 CLAD

CLAD is de auditafdeling binnen het Ministerie van Financiën en is verantwoordelijk voor het controleren van de financiële uitgaven van alle Ministeries, inclusief het MvFP en ook voor de overheidsopbrengsten. CLAD zei dat zijn audits van de uitgaven van 2019 het laatste jaar zijn waarvoor audits zijn afgerond, hoewel deze nog niet zijn ondertekend. CLAD voegde eraan toe dat ze niet alle informatie en uitleg hadden ontvangen waar ze om hadden gevraagd en daarom een disclaimer zouden uitbrengen over de rekeningen van 2019, samen met een verklaring van bevindingen.

CLAD zei dat GMD helemaal geen informatie had verstrekt in verband met zijn audits.

CLAD voert zijn audit uit in overeenstemming met internationale auditstandaarden, maar is niet onafhankelijk, voor zover het is ingebed in het MvFP en rapporteert aan de Minister van Financiën en Planning.

Het verslag van CLAD wordt gestuurd aan de Minister van Financiën, de Rekenkamer en het Ministerie van Financiën en Planning.

5.1.3.2 Rekenkamer

De Algemene Rekenkamer merkte ook op dat zij niet hadden bevestigd dat zij over een lijst beschikten van alle bankrekeningen op naam van het MvFP en andere Ministeries, dat zij niet alle informatie en toelichtingen hadden ontvangen die zij hadden gevraagd, en dat zij dus een disclaimer hadden afgegeven over de nationale rekeningen van 2021, samen met een verklaring van bevindingen.

De Rekenkamer zei dat Suriname overgaat op een "single audit"-benadering van de nationale rekeningen van 2022, zodat er geen controle van deze rekeningen zou plaatsvinden door zowel de Rekenkamer als CLAD.

Gezien de rol van de hoge controle-instantie, zoals vastgelegd in de grondwet en de wet op de hoge audit, en haar lidmaatschap van INTOSAI, is het onduidelijk hoe dit moet worden bereikt.

Huidige positie

De Rekenkamer heeft ons laten weten dat de laatste ondertekende gecontroleerde rekeningen voor de regering van Suriname voor 2021 zijn.

De Rekenkamer lijkt capaciteitsbeperkingen te hebben, zowel wat betreft het aantal personeelsleden als de kwalificaties van het personeel.

Beoordeling

De door zowel de Rekenkamer als de CLAD geuite bezwaren met betrekking tot de beschikbaarheid van informatie en bevredigende toelichtingen, die hebben geleid tot een disclaimer, wijzen op een zeer zwakke controleomgeving in de overheidsboekhouding.

De controlestatus en -capaciteit met betrekking tot overheidsrekeningen moeten worden versterkt en liggen momenteel onder het gemiddelde.

5.2 Controle- en waarborgprocedures voor bedrijven en overheidsinstanties die deelnemen aan het EITI-rapportageproces

5.2.1 Overheidsinstanties

De rapportagetemplates moeten:

- Ondertekend door de Permanent Secretaris; en
- Gecertificeerd door de Rekenkamer van Suriname: De Rekenkamer van Suriname moet een rapport indienen om te bevestigen dat de cijfers en informatie die worden gerapporteerd in de rapportagetemplates van de overheidsinstanties in overeenstemming zijn met de instructies van EITI-SR, volledig zijn en overeenkomen met de overheidsrekeningen voor de FY's 2021 en 2022.

5.2.2 Bedrijven

De MSG besloot dat bedrijven de volgende procedures moeten volgen bij het indienen van templates voor reconciliatie:

1. Templates van bedrijven moeten worden ondertekend door een bevoegde manager op bestuursniveau, waarin wordt bevestigd dat:
 - I. De informatie in deze templates is naar behoren en zorgvuldig opgesteld uit de administratie van het bedrijf na uitgebreid onderzoek van het management en het personeel met de relevante kennis en ervaring;
 - II. De templates zijn een declaratie van alle bedragen die in deze periode aan MvFP/MvNH en andere overheidsinstellingen zijn betaald;
 - III. De gedeclareerde bedragen in overeenstemming zijn met de gecontroleerde jaarrekening van de Vennootschap voor de periode; en
 - IV. Deze jaarrekening is gecontroleerd volgens de internationale controlestandaarden en de accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven.
2. Alle bedrijven die zijn opgenomen in de reconciliatie van 2021 en 2022 moeten worden verplicht om gecontroleerde jaarrekeningen over FY 2021 en 2022 in te dienen.
3. De rapportagetemplates van de grote ondernemingen en middelgrote entiteiten moeten worden gecertificeerd door een externe auditor die moet bevestigen dat de cijfers en informatie die in de rapportagetemplates worden gerapporteerd, in overeenstemming zijn

met de instructies van EITI-SR, volledig zijn en overeenkomen met de rekeningen van de onderneming voor het boekjaar 2021 en 2022.

5.2.3 Staatsbedrijven

De MSG besloot dat de volgende procedures door staatsondernemingen moesten worden gevolgd bij het indienen van templates voor reconciliatie.

1. Templates van staatsondernemingen moeten worden ondertekend door een bevoegde bestuurder, waarin wordt bevestigd dat:
 - a. De informatie in deze templates is naar behoren en zorgvuldig opgesteld uit de administratie van het bedrijf na uitgebreid onderzoek van het management en het personeel met de relevante kennis en ervaring;
 - b. De templates zijn een declaratie van alle bedragen die in deze periode aan MvFP/MvNH en andere overheidsinstellingen zijn betaald;
 - c. De gedeclareerde bedragen in overeenstemming zijn met de gecontroleerde jaarrekening van de Vennootschap voor de periode; en
 - d. Deze jaarrekening is gecontroleerd volgens de internationale controlestandaarden en de accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven.
2. Staatsondernemingen die in de reconciliatie van 2021 en 2022 zijn opgenomen, moeten worden verplicht gecontroleerde jaarrekeningen voor het boekjaar 2021 en 2022 in te dienen.
3. De rapportagetemplates van de staatsondernemingen moeten worden gecertificeerd door een externe auditor die moet bevestigen dat de cijfers en informatie die in de rapportagetemplates worden gerapporteerd, in overeenstemming zijn met de instructies van EITI-SR, volledig zijn en overeenkomen met de rekeningen van de onderneming voor het boekjaar 2021 en 2022.

5.3 Naleving van de Assurance procedures voor het EITI-SR-rapport 2022

5.3.1 Regering

MvFP stuurde templates terug, deze werden ondertekend door de permanente secretaris.

De Rekenkamer heeft een professioneel kantoor in de arm genomen om de aangiften van de regering te controleren, aangezien de Rekenkamer niet over voldoende middelen beschikte om de werkzaamheden intern binnen de vereiste termijn uit te voeren.

Na bestudering van de resultaten van de controlewerkzaamheden heeft de Rekenkamer een disclaimer uitgebracht over de gegevens over de overheidsinkomsten. Een disclaimer is de ernstigste controleverklaring en geeft ernstige problemen aan met de gecontroleerde gegevens.

De volledige tekst van het auditoordeel van de Rekenkamer is opgenomen in bijlage 9 bij dit verslag. De belangrijke tekst is:

"Vanwege de hierboven beschreven beperkingen van de reikwijdte waren we niet in staat om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen die een basis vormt voor enige vorm van zekerheid. Dienovereenkomstig geven wij geen oordeel over de vraag of de door de Regering van Suriname bekendgemaakte gegevens over de inkomsten uit de extractieve sector voor de boekjaren 2021 en 2022 betrouwbaar, volledig of vrij van materiële onjuistheden zijn.

De aard en omvang van de tekortkomingen zijn van dien aard dat we niet konden vaststellen of er aanpassingen nodig waren geweest. In overeenstemming met ISSAI 100, paragraaf 41, en in overeenstemming met onze grondwettelijke rol, zijn wij verplicht een mening onder deze voorwaarden af te wijzen."

5.3.2 Reikwijdte en beperkingen

Bij het uitvoeren van onze controle vroegen we om toegang tot ondersteunende documentatie, opbrengstengegevens, reconciliatierapporten en interne systemen met betrekking tot overheidsopbrengsten van extractieve bedrijven voor de jaren waarin het toepassingsgebied zich voordeed.

Ondanks formele betrokkenheid en herhaalde follow-ups stuitten we op materiële beperkingen als gevolg van het volgende:

De Surinaamse Belastingdienst slaagde er niet in verifieerbare controlesporen te verstrekken om de gerapporteerde belasting- en royalty-opbrengsten te onderbouwen, en in haar administratie ontbraken traceerbare verbanden met EITI-inzendingen;

Het Ministerie van Financiën en Planning heeft onvolledige, inconsistente en niet-gecontroleerde cijfers ingediend, zonder onderliggende documentatie om EITI-openbaarmakingen te valideren;

Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen heeft geen documentatie op contractniveau, bevestigingen van productieroyalty's of gevalideerde informatie over licentievergoedingen geproduceerd.

Deze wijdverbreide tekortkomingen beperkten de reikwijdte van onze controle en verhinderden ons om de belangrijkste ISSAI-controleprocedures toe te passen die nodig waren om de nauwkeurigheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de gerapporteerde cijfers te beoordelen.

5.3.3 Disclaimer Advies

Als gevolg van de hierboven beschreven beperkingen van de reikwijdte waren wij niet in staat om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen die een basis vormt voor enige vorm van zekerheid. Dienovereenkomstig geven wij geen oordeel over de vraag of de door de Regering van Suriname bekendgemaakte gegevens over de opbrengsten uit de extractieve sector voor de boekjaren 2021 en 2022 betrouwbaar, volledig of vrij van materiële onjuistheden zijn.

De aard en omvang van de tekortkomingen zijn van dien aard dat we niet konden vaststellen of er aanpassingen nodig waren geweest. In overeenstemming met ISSAI 100, paragraaf 41, en in overeenstemming met onze constitutionele rol, zijn wij verplicht om onder deze voorwaarden een advies af te wijzen.

5.3.4 Bedrijven en SOEs

Naleving van de rapportagevereisten van de MSG door bedrijven (inclusief SOEs) wordt weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 47: Naleving van de rapportagevereisten van de MSG door ondernemingen (met inbegrip van SOEs)

		(Ingezonden/Niet ingediend)				
N°	Naam van het bedrijf	Softcopy van de rapportage-template	Rapportagetemplate ondertekend door het senior management	Gecontroleerde jaarrekening	Controleoordeel over templates	Ontvangsten gerapporteerd door de overheid SRD m
Mijnbouwbedrijven						
1	Rosebel Gold Mines N.V;	Ingediend	Ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	1.822.00
2	Newmont Suriname LLC;	Ingediend	Ingediend	Ingediend	Niet ingediend	6.622.00
3	Suralco	Ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	-
4	SHMR	Ingediend	Ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	1.3
Oliemaatschappijen						
5	Total E&P Suriname BV	Ingediend	Ingediend	Ingediend	Niet ingediend	146
6	Petronas Suriname Exploration & Production BV	Ingediend	Ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	-
7	KE Suriname B.V. (Shell)	Ingediend	Ingediend	Ingediend	Niet ingediend	-
8	Chevron Suriname Exploration Limited	Niet ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	-
9	ExxonMobil Exploration and Production Suriname B.V.	Niet ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	-
10	APA Suriname	Niet ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	4.9
11	Decker Petroleum and Marketing Co Ltd	Niet ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	-
12	Kosmos Energy Suriname	Ingediend	Ingediend		Niet ingediend	0.8
13	Challenger Energy Group plc	Niet ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	-
14	Tullow Oil plc	Niet ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	6.6
SOE						
15	Staatsolie Maatschappij Suriname NV	Ingediend	Ingediend	Ingediend	Niet ingediend	9.511.00
16	Grassalco	Niet ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	Niet ingediend	-
Exporteurs van goud						
	22 Individuele goudexporteurs	Geen templates ingediend				
					Totaal ontvangsten	18.115

6. Resultaten van de reconciliatie van overheidsontvangsten uit de extractieve sector met bedragen die door de uitbetalende entiteiten zijn gerapporteerd

6.1 Totale ontvangsten - alle sectoren

Samenvattend zijn de resultaten van de reconciliatie per sector:

Tabel 48: Resultaten van de reconciliatie per sector

2021	Regering		Bedrijven		Verschillen	Analyse van verschillen		
Sector	Origineel	Aangepast	Origineel	Aangepast		Timing	Wisselkoers	Onopgelost
	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000
Mijnbouw	3.962.100	4.075.653	3.424.662	3.561.294	514.359	0	3.676	510.683
Olie en gas	3.274.707	1.524.140	1.527.259	1.531.388	(7.248)	(3.166)	(3.259)	(823)
Totaal	7.236.807	5.599.793	4.951.921	5.092.682	507.111	(3.166)	417	509.860
2022	Regering		Bedrijven		Verschillen	Analyse van verschillen		
Sector	Origineel	Aangepast	Origineel	Aangepast		Timing	Wisselkoers	Onopgelost
	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000
Mijnbouw	5.978.301	6.026.062	4.907.005	4.931.339	1.094.723	0	550	1.094.173
Olie en gas	6.463.877	3.915.153	4.041.009	3.977.967	(62.814)	81.373	0	(144.187)
Totaal	12.442.178	9.941.215	8.948.014	8.909.306	1.031.909	81.373	550	949.986

2021	Regering		Bedrijven		Analyse van verschillen			
Soort stroom	Origineel	Aangepast	Origineel	Aangepast	Verschillen	Timing	Wissel- koers	Onopgelost
	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000
MvFP								
Concessie vergoedingen	232	232	233	233	(1)		(1)	0
Jaarlijkse Exploratiekosten	0	0	0	0	0			0
Jaarlijkse Exploitatiekosten	0	233	439	439	(206)			(206)
Vergoeding voor bouwmaterialen in de groeve	0	0	0	0	0			0
Aanvraagkosten	0	0	0	0	0			0
Inkomstenbelasting	3.540.485	1.815.209	1.828.404	1.828.404	(13.195)		(13.195)	0
Omzetbelasting	0	0	0	0	0			0
Contante dividenden	837.441	837.441	783.815	844.548	(7.107)		(1.156)	(5.951)
Dividendbelasting	0	0	0	0	0			0
Loonbelasting & OP-premie (AOV)	952.853	1.040.881	1.026.414	1.049.447	(8.566)	(3.166)		(5.400)
Royaltykosten	1.534.349	1.534.349	1.087.527	1.144.522	389.827		16.074	373.753
Royaltykosten in natura	0	0	0	0	0			0
Invoerrechten	0	0	58.723	58.723	(58.723)			(58.723)
Consent & Statistiekrechten	12.300	12.300	12.330	12.330	(30)		(30)	0
Huurwaardebelasting	0	0	0	0	0			0
Canon/Pacht of erfpacht	0	0	0	0	0			0
Alle andere betalingen (ondertekeningsbonus, biedkosten, boetes, petroleumheffing)	0	0	0	0	0			0
Roerende voorheffing op servicekosten	12.581	12.581	12.592	12.592	(11)		(11)	0
Solidariteitsbijdrage	140.180	140.180	141.443	141.443	(1.263)		(1.263)	0
Overige niet-fiscale	26	26	0	0	26			26
Consentkosten	206.361	206.361	0	0	206.361			206.361
Totale stromen	7.236.808	5.599.793	4.951.920	5.092.681	507.112	(3.166)	418	509.860

De resultaten van de reconciliatie voor zowel mijnbouw als olie en gas, weergegeven per type stroom, zijn:

Tabel 49: Resultaten van de reconciliatie voor zowel de mijnbouw als de olie- en gasindustrie, uitgesplitst naar type stroom

2022	Regering		Bedrijven		Analyse van verschillen			
Soort stroom	Origineel	Aangepast	Origineel	Aangepast	Verschillen	Timing	Wisselkoe rs	Onopgelost
	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000
MvFP								
Concessie vergoedingen	238	238	485	485	(247)			(247)
Jaarlijkse Exploratiekosten	0	0	0	0	0			0
Jaarlijkse Exploitatiekosten	0	468	788	788	(320)			(320)
Vergoeding voor bouwmaterialen in de groeve	0	0	0	0	0			0
Aanvraagkosten	0	0	0	0	0			0
Inkomstenbelasting	5.068.193	2.564.475	2.499.978	2.499.978	64.497			64.497
Omzetbelasting	0	0	0	0	0			0
Contante dividenden	3.420.440	3.420.440	572.793	3.330.170	90.270			90.270
Dividendbelasting	0	0	2.900.547	0	0			0
Loonbelasting & OP-premie (AOV)	1.270.699	1.280.084	1.352.823	3.018.655	(1.738.572)	81.373		(1.819.945)
Royaltykosten	2.362.526	2.362.526	1.511.290	1.511.290	851.236			851.236
Royaltykosten in natura	0	0	0	0	0			0
Invoerrechten			76.640	76.640	(76.640)			(76.640)
Consent & Statistiekrechten	22.217	15.119	14.569	14.569	550		550	0
Huurwaardebelaasting	0	0	0	0	0			0
Canon/Pacht of erfpacht	0	0	0	0	0			0
Alle andere betalingen (ondertekening bonus, biedkosten, boetes, petroleumheffing)	0	0	0	0	0			0
Roerende voorheffing op servicekosten	18.462	18.462	18.102	18.102	360			360
Solidariteitsbijdrage	0	0	0	0	0			0
Overige niet-fiscale	9.949	9.949	0	32	9.917			9.917
Consentkosten	269.454	269.454	0	0	269.454			269.454
Totale stromen	12.442.178	9.941.215	8.948.015	10.470.709	(529.495)	81.373	550	(611.418)

6.2 Gereconcileerde stromen

6.2.1 Mijnbouw

Tabel 50: Gerapporteerde mijnbouwbedrijven en goudexporteurs - MvFP Data Mining 2021

2021	Regering		Bedrijven		Verschillen	Analyse van verschillen		
Bedrijf	Origineel	Aangepast	Origineel	Aangepast		Timing	Wisselkoers	Onopgelost
	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000
Mining companies								
Rosebel Gold Mines N.V.;	808.984	922.261	794,423	930,996	(8.735)		(8.735)	0
Newmont Suriname LLC;	2.572.893	2.572.893	2.560,482	2.560.482	12.411		12.411	0
Suralco	0	0	69.224	69.224	(69.224)			(69.224)
SHMR	109	384	533	592	(208)			(208)
Grassalco					0			0
Sub total	3.381.986	3.495.538	3.424.662	3.561.294	(65.756)	0	3.676	(69.432)
Gold exporters								
Licensed Gold exporters	373.753	373.753			373.753			373.753
Amazone Gold NV	36.742	36.742			36.742			36.742
Century Mining Company NV	43.344	43.344			43.344			43.344
Suriname Natural Stone Company NV	66.799	66.799			66.799			66.799
Surmetex NV	50.106	50.106			50.106			50.106
M&M Mining NV	9.188	9.188			9.188			9.188
The 3 G's Gold Mining NV					0			0
Mine Rehab NV					0			0
Disar Goldmining NV					0			0
Yellow Touchstone NV					0			0
Unlimited Gold Resources					0			0
Haaretz Zahaf International NV					0			0
Super Red Gold NV					0			0
Next Level Gold & Silver NV					0			0

2021	Regering		Bedrijven		Analyse van verschillen			
Bedrijf	Origineel	Aangepast	Origineel	Aangepast	Verschillen	Timing	Wisselkoers	Onopgelost
Golden Magical Gold NV					0			0
Chee's Trading NV	182	182			182			182
Goudkust NV					0			0
Dexxes NV					0			0
Guatavita NV					0			0
Afu-Mena NV					0			0
Five Star Gold Mining NV					0			0
Zodiac Minerals NV					0			0
Eldorado Gold International NV					0			0
Combe's Goudopkoop NV					0			0
Sub total	580.114	580.114	0	0	580.114	0	0	580.114
Totaal mijnbouwsector	3.962.100	4.075.652	3.424.662	3.561.294	514.358	0	3.676	510.682

Table 51: Gerapporteerde mijnbouwbedrijven en goudexporteurs - MvFP-gegevens 2022

2022 Bedrijf	Regering		Bedrijven		Verschillen	Analyse van verschillen		
	Origineel	Aangepast	Origineel	Aangepast		Timing	Wisselkoers	Onopgelost
	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000
Mining companies								
Rosebel Gold Mines N.V.;	846.211	900.403	864.215	888.489	11.914		(106)	12.020
Newmont Suriname LLC;	4.056.506	4.049.288	3.951.017	3.951.017	98.271		656	97.615
Suralco	0	0	90.843	90.843	(90.843)			(90.843)
SHMR	166	953	930	990	(37)			(37)
Grassalco					0			0
Sub total	4.902.883	4.950.644	4.907.005	4.931.339	19.305	0	550	18.755
Gold exporters								
Licensed Gold exporters	805.964	805.964			805.964			805.964
Amazone Gold NV	51.766	51.766			51.766			51.766
Century Mining Company NV	47.080	47.080			47.080			47.080
Suriname Natural Stone Company NV	86.554	86.554			86.554			86.554
Surmetex NV	69.573	69.573			69.573			69.573
M&M Mining NV	12.286	12.286			12.286			12.286
The 3 G's Gold Mining NV					0			0
Mine Rehab NV					0			0
Disar Goldmining NV					0			0
Yellow Touchstone NV					0			0
Unlimited Gold Resources					0			0
Haaretz Zahaf International NV					0			0
Super Red Gold NV					0			0
Next Level Gold & Silver NV					0			0
Golden Magical Gold NV					0			0
Chee's Trading NV	439	439			439			439
Goudkust NV	1.756	1.756			1.756			1.756
Dexxes NV					0			0
Guatavita NV					0			0
Afu-Mena NV					0			0
Five Star Gold Mining NV					0			0
Zodiac Minerals NV					0			0
Eldorado Gold International NV					0			0

2022	Regering		Bedrijven			Analyse van verschillen		
Bedrijf	Origineel	Aangepast	Origineel	Aangepast	Verschillen	Timing	Wisselkoers	Onopgelost
Combe's Goudopkoop NV					0			0
Sub totaal	1.075.418	1.075.418	0	0	1.075.418	0	0	1.075.418
Totaal mijnbouwsector	5.978.301	6.026.062	4.907.005	4.931.339	1.094.729	0	550	1.094.173

6.2.2 Olie en gas

Tabel 52: Gerapporteerde olie- en gasentiteiten - MvFP-gegevens Olie en Gas 2021

2021	Regering		Bedrijven			Analyse van verschillen		
Bedrijf	Origineel	Aangepast	Origineel	Aangepast	Verschillen	Timing	Wisselkoers	Onopgelost
	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000
Olie & Gas bedrijven								
Total E&P Suriname BV	74.756	74.756	0	74.756	0			0
Petronas Suriname Exploration & Production BV	0	0	3.621	3.621	(3.621)			(3.621)
KE Suriname B.V. (Shell)	0	0	0	0	0			0
Chevron Suriname Exploration Limited					0			0
ExxonMobil Exploration and Production Suriname B.V.					0			0
APA Suriname	4.908	4.908	0	0	4.908			4.908
Decker Petroleum and Marketing Co Ltd					0			0
Kosmos Energy Suriname	632	755	755	755	0			0
Challenger Energy Group plc					0			0
Tullow Oil plc	3.816	3.816	0	0	3.816			3.816
Staatsolie	3.190.595	1.439.905	1.522.883	1.452.256	(12.351)	(3.166)	(3.259)	(5.926)
Totale oliesector	3.274.707	1.524.140	1.527.259	1.531.388	(7.248)	(3.166)	(3.259)	(823)

Tabel 53: Gerapporteerde olie- en gas entiteiten - MvFP-gegevens Olie en Gas 2022

2022	Regering		Bedrijven			Analyse van verschillen		
Bedrijf	Origineel	Aangepast	Origineel	Aangepast	Verschillen	Timing	Wisselkoers	Onopgelost
	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000
Olie en Gasbedrijven								
Total E&P Suriname BV	70.801	70.801	0	70.833	(32)			(32)
Petronas Suriname Exploration & Production BV	0	0	4.059	4.059	(4.059)			(4.059)
KE Suriname B.V. (Shell)	0	0	62.896	1.563	(1.563)			(1.563)
Chevron Suriname Exploration Limited					0			0
ExxonMobil Exploration and Production Suriname B.V.					0			0
APA Suriname					0			0
Decker Petroleum and Marketing Co Ltd					0			0
Kosmos Energy Suriname					0			0
Challenger Energy Group plc					0			0
Tullow Oil plc	2.579	2.828	0	0	2.828			2.828
Staatsolie	6.390.497	3.841.524	3.974.054	3.901.512	(59.988)	81.373		(141.361)
Totale oliesector	6.463.877	3.915.153	4.041.009	3.977.967	(62.814)	81.373	0	(144.187)

6.3 Eenzijdig aangegeven stromen

6.3.1 Betalingen gerapporteerd door bedrijven voor sociale en milieu-uitgaven

Bedrijven declareerden eenzijdig sociale en milieu-uitgaven, zoals weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 54: Bedrijven declareerden eenzijdig sociale en milieu-uitgaven

Bedrijf	Sociale uitgaven		Milieu-uitgaven	
	2021	2022	2021	2022
	SRD 000	SRD 000	SRD 000	SRD 000
Mining companies				
Rosebel Gold Mines N.V.;	11.346.860	14.280.400	18.971.120	8.084.514
Newmont Suriname LLC;	22.577.217	8.420.230	0	0
Suralco	0	0	0	0
SHMR	0	0	142	71
Grassalco				
Totaal	33.924.077	22.700.630	18.971.262	8.084.585
Oil & gas companies				
Total E&P Suriname BV				
Petronas Suriname Exploration & Production BV				
KE Suriname B.V. (Shell)	2.655	3.964	4.347	3.593
Chevron Suriname Exploration Limited				
ExxonMobil Exploration and Production Suriname B.V.				
APA Suriname				
Decker Petroleum and Marketing Co Ltd				
Kosmos Energy Suriname				
Challenger Energy Group plc				
Tullow Oil plc				
Staatsolie	23.394	44.497	0	0
Totaal	26.049	48.461	4.347	3.593

RGM draagt goud in natura bij aan SEMiF, tegen een tarief van 0,25% van de goudproductie uit de Rosebel Gold Mine. RGM rapporteerde bijdragen in 2021 en 2022, zoals weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 55: RGM-bijdragen in 2021 en 2022

RGM-bijdragen aan SEMiF			
	Hoeveelheid	Waarde	Waarde
	oz	SRD 000	USD 000
2021	469	15.037	830
2022	646	28.676	1.161

6.4 Onopgeloste discrepanties

Het bruto verschil na reconciliatie en het nettoverschil na rekening houdend met geïdentificeerde verschillen zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 56: Reconciliatieoverzicht van bruto- en nettoverschillen

	2021	2022
	SRD 000	USD 000
Algemeen verschil	507.111	868.062
Verschillen in uitwisseling en timing	2.748	81.923
Onopgeloste verschillen	509.860	949.985

Verdere analyse toont aan dat de onopgeloste verschillen als volgt ontstonden:

Tabel 57: Uitsplitsing van de onopgeloste verschillen naar bron

	2021	2022
	SRD 000	USD 000
Bedrijven retourneren geen templates	588.839	1.078.246
Overheid rapporteerde nul ontvangsten	(72.845)	(96.465)
	515.994	981.781
Staatsolie rapporteerde hogere betalingen	(5.926)	(141.361)
Andere verschillen	(208)	109.565
Onopgeloste verschillen	509.860	949.985

De bedrijven die geen templates terugstuurden waren:

Tabel 58: Lijst van niet-responderende bedrijven die een templateaanvraag indienen

	2021	2022
Licensed Gold Exporters	x	x
Century Mining Company N.V.	x	x
Surmetex N.V.	x	x
Suriname Natural Stone Company	x	x
Amazon Gold N.V.	x	x
M and M Mining N.V.	x	x
Chee's Trading	x	x
Apache	x	N.V.T
Tullow	x	x

De bedrijven die betalingen aan de overheid rapporteerden, terwijl de overheid geen ontvangsten van deze bedrijven rapporteerde, waren als volgt:

Tabel 59: Bedrijven die betalingen rapporteren die niet in de overheidsregisters zijn opgenomen

	2021	2022
Alcoa	x	x
Petronas	x	x
KE Suriname (Shell)		x

MvFP merkte op dat hoewel er gegevens zijn van Alcoa en Suralco binnen de overheid, deze niet zijn gedeeld vanwege lopende discussies over de vraag of de bedrijven nog steeds betrokken zijn bij mijnbouwactiviteiten, aangezien ze de productie in 2015 hadden stopgezet. Bovendien heeft geen van beide bedrijven een Memorandum of Understanding (MoU) met de overheid ondertekend. Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen had toegezegd een formele verklaring of aanvullende informatie over de kwestie te verstrekken, maar op het moment van rapportage is dergelijke documentatie nog niet ontvangen bij het Ministerie van Financiën en Planning.

Alcoa is momenteel bezig met een saneringsprogramma⁵⁴ met betrekking tot zijn historische mijnbouwactiviteiten en rapporteerde de betalingen aan de overheid als volgt:

Tabel 60: Overheidsbetalingen in verband met het saneringsprogramma van Alcoa

	2021	2022
	SRD 000	USD 000
Wage Tax & OP-premium (AOV)	10.501	14.203
Invoerrechten	58.723	76.640

6.4.1 Staatsolie: Aanpassingen en verschillen

Aanpassingen aan door MvFP gerapporteerde ontvangsten:

De door MvFP gerapporteerde aanpassingen aan de ontvangsten van Staatsolie waren:

Tabel 61: De door het MvFP gerapporteerde correcties van de ontvangsten van Staatsolie

	2021
	SRD 000
Oorspronkelijk gerapporteerd door MvFP	3.190.595
Aanpassingen	
1 Loonbelasting & OP-premie (AOV)	2.190
2 Royalty's	(27.578)
3 Inkomstenbelasting namens andere vennootschappen/entiteiten	(1.725.302)
Herziene MvFP-ontvangsten	1.439.905

⁵⁴ In het jaarverslag 2024 merkt Alcoa op: "Suriname - De reserve in verband met de sluiting van de Suralco-raffinaderij en bauxietmijn in 2017 is bestemd voor de behandeling en verwijdering van raffinaderijafval en bodemsanering. De werkzaamheden zijn in 2017 begonnen en zullen naar verwachting eind 2027 worden afgerond."

De redenen voor de aanpassingen van de ontvangsten van 2021 zijn de volgende:

1. In september rapporteerde het Ministerie van Financiën en Planning (MvFP) aanvankelijk SRD 10.810.000 voor loonbelasting. Dit werd later herzien tot SRD 13.000.000 vanwege het gebruik van onnauwkeurige gegevens.
2. Staatsolie legde uit dat royalty's van de goudparticipaties van Staatsolie niet door Staatsolie worden geïnd, maar royalty's van goud worden rechtstreeks betaald door de goudbedrijven namens Staatsolie, in dit geval Rosebel Gold Mines. Het Ministerie van Financiën en Planning had de ontvangst moeten registreren als zijnde betaald door Rosebel Gold Mines, maar heeft een deel daarvan verantwoord als inkomsten ontvangen van Staatsolie, omdat deze inkomsten volgens het Ministerie van Financiën en Planning niet waren verrekend in de Overheid van Suriname Settlement Agreement.

Op grond van het feit dat RGM aansprakelijk is voor het betalen van de royalty's over al het gedolven goud, hebben we dit in de reconciliatie aangepast als royalty's ontvangen van Rosebel Gold Mines.

Tabel 62: Reconciliatie van de ontvangen royalty-vergoedingen van Rosebel Gold Mines

	2022
	SRD 000
Oorspronkelijk gerapporteerd door MvFP	6.390.497
Aanpassingen	
1 Loonbelasting & OP-premie (AOV)	9.250
2 Royalty 's	(54.192)
3 Inkomstenbelasting ten behoeve van andere vennootschappen/entiteiten	(2.504.031)
Herziene MvFP-ontvangsten	3.841.524

De reden voor de aanpassingen van de ontvangsten van 2022 is:

3. Het Ministerie van Financiën en Planning (MvFP) rapporteerde aanvankelijk te weinig loonbelasting met SRD 9.250.000 voor de volgende maanden:
 - Maart: SRD 1.094.000
 - April: SRD 1.646.000
 - September: SRD 2.038.000
 - November: SRD 2.441.000
 - December: SRD 2.031.000

Dit werd later gecorrigeerd met een aanpassing van SRD 9.250.000 vanwege het gebruik van onnauwkeurige gegevens.

4. Zie opmerking hierboven voor 2021.

Aanpassingen aan door Staatsolie gerapporteerde betalingen:

De aanpassingen die zijn aangebracht in de door Staatsolie gerapporteerde betalingen waren:

Tabel 63: De in 2021 doorgevoerde aanpassingen gerapporteerd door Staatsolie

		2021
		SRD 000
	Oorspronkelijk gerapporteerd door Staatsolie	1.522.883
	Aanpassingen	
1	Inkomstenbelasting direct aan MvFP	276.237
2	Inkomstenbelasting namens andere vennootschappen/entiteiten	(276.237)
3	Loonbelasting & OP-premie (AOV)	(70.627)
	Herziene betalingen van Staatsolie	1.452.256

De redenen voor de aanpassingen van de betalingen voor 2021 zijn:

1. Staatsolie rapporteerde aanvankelijk de inkomstenbelasting die rechtstreeks aan MvFP werd betaald onder "Inkomstenbelasting namens andere bedrijven/entiteiten". Dit werd later herzien in "Inkomstenbelasting rechtstreeks aan MvFP betaald".
2. Zie opmerking 1.
3. EITI-SR volgt een boekhoudmethode op kasbasis, in tegenstelling tot de transactiebasis. De geconstateerde timingverschillen in de loonbelastingrapportage van Staatsolie zijn hiervan het gevolg. Staatsolie rapporteerde in eerste instantie onjuist op basis van de transactie basismethode en corrigeerde vervolgens voor de betaling van SRD 70.626 in december.

Tabel 64: De in 2022 doorgevoerde aanpassingen gerapporteerd door Staatsolie

		2022
		SRD 000
	Oorspronkelijk gerapporteerd door Staatsolie	3.974.054
	Aanpassingen	
1	Contante dividenden rechtstreeks aan MvFP	2.965.270
2	Contante dividenden rechtstreeks aan het MvFP namens andere bedrijven/entiteiten.	(207.893)
3	Dividendbelasting rechtstreeks aan MvFP	(832.484)
4	Dividendbelasting rechtstreeks aan het MvFP namens andere bedrijven/entiteiten.	(2.068.063)
5	Loonbelasting & OP-premie (AOV)	70.627
	Herziene betalingen van Staatsolie	3.901.512

De reden voor de aanpassingen van de betalingen in 2022 is:

1. Deze aanpassing bedraagt in totaal SRD 2.965.270.000 en heeft betrekking op contante dividendbetalingen die rechtstreeks aan het Ministerie van Financiën en Planning (MvFP) zijn gedaan. Het bewijs bevestigt ook dat deze betalingen rechtstreeks door Staatsolie aan het MvFP zijn gedaan.
2. Dit bedrag is verplaatst naar contante dividendbetalingen aan MvFP omwille van de reconciliatie van contante dividendbetalingen. Zie punt 1.
3. Dit bedrag is verplaatst naar contante dividendbetalingen aan MvFP omwille van de reconciliatie van contante dividendbetalingen. Zie punt 1.
4. Dit bedrag is verplaatst naar contante dividendbetalingen aan MvFP omwille van de reconciliatie van contante dividendbetalingen. Zie punt 1.
5. Dit is de tegenhanger van de aanpassing voor 2021, waar Staatsolie onjuist rapporteerde.

6.4.2 Quasi-fiscale uitgaven

Om de liquiditeitsbeperkingen van EBS aan te pakken, maakten eerdere overeenkomsten tussen Staatsolie, EBS en het Ministerie van Financiën en Planning het mogelijk om de facturen van EBS aan Staatsolie te verrekenen met overheidsvorderingen op Staatsolie. In het licht van de geplande verschuiving van object- naar subject subsidies voor elektriciteit wordt deze regeling stapsgewijs afgeschaft. EBS blijft echter voor uitdagingen staan bij het betalen van zijn contributie aan Staatsolie. Opgemerkt moet echter worden dat het Ministerie van Financiën en Planning nooit heeft afgezien van de betalingsverplichting van EBS. Het uitstaande saldo na de verrekening wordt in contanten uitbetaald.

Kopieën van de afrekeningen voor 2021 en 2022 zijn opgenomen in Bijlage 8 bij dit rapport.

Wij hebben begrepen dat er een tripartiete overeenkomst is tussen Staatsolie, het elektriciteitsbedrijf (EBS) en de Overheid van Suriname over de betaling van de schuld van het elektriciteitsbedrijf. Staatsolie zei dat de basis van de prijsstelling voor de overdracht van elektriciteit de daadwerkelijk gerealiseerde marktprijs is, op basis waarvan deze op zakelijke basis is.

7. Andere bevindingen

7.1 Overheidsboekhouding: Ministerie van Financiën en Planning

MvFP heeft een bankrekening bij CBvS van waaruit alle betalingen voor overheidsuitgaven worden gedaan en waarop alle ontvangsten van bedrijven voor bedragen die aan de overheid verschuldigd zijn, worden gestort - een geconsolideerd fonds. De betalingen worden soms uitbetaald via een projectrekening, indien van toepassing. De ontvangstbewijzen worden over het algemeen rechtstreeks op de MvFP-rekening gestort, op enkele uitzonderingen na - ons werd verteld dat ontvangstbewijzen voor de Belastingdienst worden gestort op rekeningen op naam van de Belastingdienst (die drie bankrekeningen heeft die zij beheert (één voor SRD, USD en één voor euro's)), en we merkten op dat ontvangstbewijzen voor de Foreign Exchange Commission (FEC) worden gestort op een rekening op naam van de FEC; en dat geld periodiek van deze rekeningen wordt overgemaakt naar de MvFP-rekening bij de Centrale Bank.

MvFP zei dat de Belastingdienst niet voldoende details verstrekt om de betalende entiteit en het type betaling te kunnen identificeren en dat alle verstrekte informatie regelmatig enige tijd nadat de overboeking naar de MvFP-rekening is gedaan, plaatsvindt. De gebrekkige analyse en de vertraging in de melding zouden te wijten zijn aan de handmatige systemen die door de Belastingdienst worden gebruikt.

MvFP zei dat ze niet hadden gecontroleerd of al het geld dat door de Belastingdienst was opgeborgen, was overgemaakt naar de MvFP-rekening, maar dat ze accepteerden dat de ontvangen bedragen de verschuldigde bedragen waren.

Er zijn verschillende problemen die uit dit proces voortvloeien:

- i. De vertraging in de rapportage betekent dat de MvFP-rapporten mogelijk onvolledig zijn.
- ii. De ontoereikende details ter ondersteuning van de overdrachten aan het Geconsolideerd Fonds betekenen dat de stromen niet nauwkeurig worden geanalyseerd en gerapporteerd onder de juiste rubriek, en mogelijk niet aan de juiste onderneming worden toegerekend.
- iii. Door de ontoereikende details en onnauwkeurige rapportage is het moeilijk om te controleren of de betalingen het juiste te betalen bedrag vertegenwoordigen en is het voor andere overheidsdiensten moeilijk om contact op te nemen met betalende entiteiten. We begrijpen dat er in ieder geval geen informatie wordt verspreid zodat dergelijke controles kunnen worden uitgevoerd.

MvFP zei dat andere Ministeries geen eigen bankrekeningen hadden, behalve bankrekeningen voor goedgekeurde projecten, behalve dat er in sommige gevallen bankrekeningen waren die niet langer werden gebruikt, maar die niet waren gesloten.

De Belastingdienst kon niet bevestigen of zij in staat waren om alle belastingplichtigen te identificeren die geen belastingaanslag hadden ingediend, maar zei dat een aanzienlijk aantal aanslagen niet was ingediend. Ontvangsten van middelgrote en kleine mijnwerkers werden aanvankelijk niet verstrekt door de Directie Belastingen. We stelden ook vast dat er geen ontvangstbewijzen voor douanerechten werden opgegeven.

Dit zijn materiële zwakheden in de boekhouding van de overheid, die onmiddellijke en volledige aandacht vereisen. Samen met de disclaimers van het CLAD en de Rekenkamer (zie Paragraaf 5.1.3) geven deze aan dat de boekhoudkundige en Assurance omgeving voor het MvFP zeer zwak is.

Het MvFP zei dat zij de cijfers voor de reconciliatie zo goed mogelijk hadden gerapporteerd, maar geen absolute zekerheid konden geven dat alle ontvangsten waren opgenomen en niet konden bevestigen dat de stromen nauwkeurig waren verdeeld over de rubrieken voor de typen.

7.2 GMD

7.2.1 Betrokkenheid van de GMD bij het EITI-SR-rapport 2021/22 en de reconciliatie

GMD heeft zich niet beziggehouden tijdens de scopingfase, maar heeft ons ontmoet nadat deze was beëindigd. GMD stuurde templates terug die inconsistent waren en niet overeenkwamen met de eerder verstrekte informatie. Ze zijn niet ondertekend zoals vereist door de MSG om hun volledigheid en nauwkeurigheid te bevestigen. GMD heeft niet gereageerd op verzoeken van zowel het MSG-secretariaat als onszelf om verdere verduidelijking van de gegevens.

7.2.2 GMD-reorganisatie

Erkend wordt dat het door de Wereldbank gefinancierde project voor de transformatie van het kadaster en de vergunningsactiviteiten uiteindelijk tot verbeteringen zou moeten leiden, maar het project wacht momenteel op de ondertekening van de nodige wetgeving (Mijnbouwwet en Wet voor Delftstoffen Autoriteit Suriname), waarvan de datum nog niet is vastgesteld.

7.2.3 Registratie en validatie van gegevens

GMD legde uit dat veel van de door de afdeling verzamelde gegevens verloren waren gegaan bij een computercrash in 2021/22. Het ArcGis-project om records te herstellen en een kadaster op te richten was aan de gang, met enige steun van de Wereldbank; GMD zei echter dat er onvoldoende financieel budget beschikbaar was en dat er geen duidelijke einddatum voor het project was.

GMD zei dat de productiegegevens door GMD waren ontvangen, maar dat de gegevens handmatig en slecht gearchiveerd waren.

Er waren ontoereikende gegevens om na te gaan of royalty's, licentierechten enz. correct waren berekend en tijdig waren betaald.

7.2.4 Rekenkamer oordeel

De Rekenkamer heeft een disclaimer uitgebracht over de overheidsaangiften voor EITI. In het geval van MvNH zeiden ze: "Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen heeft geen documentatie op contractniveau, bevestigingen van productieroyalty's of gevalideerde informatie over licentievergoedingen geproduceerd."

7.3 Deelname

7.3.1 Grassalco

Tijdens een bijeenkomst lichtte Grassalco de activiteiten van het bedrijf en de structuur van het Finance-team toe. We kregen te horen dat de huidige directeur van Financiën slechts vier of vijf maanden in functie is en dat de functie voorafgaand aan hun benoeming ongeveer zes maanden vacant was. Op dit moment is er een interim Finance Manager. De meest recente gecontroleerde rekeningen hebben betrekking op het jaar dat eindigt op 31 december 2017 en er is momenteel een auditor die aan de rekeningen van 2018 werkt. Dit suggereert dat de financiële controles in het bedrijf slecht zijn.

MvFP meldde geen ontvangsten van Grassalco. Grassalco vertelde ons dat het bedrijf in het verleden te veel royalty's aan de overheid had betaald, die worden afgewikkeld door het niet vereffenen van kortlopende verplichtingen aan de overheid. Er werd geen bewijs geleverd om een dergelijke regeling te ondersteunen.

Grassalco heeft geen templates geretourneerd. Er waren talloze follow-ups van zowel het MSG-secretariaat als onszelf, maar het mocht niet baten.

7.3.2 Exporteurs van Goud

MvFP rapporteerde ontvangsten van goudexporteurs van SRD 581 miljoen voor 2021 en SRD 1.080 miljoen voor 2022, wat neerkomt op tussen 7% en 8,5% van de totale inkomsten uit de extractieve sector. Deze bonnen zijn dus materieel.

Geen van de goudexporteurs nam deel aan de reconciliatie. SHMR gaf een overzicht van de acties die worden ondernomen om met deze stakeholders in gesprek te gaan.

De MSG heeft geen informatie over het bestaan van een Vereniging van Goudexporteurs. Van de Foreign Exchange Commission is een lijst van goudexporteurs ontvangen. De Stichting van houders van een mijnbouwrecht (SHMR), vertegenwoordigd in de MSG, bood aan om te proberen het proces van betrokkenheid van de goudexporteurs op gang te brengen.

Het SHMR-bestuur had op 28 april 2025 een ontmoeting met één goudexporteur. SHMR lichtte de doelstellingen van EITI toe, de rol van de MSG en deelde haar deelname aan het EITI-rapportageproces, na ondertekening van een MOU met de Minister van Natuurlijke Hulpbronnen. Op basis van het doel van het EITI, namelijk het bevorderen van transparantie op alle niveaus in de keten van goudproductie tot de export van goud, is de MSG ook verplicht om een MOU te ondertekenen met goudexporteurs.

De goudexporteur, Domex, gaf de volgende informatie.

- a) Er is een inactieve Stichting genaamd: Stichting Belangen Behartiging Goudexporteurs en Goudkopers".
- b) Alle goudexporteurs hebben hun exportvergunning ontvangen van de Foreign Exchange Commission (FEC). Elke goudexporteur zou zich maandelijks moeten melden bij de FEC.
- c) Sinds 2024 zijn de goudkopers, die ook hun goud aankoopvergunning van de FEC ontvangen, ook verplicht om zich maandelijks te melden bij de FEC.
- d) De goudexportvergunning moet elk jaar worden vernieuwd.
- e) Domex begrijpt als goudexporteur het belang van transparantie en is bereid om het concept MOU voor goudexporteurs en de relevante BDO-templates te ontvangen. Verder zal Domex zijn Raad van Bestuur informeren en andere goudexporteurs benaderen om hen te interesseren voor een ontmoeting met het MSG Engagement Team. Indien mogelijk wordt er ook contact opgenomen met bedrijven met een goudkopersvergunning om deel te nemen aan de bijeenkomst met het MSG Engagement Team. Domex zelf zal hun advocaat naar het ontwerp-MOU laten kijken.

SHMR heeft het ontwerp-MOU voor goudexporteurs en de BDO-templates voor goudexporteurs Domex NV doorgestuurd en wacht op verdere informatie van Domex zodra ze hun advocaten hebben geraadpleegd.

7.3.3 Kleine en middelgrote mijnwerkers

Van de 42 bedrijven die momenteel deel uitmaken van SHMR, hebben er slechts 5 deelgenomen aan de huidige reconciliatie. SHMR gaf een verhaal over hun deelname aan EITI waarin ze hun voortdurende steun voor de EITI uitspreken en ook een aantal zorgen uiten die van invloed zijn op de deelname van veel van hun leden.

Bij wijze van inleiding stelt SHMR:

SHMR heeft deelgenomen aan de Surinaamse EITI-rapporten van 2016 en 2017 via een collectief van 17 van de aangesloten bedrijven. Het was de intentie van het SHMR-bestuur om ook deel te nemen aan de verslaglegging over de boekjaren 2018, 2019 en 2020. De bedrijven waren echter niet gemotiveerd en het bestuur vond het slecht om met slechts enkele bedrijven mee te doen.

Voor de rapportage van 2021 en 2022 was er opnieuw geen reactie van de aangesloten bedrijven, hoewel de Raad van Bestuur hen tijdig informeerde en hen via e-mail de BDO-templates voor bedrijven presenteerde.

Ten slotte zijn er vijf bedrijven die gezamenlijk gegevens presenteren voor de EITI-rapportagejaren 2021 en 2022. Betalingen (bijv. royalty's en huur voor mijnbouwgebied) worden echter gezamenlijk gepresenteerd, terwijl andere informatie, zoals het bedrijfsprofiel en de uiteindelijke begunstigden, door het individuele bedrijf wordt gepresenteerd.

Het SHMR-bestuur staat volledig achter de EITI-standaarden en stemt ermee in om deze standaarden in het algemeen te promoten, maar in het bijzonder bij de aangesloten bedrijven, zodat meer bedrijven bereid en transparant zijn over hun gegevens. De Raad werkt aan het vergroten van de bewustwording bij de bedrijven; In de rapportage 2023-2024 zal een groter aantal bedrijven deelnemen."

Unofficial translation

Het SHMR-bestuur gaat verder met het belichten van gebieden die hebben geleid tot een gebrek aan betrokkenheid van hun leden. Waaronder:

- De ontoereikendheid en inactiviteit van GMD als centraal punt
- Kwesties over de zekerheid van eigendom
- Het gebrek aan transparantie over bedragen die door goudkopers worden ingehouden voor royalty's
- Informele kleinschalige mijnbouw en criminaliteit
- Betrokkenheid van de gemeenschap en FPIC.

De volledige verklaring van het SHMR-bestuur is opgenomen in bijlage 10 bij dit verslag.

8 Aanbevelingen

De EITI-standaard vereist dat stappen worden ondernomen om te handelen naar de geleerde lessen met het oog op het versterken van de impact van de EITI-implementatie op het beheer van natuurlijke hulpbronnen, en om de aanbevelingen die voortvloeien uit de EITI-implementatie in overweging te nemen.

Bij het opstellen van het rapport voor 2021 en 2022 hebben we een aantal gebieden opgemerkt waar verbeteringen kunnen worden aangebracht in de boekhouding en systemen van de overheid en het EITI-proces. Aanbevelingen om deze gebieden aan te pakken worden in dit hoofdstuk uiteengezet.

Er zijn ook aanbevelingen uit eerdere rapporten en uit de laatste EITI-validatie en we nemen een overzicht op van de huidige voortgang die door de MSG is opgesteld.

Over het algemeen is er een aanzienlijk aantal aanbevelingen die aandacht behoeven en de MSG moet zich richten op:

- Prioritering van maatregelen naar aanleiding van de aanbevelingen
- Het bepalen van de middelen die nodig zijn om actie te ondernemen en individuele aanbevelingen af te sluiten
- In de werkprogramma's voor 2025 en 2026 de vereiste maatregelen opnemen.

8.1 Verduidelijken van de Ministeries/agentschappen die betalingen rechtstreeks van extractieve bedrijven ontvangen

Tijdens de scoping voor het huidige rapport kregen we van MvFP te horen dat alle overheidsontvangsten aan MvFP waren betaald. Ons werk heeft bepaalde betalingen aan het licht gebracht die zijn gedaan op rekeningen die niet door het MvFP worden gecontroleerd, bijvoorbeeld betalingen aan de Foreign Exchange Commission, betalingen op een rekening van de Centrale Bank bij de Federal Reserve, New York.

We bevelen aan dat de MSG samenwerkt met het MvFP en indien nodig met andere Ministeries om alle ontvangers van betalingen uit de extractieve sector, met uitzondering van het MvFP, te verduidelijken.

8.2 Verbetering van de interne boekhouding van MvFP

In de loop van onze werkzaamheden bleek uit besprekingen met het MvFP dat de interne controlesystemen bij het MvFP niet toereikend waren om ervoor te zorgen dat alle ontvangsten uit de extractieve sector zouden worden gerapporteerd voor de EITI-reconciliatie en dat de analyse van de ontvangsten per bedrijf en type stroom nauwkeurig zou zijn. In gesprekken met het MvFP en de Belastingdienst is gebleken dat er sprake was van vertragingen bij het rapporteren van bonnen, onvoldoende controle op volledigheid en onvoldoende detaillering om de bonnetjes in alle gevallen aan individuele bedrijven toe te kunnen rekenen.

Deze tekortkomingen werden bevestigd door de afgifte van een disclaimer door de Rekenkamer over de rapportagetemplates die door het MvFP waren opgesteld voor de EITI-reconciliatie.

We raden het MvFP aan om zijn boekhoudkundige controles met spoed te herzien en indien nodig aan te passen om ervoor te zorgen dat de rapportage volledig en nauwkeurig is.

We bevelen verder aan dat het MvFP zijn boekhoudsystemen, die als handmatig worden beschouwd, herzielt, zodat het systemen implementeert en gebruikt die voldoende robuust zijn om traceerbaarheid van inkomsten te bieden en om het in staat te stellen betrouwbare en tijdige gegevens op een passend detailniveau aan andere Ministeries te rapporteren, zodat deze Ministeries controle kunnen uitoefenen over zaken als ontvangen royalty's en licentievergoedingen.

De MSG moet met het MvFP over deze zaken in gesprek gaan via de MvFP-vertegenwoordiger in de MSG en moet op de hoogte blijven van de genomen maatregelen en de tijdschema's voor verbetering.

8.3 De controle van nationale rekeningen moet worden geactualiseerd

De Rekenkamer heeft op grond van de Grondwet en de Wet op de Algemene Rekenkamer van Suriname het mandaat en de taak om de jaarlijkse nationale rekeningen te controleren. Noch de rekeningen van 2022, noch die van 2023 zijn nog gecontroleerd.

Wij bevelen aan dat de Rekenkamer prioriteit geeft aan de afronding van de controle van de nationale rekeningen voor 2022, 2023 en 2024 en dat de nodige financiële of andere middelen ter beschikking worden gesteld die nodig zijn om deze controles af te ronden. Bij de afronding van de audits moet de Rekenkamer de aandacht vestigen op de belangrijke zwakke punten die van invloed zijn op haar oordeel over de rekeningen voor elk jaar.

8.4 GMD-verbeteringen

Er waren vertragingen bij het verkrijgen van informatie van GMD en er werd niet gereageerd op verzoeken om verduidelijking en aanvullende informatie. GMD ontvangt productiegegevens van mijnbouwbedrijven, maar kan geen verslag uitbrengen over de productie (de Centrale Bank neemt rechtstreeks contact op met de belangrijkste mijnbouwers om informatie te verkrijgen). Er werd gezegd dat er geen controle was op de juistheid of tijdigheid van de ontvangstbewijzen van royalty's of licentiegelden. De verstrekte informatie over de vergunning was inconsistent.

De implementatie van het ArcGIS-systeem zal de basis vormen voor een kadaster in de toekomst, maar uit wat we hebben ontvangen is het niet duidelijk dat er betrouwbare gegevens zijn om in te voeren. De herstructurering van de verantwoordelijkheden met de oprichting van het Mineralen Instituut biedt een goede gelegenheid om een geschikte instelling op te richten om toezicht te houden op de mijnbouwsector.

We raden aan dat deze initiatieven - het Mineralen Instituut, ArcGis en aanverwant - snel worden voortgezet. We raden verder aan om snel een tijdgebonden plan te publiceren, met duidelijke mijlpalen voor de levering. De MSG moet via haar vertegenwoordigers van MvNH stappen ondernemen om op de hoogte te blijven van de voortgang van deze aanbevelingen.

8.5 Verbeter de betrokkenheid van extractieve bedrijven

Een aantal mijnbouwbedrijven die waren geselecteerd voor opname in de reconciliatie, hebben geen gegevenstemplates geretourneerd. Er werd geen actie ondernomen om met de goudexporteurs in gesprek te gaan totdat het huidige rapport was gestart, en als gevolg daarvan hebben geen goudexporteurs een MOU ondertekend of gegevenstemplates ingediend. Er is geen verbetering opgetreden in de deelname van de leden van de SHMR, hoewel het SHMR-bestuur actief is geweest in het promoten van EITI binnen haar leden en, meer recentelijk, bij de goudexporteurs. Een aantal oliemaatschappijen heeft geen templates geretourneerd, waaronder een producerende oliemaatschappij.

We bevelen aan dat de MSG de betrokkenheid bij mijnbouwbedrijven en oliemaatschappijen vergroot als onderdeel van haar rol bij de implementatie van EITI in Suriname en om de dekking in toekomstige EITI-rapportage te verbeteren.

8.6 Verbetering van het inzicht in en de rapportage van quasi-begrotingsuitgaven

Er is momenteel een Power Purchase Agreement tussen Staatsolie en EBS waarbij olie wordt gebruikt om te betalen voor elektriciteit die aan Staatsolie wordt geleverd.

We raden aan dat de MSG dit gebied verder onderzoekt en in toekomstige rapporten opneemt:

- De hoeveelheden olie en andere materialen die door Staatsolie aan het elektriciteitsbedrijf zijn geleverd;
- De hoeveelheid elektriciteit die door het elektriciteitsbedrijf aan Staatsolie wordt geleverd;
- Het prijsbeleid voor de verkoop van olie en elektriciteit tussen Staatsolie en het elektriciteitsbedrijf;
- Eventuele take-or-pay-bepalingen in de stroomafnameovereenkomst;

Unofficial translation

- De kosten van olie en andere materialen die door Staatsolie aan het elektriciteitsbedrijf worden geleverd;
- De kosten van elektriciteit die door het elektriciteitsbedrijf aan Staatsolie wordt geleverd; en
- De auditprocedures die van toepassing zijn om de overdrachten en waarderingen voor dergelijke overdrachten te bevestigen.

Om het EITI-rapportageproces in Suriname te verbeteren, geven we hieronder de voortgang weer die is geboekt bij het implementeren van de aanbevelingen die zijn uiteengezet in de twee voorgaande EITI-rapporten.

8.7 Beneficial Ownership

GMD noch Staatsolie eisen volledige informatie over de uiteindelijke begunstigden van bedrijven die vergunningen aanvragen of PSC-deelname.

We raden aan dat alle aanvragers van mijnbouw- en aardolievergunningen worden verplicht om volledige informatie over de Beneficial Ownership te verstrekken en dat GMD en Staatsolie geen aanvragen verwerken wanneer deze informatie niet wordt verstrekt. Verder bevelen wij aan dat GMD en Staatsolie voor elke verleende vergunning een register van uiteindelijk begunstigden publiceren.

8.8 Status van de aanbevelingen van het verslag van het voorgaande boekjaar

8.8.1 Toezicht door de multistakeholder groep

Tabel 65: Aanbeveling 1

Beschrijving: In overeenstemming met EITI-vereiste 1.1	Aanbevolen acties: De overheid moet volledig, actief en effectief betrokken zijn bij het EITI-proces. De overheid moet de deelname van hoge regeringsvertegenwoordigers aan MSG-vergaderingen garanderen en ervoor zorgen dat de betrokkenheid van de overheid consistent is in alle overheidsdiensten. De regering is verplicht om middelen te mobiliseren voor de uitvoering van EITI en EITI-financiering te verankeren in de overheidsbegroting om de duurzaamheid van de EITI-implementatie op de lange termijn te waarborgen, om de uitdagingen op het gebied van personeel en capaciteit aan te pakken waarmee ze tot nu toe te maken hebben en om de autonomie van Suriname EITI (EITI-SR) te garanderen. Om de implementatie van vereiste 1.1 verder te versterken, wordt de overheid aangemoedigd om het EITI in te bedden in hun nationale beleid en gebruik te maken van de gegevens die tijdens het proces worden vrijgegeven. De regering wordt ook aangemoedigd om ervoor te zorgen dat regeringsvertegenwoordigers in de MSG regelmatig vergaderingen bijwonen. Gerelateerde instanties: MSG/ Overheid Prioriteit: Hoog Huidige status: De overheid moet beter deelnemen aan het EITI-proces. Met ingang van 2024 is EITI Suriname opgenomen in de Nationale Begroting onder het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen. De permanente secretaris voor mijnbouw bij het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen maakt deel uit van de MSG, evenals de manager van de Ministeriële planeenheid. Van 2020 tot bijna eind 2024 was het Ministerie van EZOTI niet betrokken bij het EITI-proces: de aangestelde vertegenwoordigers kwamen nooit opdagen voor enige activiteit. Vanaf eind 2024 neemt de nieuwbenoemde vertegenwoordiger van de permanente secretaris voor innovatie echter actief en effectief deel aan EITI-activiteiten. Vanuit het Ministerie van Financiën zijn het hoofd van de afdeling Economische Zaken en een plaatsvervangend permanent secretaris van het directoraat Planning en Ontwikkeling Financiën actief en volledig betrokken. Vanuit het Ministerie van ROS de vertegenwoordiger, de districtscommissaris van Tapanahony, is een actievere en effectievere betrokkenheid nodig. De vertegenwoordigers van de overheidsfinanciën in de MSG wonen regelmatig vergaderingen bij. Er is meer betrokkenheid nodig van de andere betrokken regeringsleden. De Independent Administrator voor EITI-rapportage wordt gefinancierd uit het Surinaamse Competitiveness and Sector Diversification Project, dat wordt uitgevoerd door middel van leningen van de overheid aan de Wereldbank. Het personeel, de huisvesting en de uitrusting van het secretariaat wordt gefinancierd door het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen uit de Surinaamse nationale begroting. Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen werkt nauw samen met EMSAGS om met name kleinschalige goudwinning aan te pakken en heeft bijeenkomsten georganiseerd met belanghebbenden over de herziening van de mijnbouwwet. MSG-leden uit alle kiesdistricten hebben deelgenomen aan al deze sessies om bekendheid te geven aan de EITI.
--	--

Tabel 66: Aanbeveling 2

Beschrijving: In overeenstemming met EITI-vereiste 1.2	Aanbevolen acties: De sector moet aantonen dat zij volledig, actief en effectief betrokken is bij het EITI-proces. Bedrijven moeten hun betrokkenheid bij en werk bij de uitvoering van EITI herzien en ervoor zorgen dat de doelstellingen en activiteiten van het proces overeenkomen met de prioriteiten van een bredere groep uit de industrie. Bedrijven moeten ook hun coördinatiemechanismen voor kiesdistricten formaliseren en documenteren en regelmatige aanwezigheid bij MSG-vergaderingen garanderen. Om de implementatie van vereiste 1.2 te versterken, wordt de industriegroep van de MSG in Suriname aangemoedigd om de publicatie van informatie over uiteindelijk begunstigden te vergemakkelijken, evenals routinematige openbaarmaking van gegevens.
	Gerelateerde agentschappen: MSG/ Bedrijven
	Prioriteit: Hoog
	Huidige status: De industrie is volledig, effectief en actief betrokken bij het EITI-proces. Ze hebben geweldig werk geleverd door ervoor te zorgen dat vergaderingen en betrokkenheid met andere belanghebbenden plaatsvonden. Sinds 2020 heeft de MSG geen voorzitter meer, en de bedrijven hebben om beurten de (reguliere) vergaderingen voorgezeten en de leiding gehad in veel activiteiten, zoals subgroepen die documenten met betrekking tot EITI-kwesties beoordelen en voorbereiden. De industrie heeft regelmatige aanwezigen op vergaderingen. Staatsbedrijven: De enige gegevens die Staatsolie nog niet openbaar maakt, zijn contracten voor het delen van productie. Grassalco is een werk in uitvoering. Ze zijn in februari 2024 formeel toegetreden tot de MSG, maar hebben nog steeds moeite om gegevens vrij te geven.

Tabel 67: Aanbeveling 3

Beschrijving: In overeenstemming met EITI-vereiste 1.4	Aanbevolen acties: De MSG moet ervoor zorgen dat de procedures voor het voordragen van haar vertegenwoordigers adequaat worden gecodificeerd en gedocumenteerd, en dat er gevestigde mechanismen zijn voor het onderhouden van contacten met hun bredere achterban, die in de praktijk worden gevolgd. De MSG moet ervoor zorgen dat afwijkingen van hun Terms of Reference (ToRs) worden geregistreerd en transparant zijn, en adequaat en openbaar worden gecodificeerd. De MSG moet ervoor zorgen dat het gebrek aan dagvergoedingen openbaar wordt gemaakt. De MSG moet ervoor zorgen dat vergaderingen voldoende van tevoren worden aangekondigd en dat documenten tijdig worden verspreid voordat ze worden besproken en voorgesteld, en dat schriftelijke verslagen van haar besprekingen en besluiten adequaat worden bewaard door middel van notulen. Overheids- en bedrijfsgroepen moeten ervoor zorgen dat hun vertegenwoordigers consequent aanwezig zijn bij de vergaderingen van de MSG en van een voldoende hoog niveau zijn om de MSG in staat te stellen besluiten te nemen en deze op te volgen. Om de uitvoering van eis 1.4 te versterken, wordt de MSG aangemoedigd om haar focus te verleggen van het EITI-rapportageproces naar hervormingen in het beheer van de extractieve sector. De MSG wordt aangemoedigd om gebruik te maken van de subcommissies (artikel 3.2 van de taakomschrijving van de MSG) en belangrijke overheidsinstellingen die de extractieve sector reguleren, zoals de Centrale Bank, uit te nodigen om nauw deel te nemen aan het EITI-debat.
	Gerelateerde agentschappen: MSG, alle kiesdistricten
	Prioriteit: Hoog
	De MSG heeft sinds 2020 geen dagvergoedingen meer ontvangen. De Raad van Ministers keurde in maart 2025 de termijn voor 2024-2026 goed. Goedkeuring van de nieuwe Ministerraad onder de nieuwe regering is vereist om de benoemingen van de nieuwe leden van EZOTI en Shell te bevestigen. Nominatie van de overheid: Er is een brief ontvangen van de permanente secretaris van EZOTI om Amit Chandansigh tegen april 2023 te benoemen tot nieuw lid van de MSG. De brief is op 25 juli 2023 ontvangen. Benoeming van Suraksha Hirasingh als opvolger van de heer Chandansingh per 19 september 2023. Benoeming van Rafiq Ilahi per november 2024. Er werd een brief ontvangen van het Ministerie van Financiën om Sagita Jaggan en Georgetine Tjalim te benoemen. De brief is in november 2021 ontvangen. Vanuit het Ministerie van Regionale Ontwikkeling waren er in de verslagperiode geen nieuwe aangestelden. Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen heeft mevrouw Preciosa Simons in 2020 benoemd, als opvolger van de heer Dave Abeleven. Nominatie bedrijven:

Het belangrijkste lid van het kiesdistrict stelt de voorzitter en de nationale coördinator schriftelijk op de hoogte van het besluit van het kiesdistrict om de vertegenwoordigers van het bedrijf te wijzigen.

- Na het aftreden van Tullow als plaatsvervangend vertegenwoordiger van olie- en gasbedrijven in Q2 2021, werd een bijeenkomst gehouden tussen de EITI-ondersteunende bedrijven en werd er gezocht naar nominaties voor een opvolger. De vertegenwoordiger van Shell werd unaniem gekozen als plaatsvervangend vertegenwoordiger van olie- en gasbedrijven.
- In december 2022 werden per e-mailnominaties gezocht van alle olie- en gasbedrijven die in het land actief zijn voor de verkiezing voor de rol van belangrijkste en plaatsvervangende bedrijfsvertegenwoordigers. Via een geheime stemming kregen Shell en Staatsolie respectievelijk de meerderheid van de stemmen en werden als zodanig naar behoren gekozen als belangrijkste en plaatsvervangende vertegenwoordigers voor de termijn van de MSG van 2023 tot 2026.

Leden van het kiesdistrict van het bedrijf hebben input gevraagd van de bredere achterban, voornamelijk door:

- Informele gesprekken op één-op-één basis; en
- Discussies op branchebijeenkomsten.

Vertegenwoordigers van het bedrijf waren vrij om hun openhartige mening te geven over de uitvoering van het EITI en ondervonden geen belemmeringen voor deelname aan het EITI op basis van een memorandum van overeenstemming dat door alle bedrijven was ondertekend.

- *Voor de olie- en gaskiesdistrict: De activiteiten en voortgang van EITI worden besproken als een inhoudelijk agendapunt tijdens de jaarlijkse branchebijeenkomst tussen de regelgever en alle bedrijven*
- *De twee grote mijnbouwbedrijven (Rosebel Gold Mines NV, Newmont LLC) hebben indien nodig afspraken over EITI-aangelegenheden*
- *Voor de mijnbouwachterban: de MSG onderzoekt het gebruik van de vergaderingen van de (VSB) Vereniging Surinaams Bedrijfsleven (afdeling mijnbouw) om mijnbouwzaken te bespreken.*

De achterban van de mijnbouwbedrijven binnen de MSG heeft een praktijk waarbij het ene bedrijf voor een bepaalde periode de leiding op zich neemt en het andere als plaatsvervanger in de MSG fungeert. Rosebel Gold Mines N.V. ("RGM") was van 2016 tot 2019 leidend, terwijl Newmont Suriname LL.C. ("NM") diende als plaatsvervanger.

Momenteel fungeert NM als lead, terwijl RGM als plaatsvervanger fungeert.

Met betrekking tot de vertegenwoordiging van de houders van kleine en middelgrote mijnbouwrechten (SHMR) is dit volgens de algemene voorwaarden van de TOR.

Maatschappelijk middenveld:

Hoewel er een gemeenschappelijk profiel en criteria zijn geformuleerd voor CS-leden, hebben de verschillende zetels in het kiesdistrict CS aparte procedures:

A. Er zijn 2 leden (primair en plaatsvervangend) voor organisaties van inheemse en tribale volkeren. De benoeming van

	vertegenwoordigers wordt gedaan door respectievelijk de Vereniging van Inheemse Dorpsleiders en KAMPOS, volgens hun eigen interne procedures. Elk kandidaat-lid moet een voordracht formulier invullen en een toestemmingsverklaring ondertekenen. B. Er is 1 lid namens de vakbonden in de extractieve sectoren. Ze stellen ook een gezamenlijke voordracht voor op basis van hun eigen interne procedures. C. Voor de 3 andere zetels (2 primaire en 1 plaatsvervangende) wordt een oproep tot nominaties via e-mail verspreid onder een breed scala aan maatschappelijke organisaties met het verzoek om te delen en door te sturen. Twee onafhankelijke beoordelaars (meestal individuele consultants zonder allianties met organisaties of de industrie) zijn belast met het screenen en scoren van alle ingediende nominaties op basis van het profiel en de criteria. Hun voorgestelde selectie van leden wordt vervolgens via e-mail opnieuw ter goedkeuring voorgelegd aan de mailinglijst. In de verslagperiode is er slechts 1 vervanging uitgevoerd, in opdracht van KAMPOS. Dit volgde de afgesproken procedure. In september 2025 wordt een open oproep tot kandidaatstelling gelanceerd voor groep C, volgens de afgesproken procedure. KAMPOS: de vertegenwoordiger van MSG rapporteert aan het kantoor van KAMPOS. Dit is op incidentele basis, in meetings en via whatsapp. Er zijn geen notulen van deze vergaderingen. De MSG-vertegenwoordiger hield op 12 juli 2022 een presentatie voor de leden van KAMPOS. VIDS: MSG-vertegenwoordiger rapporteert aan het Bureau van de VIDS. Dit is op incidentele basis, op basis van de agenda van de directeur en medewerkers van het Bureau. De briefings worden face-to-face gehouden, maar er zijn geen notulen van de vergaderingen. Gestructureerde outreach en informatie-uitwisseling met de Vereniging van Inheemse Dorpsleiders blijft een uitdaging. - Vakbonden: de vertegenwoordiger van de MSG informeert de voorzitters van C-47 en SWOS op incidentele basis, in persoonlijke vergaderingen. Hij stuurt ook relevante documenten, links (bv. naar de EITI-website) en oproepen tot het indienen van inputs door. In de praktijk geven de vakbonden aan dat zij alle relevante beslissingen met betrekking tot het melden van arbeidskwesties toevertrouwen aan de MSG-vertegenwoordiger, zonder dat er voortdurend toezicht nodig is. Interactieve communicatie blijft een uitdaging. Algemene CS-vertegenwoordigers hebben een formele mailinglijst van CSO's waar regelmatig updates naar moeten worden verzonden. Sinds het begin van Covid en daarna zijn deze updates niet gedeeld met de mailinglijst. Op 30 augustus wordt een nieuwe update (incl. het laatste rapport) naar de mailinglijst gestuurd voor feedback/input. Daarnaast wordt op incidentele basis input gevraagd aan individuele leden van het maatschappelijk middenveld over EITI-gerelateerde kwesties, bijv. milieu, ITP-rechten. CS: In de afgelopen jaren zijn er talloze pogingen ondernomen om gestructureerde outreach vanuit de MSG/het secretariaat te organiseren, door consultants in te huren etc. CS rekende op deze externe consultants om met ons samen te werken voor outreach en communicatie van EITI-gegevens naar onze bredere achterban en het grote publiek.
--	---

- Hoewel we deelnemen aan de MSG en kennis hebben van het onderwerp, missen we de middelen en de capaciteit om brede bewustmakingscampagnes over dergelijke complexe technische kwesties te ontwerpen en uit te voeren. Belemmeringen voor communicatie en contacten met de bredere achterban: er is sprake van een aanzienlijke braindrain in het maatschappelijk middenveld, wat leidt tot een kleinere groep mensen met de tijd, capaciteit en technische kennis om een bijdrage te leveren en/of input te leveren in EITI-processen
- Vanwege andere, meer urgente problemen in bijvoorbeeld inheemse en marrongemeenschappen (in combinatie met het relatieve gebrek aan algemene bekendheid en kennis van EITI), wordt de kwestie meestal niet als een prioriteit beschouwd voor het leveren van input. Er is ook een algemeen wantrouwen jegens de overheid en de extractieve sector in het algemeen. Gemeenschappen hebben deelgenomen aan zoveel workshops enz., maar zien nog steeds geen duidelijke voordelen of verbeteringen in de situatie.
- <https://www.srherald.com/suriname/2022/04/21/begrip-en-onbegrip-bij-wateroverlast-brokopondo/>
- https://www.google.com/search?q=wateroverlast+brokopondo&rlz=1C1GCEU_enSR923SR923&oq=wateroverlast+brokopondo&aqs=chrome..69i57.14688j0j9&sourceid=chrome&ie=UTF-8#fpstate=ive&vld=cid:b628b484,vid:HU1h4Dkr66M
- <https://www.waterkant.net/suriname/2022/04/25/duurzame-oplossing-wateroverlast-brokopondo-noodzakelijk/>
- <https://dwtonline.com/bewoners-brokopondo-in-de-startblokken-voor-actievoering/>
- <https://dwtonline.com/wegbarricades-uit-onvrede-over-werkwijze-iamgold-en-staatsolie/>
- <https://prezi.com/p/ecojqy-nxogf/goudwinning-suriname/>
- <https://www.nporadio1.nl/nieuws/buitenland/6ec27ed1-f6f5-4c88-863a-4e42d87b923c/brokopondostuwmeer-in-suriname-vervuild-met-grote-hoeveelheid-cyanide>
- <https://nos.nl/l/2476103>
- <https://surinamenieuwscentrale.com/inheemsen-dienen-petitie-bij-de-nederlandse-ambassade>
- <https://www.youtube.com/watch?v=QKgY-yWzBZ8>
- <https://stvs.sr/inheemsen-dienen-petitie-in-over-grondenrechten-vraagstuk/>
- Vanwege het vertraagde karakter van de EITI-rapporten is het moeilijk om interesse en discussie te genereren over gegevens die (op dat moment) 2 - 3 jaar oud zijn. Daarom dringen we aan op meer systematische openbaarmaking. Hoewel CS in staat is om volledig en actief betrokken te zijn, is deze betrokkenheid niet altijd effectief tot een gebrek aan continuïteit en capaciteit in de daaropvolgende nationale secretariaten. Wat betreft de periode 2021 -2022: We vonden ook dat er een gebrek was aan een duidelijk begrip van de rolverdeling en verantwoordelijkheden tussen het secretariaat, de MSG en het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen: in de praktijk leek het er vaak op dat het secretariaat aan het Ministerie in plaats van aan de MSG. Er was geen sprake geweest van repressie of dwang, maar zoals hierboven vermeld, belemmeren capaciteit en andere beperkingen ons vermogen om ervoor te zorgen dat EITI bijdraagt aan het publieke debat.

In de agenda staat altijd een voorgestelde datum van een volgende vergadering. Minimaal een week voordat het MSG

	een vooraankondiging met agenda via de mail krijgt. Op basis van de documenten en/of de inhoud ontvangen de MSG-leden de documenten 1 of 2 weken voor een vergadering. In de Google Drive wordt als commentator en soms als redacteur toegang gegeven aan de MSG-leden, zodat ze de documenten altijd in hun eigen tempo kunnen bekijken. Er zijn schriftelijke verslagen van de MSG-vergaderingen.
--	---

Tabel 68: Aanbeveling 4

Beschrijving: In overeenstemming met EITI-vereiste 1.5	Aanbevolen acties: De MSG moet overeenstemming bereiken over een geactualiseerd, herzien en volledig begroot werkplan dat de prioriteiten van brede belanghebbenden voor de extractieve sector weerspiegelt en dat wordt georganiseerd door middel van specifieke en meetbare activiteiten. Het werkplan moet betrekking hebben op de reikwijdte van de informatieverschaffing door het EITI en de follow-up van aanbevelingen, en moet gericht zijn op kwesties als contracttransparantie en de uitvoering van verslaglegging op projectniveau. De MSG moet ervoor zorgen dat er ook na de MSG-leden overleg wordt gepleegd over het werkplan. De MSG wordt aangemoedigd om te overwegen of het EITI-proces zou kunnen bijdragen aan het aanpakken van bredere kwesties die verband houden met de winningsactiviteiten in Suriname, zoals vrije en geïnformeerde voorafgaande toestemming voor de mijnbouwprojecten.
	Gerelateerde instanties: MSG met hulp van het secretariaat van het SEITI
	Prioriteit: Hoog
	Huidige status: De MSG heeft een ontwerpwerkplan 2025/2026 dat moet worden goedgekeurd. Op dit moment wordt de WP niet besproken buiten de MSG-leden.

8.8.2 Juridisch en institutioneel kader, met inbegrip van de toewijzing van contracten en licenties

Tabel 69: Aanbeveling 5

Beschrijving: In overeenstemming met EITI-vereiste 2.2	Aanbevolen acties: Suriname dient ervoor te zorgen dat uitgebreide informatie over de ontvangers van mijnbouw-, olie- en gasvergunningen die in het verslagjaar of de betrokken jaren zijn verleend en overgedragen, openbaar toegankelijk is, naast een beschrijving van het feitelijke toewijzings- en overdrachtsproces, met inbegrip van de rol van de relevante overheidsinstanties en de beoordeelde technische en financiële criteria (en wegingen indien van toepassing), en eventuele niet-triviale afwijkingen van wettelijke procedures in de praktijk. Wanneer licenties worden toegekend via een biedingsproces, is de overheid verplicht de lijst met aanvragers en de biedingscriteria bekend te maken. Suriname wil mogelijk ook commentaar leveren op de efficiëntie van het huidige systeem voor het toewijzen en overdragen van vergunningen als een middel om procedures te verduidelijken en niet-triviale afwijkingen te beteugelen. Wordt beoordeeld.
	Gerelateerde instanties: Overheid, in het bijzonder MvFP en MvNH
	Prioriteit: Hoog
	Huidige status: Geen vooruitgang

Tabel 70: Aanbeveling 6

Beschrijving: In overeenstemming met EITI-vereiste 2.3	Aanbevolen acties: Suriname dient een openbaar beschikbaar register of kadastersysteem bij te houden met tijdige en uitgebreide informatie over alle mijnbouw-, olie- en gasvergunningen, met inbegrip van de naam van de vergunninghouder, de data van toepassing, toekenning en vervaldatum, de gedekte goederen, en de coördinaten. De MSG moet samenwerken met de MvNH, GMD en Staatsolie om ervoor te zorgen dat alle licentie-informatie vermeld in vereiste 2.3.b beschikbaar is voor alle winningsvergunningen die in de periode actief zijn
	Gerelateerde agentschappen: MSG/ MvNH
	Prioriteit: Hoog
	Huidige status: Geen vooruitgang

Tabel 71: Aanbeveling 7

Beschrijving: Om te voldoen aan de EITI-	Aanbevolen acties: Suriname moet het beleid van de regering documenteren met betrekking tot de openbaarmaking van contracten en
--	---

vereiste 2.4	licenties die van toepassing zijn op de exploratie en exploitatie van olie, gas en mineralen. Dit moet relevante wettelijke bepalingen, feitelijke openbaarmakingspraktijken en geplande of lopende hervormingen omvatten. Een overzicht van de contracten en licenties die openbaar beschikbaar zijn, moet openbaar worden gemaakt in het publieke domein en een verwijzing of link bevatten naar de locatie waar deze zijn gepubliceerd. Suriname wordt aangemoedigd om de momenteel van kracht zijnde PSCs met relevante bijlagen te publiceren en om een herziening uit te voeren van gepubliceerde mijnbouw- en oliecontracten om ervoor te zorgen dat de gepubliceerde contracten beschikbaar zijn op een gecentraliseerde website die regelmatig moet worden bijgewerkt. In overeenstemming met eis 2.4.a is Suriname verplicht om alle contracten en licenties die vanaf 1 januari 2021 zijn verleend, aangegaan of gewijzigd openbaar te maken <u>Gerelateerde agentschappen:</u> MSG/ MvNH, Staatsoliemaatschappij <u>Prioriteit:</u> Hoog <u>Huidige status:</u> Voor de olie- en gassector publiceert het Staatsolie Koolwaterstof Instituut op haar website model PSC-contracten. Link: model-psc.pdf (staatsolie.com) Staatsolie heeft een consultant gecontracteerd om het contractuele regime te herzien en te adviseren over verdere openbaarmaking van licenties en contracten.
--------------	---

Tabel 72: Aanbeveling 8

Beschrijving: In overeenstemming met EITI-vereiste 2.5 en het door de raad overeengekomen kader voor de beoordeling van de voortgang,	Aanbevolen acties: Suriname is verplicht om uiterlijk op 31 december 2021 de Beneficial Owners van alle bedrijven die winningsvergunningen bezitten of aanvragen, bekend te maken. Om dit doel te bereiken, worden de volgende maatregelen aanbevolen: In overeenstemming met Vereiste 2.5 en het door de Raad overeengekomen kader voor het beoordelen van de voortgang, is Suriname verplicht om uiterlijk op 31 december 2021 de Beneficial Owners van alle bedrijven die winningsvergunningen bezitten of aanvragen, bekend te maken. Om dit doel te bereiken, worden de volgende maatregelen aanbevolen: i. Suriname wordt verzocht overeenstemming te bereiken over een passende definitie van de termen "Beneficial Owners" en "politiek prominente persoon". ii. Van Suriname wordt verwacht dat het alle bedrijven die in het bezit zijn van olie-, gas- en mijnbouwvergunningen zal verzoeken om BO-informatie vrij te geven en voldoende garanties te bieden voor de betrouwbaarheid van de gegevens. De regering wordt aangemoedigd om een openbaar register van Beneficial Owners op te zetten dat kan worden geïntegreerd in het handelsregister dat door het KKF wordt beheerd. iii. Suriname wordt aangemoedigd om van alle aanvragers van olie-, gas- en mijnbouwvergunningen te eisen dat zij hun Beneficial Owners in de aanvraagfase bekendmaken. Een beoordeling van de volledigheid en betrouwbaarheid van deze informatie moet worden geïntegreerd in de vergunningsprocedures die door het MvNH en de Staatsolie worden gevolgd. iv. Suriname wordt aangemoedigd om prioriteiten voor BO-openbaarmakingen overeen te komen en op basis van deze prioriteiten inspanningen te plannen om deze gegevens te verkrijgen. Suriname kan bijvoorbeeld prioriteit geven aan openbaarmaking door bepaalde soorten bedrijven die een bepaald type licentie bezitten of een bepaalde grondstof produceren vanwege risico's in verband met corruptie of belastingontduiking. Deze prioriteiten moeten als leidraad dienen voor de inspanningen om bedrijven te bereiken en hen te begeleiden. v. Het wordt aanbevolen dat Suriname overweegt om het model BO-aangifteformulier van het EITI te gebruiken om ervoor te zorgen dat de toelichtingen worden gepubliceerd in open data-formaat, vergelijkbaar en gemakkelijk te analyseren. vi. Suriname kan ook de openbaarmaking van BO's willen uitbreiden naar andere segmenten van de upstream winningswaardeketen, bijvoorbeeld door het verzamelen en openbaar maken van BO-informatie van dienstverleners uit de extractieve sector om het publieke debat te verbeteren Gerelateerde agentschappen: MSG/ alle geledingen Prioriteit: Hoog Huidige status: In 2020 is een juridische beoordeling uitgevoerd van het institutionele kader voor Beneficial Ownership (BO) in Suriname en deze adviseert over de eerste stappen van de BO-implementatie zoals beschreven in paragraaf 3.13 van dit rapport.
--	---

Tabel 73: Aanbeveling 9

Beschrijving: In overeenstemming met EITI-vereiste 2.6	Aanbevolen acties: Suriname dient ervoor te zorgen dat een uitgebreid overzicht van Grassalco openbaar wordt gemaakt, met inbegrip van een toelichting op de geldende regels en praktijken met betrekking tot de ingehouden winsten, herinvestering en financiering door derden. De overheid moet ook zorgen voor jaarlijkse openbaarmaking van een uitgebreid overzicht van alle leningen of lening garanties die door de staat of Grassalco zijn verstrekt aan mijnbouw-, olie- en gasbedrijven in overeenstemming met vereiste 2.6.b. De voorwaarden van de deelname van Staatsolie in de Merian Gold Mine moeten volledig worden toegelicht. Suriname is verplicht om te verduidelijken of NV1 een overheidsbedrijf is en of het een materieel staatsbedrijf is.
	Gerelateerde instanties: Overheid
	Prioriteit: Hoog
	Huidige status: Geen vooruitgang

8.8.3 Inning van inkomsten

Tabel 74: Aanbeveling 10

Beschrijving: In overeenstemming met EITI-vereiste 4.1	Aanbevolen acties: Suriname moet aantonen dat alle materiële betalingen en opbrengsten volledig openbaar worden gemaakt door overheidsinstanties en extractieve bedrijven. Daarnaast dient Suriname te garanderen dat eventuele materiële weglatingen openbaar worden gemaakt en dat de niet-rapporterende entiteiten worden genoemd. Suriname moet beoordelen of goudexporteurs als materiële bedrijven moeten worden beschouwd in afwachting van toekomstige EITI-rapportage.
	Gerelateerde instanties: Overheid en Bedrijven
	Prioriteit: Hoog
	Huidige status: Geen vooruitgang

Tabel 75: Aanbeveling 11

Beschrijving: In overeenstemming met EITI-vereiste 4.2	Aanbevolen acties: De MSG moet het erover eens zijn of de verkoop van het aandeel van de staat in de productie of andere inkomsten die in natura worden geïnd, van materieel belang is. Suriname is verplicht om de verkochte volumes en ontvangen inkomsten bekend te maken, uitgesplitst naar individuele onderneming en op niveaus die in overeenstemming zijn met de rapportage van andere betalingen en inkomstenstromen. Rapportage kan ook uitsplitsen naar type product, prijs, markt en verkoopvolume. De MSG wordt aangemoedigd om de IA te belasten met het reconciliëren van de verkochte volumes en de ontvangen inkomsten door de kopende bedrijven in het rapportageproces op te nemen.
	Gerelateerde agentschappen: MSG/ IA
	Prioriteit: Hoog
	Huidige status: Geen vooruitgang

Tabel 76: Aanbeveling 12

<u>Beschrijving:</u> In overeenstemming met EITI-vereiste 4.5	<u>Aanbevolen acties:</u> Suriname moet ervoor zorgen dat het EITI-rapportageproces materiële betalingen aan staatsbedrijven van olie-, gas- en mijnbouwbedrijven en overdrachten tussen staatsbedrijven en andere overheidsinstanties volledig omvat. Suriname dient er met name voor te zorgen dat alle materiële dividenden die door staatsondernemingen zoals Staatsolie worden geïnd van extractieve bedrijven zoals Surgold JV, volledig en betrouwbaar openbaar worden gemaakt.
	<u>Gerelateerde agentschappen:</u> MSG/ IA
	<u>Prioriteit:</u> Hoog
	<u>Huidige status:</u> Geen vooruitgang

Tabel 77: Aanbeveling 13

<u>Beschrijving:</u> In overeenstemming met EITI-vereiste 4.9	<u>Aanbevolen acties:</u> Suriname moet ervoor zorgen dat toekomstige EITI-rapporten een duidelijke beoordeling van de IA bevatten over de volledigheid en betrouwbaarheid van de gegevens. De MSG moet het duidelijk eens zijn over welke garanties door het MvFP moeten worden gegeven en later beoordelen of de overeengekomen zekerheid wordt nageleefd. De MSG wordt aangemoedigd om het auditbeleid en de praktijk van het MvFP te documenteren.
	<u>Gerelateerde agentschappen:</u> MSG/IA
	<u>Prioriteit:</u> Hoog
	<u>Huidige status:</u> Geen vooruitgang

8.8.4 Sociale en economische uitgaven

Tabel 78: Aanbeveling 14

Beschrijving: In overeenstemming met EITI-vereiste 6.1	Aanbevolen acties: Suriname dient ervoor te zorgen dat een duidelijke definitie van alle verplichte sociale uitgaven die bij wet of contract zijn opgelegd, openbaar wordt gemaakt en de materialiteit van dergelijke uitgaven in de verslagperiode te beoordelen. Suriname zou kunnen overwegen in hoeverre openbaarmaking van PSC's noodzakelijk zou zijn om een volledig overzicht te geven van alle verplichte sociale uitgaven in de oliesector. Suriname dient ervoor te zorgen dat de openbaarmaking van verplichte sociale uitgaven wordt uitgesplitst naar type betaling (waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen contanten en in natura) en begunstigde, waarbij de naam en functie van niet-gouvernementele (derde) begunstigden van verplichte sociale uitgaven worden verduidelijkt.
	Gerelateerde agentschappen: MvFP
	Prioriteit: Hoog
	Huidige status: Geen vooruitgang

1Tabel 79: Aanbeveling 15

Beschrijving: In overeenstemming met EITI-vereiste 6.2	Aanbevolen acties: In overeenstemming met voorschrift 6.2 dient Suriname een alomvattend onderzoek uit te voeren naar alle uitgaven van winningsondernemingen die als quasi-fiscale uitgaven kunnen worden beschouwd. Suriname dient een rapportageproces voor quasi-fiscale uitgaven te ontwikkelen met het oog op het bereiken van een niveau van transparantie dat in verhouding staat tot andere betalingen en inkomstenstromen.
	Gerelateerde agentschappen: MvFP en MvNH
	Prioriteit: Hoog
	Huidige status: Geen vooruitgang

Tabel 80: Aanbeveling 16

Beschrijving: In overeenstemming met EITI-vereiste 6.3	Aanbevolen acties: Suriname dient de werkgelegenheid in de extractieve industrieën te vermelden in absolute termen en als percentage van de totale werkgelegenheid. Gezien het belang van ambachtelijke mijnbouw voor de economie van Suriname, moet Suriname in toekomstige EITI-rapportage ook schattingen verstrekken van informele winningsactiviteiten, waaronder ambachtelijke en kleinschalige mijnbouw.
	Gerelateerde instanties: Overheid en Bedrijven
	Prioriteit: Hoog
	Huidige status: Geen vooruitgang

Tabel 81: Aanbeveling 17

Beschrijving: In overeenstemming met EITI-vereiste 7.3	Aanbevolen acties: Suriname is verplicht stappen te ondernemen om de geleerde lessen te volgen met het oog op het versterken van de impact van de EITI-implementatie op het beheer van natuurlijke hulpbronnen. Suriname zou met name moeten overwegen zijn procedures voor de analyse en follow-up van de aanbevelingen die voortvloeien uit de EITI-rapportage te verbeteren door gebruik te maken van instrumenten die zijn vastgelegd in zijn eigen taakomschrijvingen, zoals de subcommissies.
	Gerelateerde agentschappen: MSG met hulp van het SEITI-secretariaat
	Prioriteit: Hoog
	Huidige status: Geen vooruitgang

Tabel 82: Aanbeveling 18

Beschrijving: In overeenstemming met EITI-vereiste 7.1	Aanbevolen acties: Suriname moet ervoor zorgen dat EITI-rapporten begrijpelijk zijn, actief worden gepromoot, openbaar toegankelijk zijn en bijdragen aan het publieke debat. Suriname moet zorgen voor tijdige communicatie van EITI-gegevens en -bevindingen, evenals voor effectieve contacten met de belangrijkste belanghebbenden. Er moeten outreach-evenementen worden georganiseerd om het bewustzijn van en de dialoog over EITI-openbaarmakingen in het hele land te vergemakkelijken. Het EITI-SR moet een open-databaseleid vaststellen en ervoor zorgen dat EITI-gegevens in open formaat beschikbaar zijn. Om de uitvoering te versterken, kan de MSG overwegen om een duidelijke communicatiestrategie voor het EITI-SR nauwer te koppelen aan het werkplan en de kernboodschappen af te stemmen op de prioriteiten van de sector in plaats van op de uitvoering van het EITI in het algemeen. Suriname wordt aangemoedigd om creatieve manieren te verkennen om de bijdrage van het EITI aan het publieke debat te versterken en in contact te komen met de gemeenschappen in het achterland waar winningsactiviteiten plaatsvinden. Het wordt aanbevolen dat Suriname de EITI-SR-website bijwerkt.
	Gerelateerde agentschappen: MSG
	Prioriteit: Hoog
	Huidige status: Geen vooruitgang

Tabel 83: Aanbeveling 19

Beschrijving: In overeenstemming met EITI-vereiste 7.4	Aanbevolen acties: In overeenstemming met eis 7.4 is Suriname verplicht de resultaten en de impact van de uitvoering van het EITI op het beheer van natuurlijke hulpbronnen te beoordelen. Suriname moet ervoor zorgen dat alle belanghebbenden kunnen deelnemen aan de productie van het jaarlijkse voortgangsrapport en de impact van de implementatie van EITI kunnen beoordelen. Belanghebbenden buiten de MSG moeten feedback kunnen geven over het EITI-proces en hun standpunten moeten kunnen weerspiegelen in het jaarlijkse voortgangsverslag. De stuurgroep voor nazorg moet ervoor zorgen dat de vooruitgang bij de verwezenlijking van de in haar werkplan uiteengezette doelstellingen wordt beoordeeld, met inbegrip van het effect en de resultaten van de gestelde doelstellingen. De MSG kan er ook voor willen zorgen dat het APR, het actieplan van de MSG en andere beheersinstrumenten worden gebruikt om te worden meegenomen in de jaarlijkse werkplannen.
	Gerelateerde agentschappen: MSG en alle kiesdistricten
	Prioriteit: Hoog
	Huidige status: Geen vooruitgang

Bijlagen

Bijlage 1: Schema's van GMD-vergunningen

Zie afzonderlijke bijlage, pagina 2.

Bijlage 2: Informatie over juridisch eigendom verstrekt door rapporterende bedrijven

Zie afzonderlijke bijlage, pagina 12.

Bijlage 3: Verklaring over de definitie van uiteindelijk begunstigden verstrekt door MSG EITI Suriname

Zie afzonderlijke bijlage, 13.

Bijlage 4: Informatie over uiteindelijk begunstigden verstrekt door rapporterende ondernemingen

Zie de afzonderlijke bijlage, blz. 16.

Bijlage 5: Narrative on Minerals institute

Zie de afzonderlijke bijlage, blz. 17.

Bijlage 6: reconciliatie bladen voor elke rapporterende onderneming

Zie de afzonderlijke bijlage, blz. 21.

Bijlage 7: Door ondernemingen gedeclareerde sociale en milieu-uitgaven

Zie afzonderlijke bijlage, blz. 39.

Bijlage 8: Verrekeningen van Staatsolie

Zie afzonderlijke bijlage, blz. 40.

Bijlage 9: Tekst van het advies van de hoge controle-instantie over de modellen van de regering

Zie afzonderlijke bijlage, blz. 42.

Bijlage 10: Verklaring van het SHMR-bestuur

Zie de afzonderlijke bijlage, blz. 44.

Bijlage 11: Narratieve inspanningen en brief aan directeur Grassalco

Zie de afzonderlijke bijlage, blz. 47.

Bijlage 12: Uitgaven voor sociale, milieu-, infrastructuur- en ruilregelingen in datatemplates

Zie afzonderlijke bijlage, blz. 50.

Bijlage 13: Kopie rekeningen 2022 Stichting Suriname Environmental Mining (SEMiF)

Zie afzonderlijke bijlage, blz. 80.

Bijlage 14: Kopie rekeningen 2022 Rosebel Community Fund

Zie de afzonderlijke bijlage, blz. 86.

Bijlage 15: Kopie rekeningen 2022 Stichting Staatsolie Stichting voor Gemeenschapsontwikkeling

Zie de afzonderlijke bijlage, blz. 91.